

Kardinal Josip Bozanić

Krist vas zove

poruke
mladima

Glas Koncila

Kardinal Josip Bozanić

Krist vas zove

Josip Bozanić, *Krist vas zove. Poruke mladima*, Glas Koncila, Zagreb, 2011.

Nakladnik

Glas Koncila, Kaptol 8, Zagreb
Tel.: 01/4874 318; faks: 4874 319
e-pošta: web-izlog@glas-koncila.hr
www.glas-koncila.hr

Za nakladnika

Nedjeljko Pintarić

Biblioteka

Blago riječi. Svezak 5.

Lektura i korektura

s. Ines Tutić

Priredio

Željko Faltak

Fotografije

Shutterstock, Fotoarhiv Glasa Koncila

Grafičko oblikovanje

Blaženka Matić

Suradnici u pripremi

Maja Božić, Antun Faltak, Zvonko Franc, Luka Habunek,
vlč. Tomislav Hačko, Petra Horvat, Siniša Kolar,
vlč. Andrija Miličević, s. Dijana Mlinarić, Diana Tikvić

Priprema za tisak

Glas Koncila

Tisak

Grafika Markulin, Lukavec

Tiskano u lipnju 2011.

ISBN 978-953-241-285-7

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 771736

© Glas Koncila, Zagreb, 2011.

Nijedan se dio ove knjige ne smije umnažati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kojem obliku (mehanički, elektronički i sl.) bez prethodne pismene suglasnosti nakladnika.

Kardinal Josip Bozanić

Krist vas zove

poruke mladima

**Priredio:
Željko Faltak**

Glas Koncila
Zagreb, 2011.

PROSLOV

Kardinalov izazov mladima, »Krist vas zove«

Usudite se...,

biti mladi ljudi..., kršćani...,
oduševljeni Kristom...

Usudite se...,

dolaziti na njegove izvore
i pitati, bez straha:
tko si ti Isuse,
i što nam je činiti,
Učitelju!?

Usudite se...,

oslušivati njegovu Riječ...
čuti njegov zov,
i otvoriti mu vrata
svoga života i srca.,
svojih sanja i čežnji, planova i nada.
I vrata svih svojih ljubavi... Širom!

Usudite se reći...,

»Na tvoju Riječ, Rabi, Kapetane!«
I »zaveslati na pučinu,
s veslima u rukama u ruci Njegovoj«.

A ako vam smalakšu ruke,
ili klone duša,
otvorite vjetru njegova Duha
sva svoja njedra i jedra
i puni snagom Neba,
krenite na put,
bez straha.
On zna luku koja vam treba.

Usudite se...
vidjeti i iskusiti,
kako je lijepo živjeti
njegovo Evanđelje,
njegovu Radosnu vijest »Života u izobilju«.

Usudite se...
biti zagledani u Krista,
»Stepinčevom zagledanošću«,
u njegov križ.., i trnovu krunu,
svim iskušenjima straha, izdaja i zataja,
svim prijetnjama đavolskim, usprkos!

Usudite se...
vidjeti njegovo kopljem otvoreno srce
i sebe u njegovu srcu nađite,
u Gospinom zagrljaju.

Usudite se...,
svjedočiti »Mir, dar Uskrsloga«,
dragovoljno, iskreno i zajedno,
molitvom, opraštanjem i blagoslovom,
u župi...u školi,
u društvu i domovini,
u zadaćama, obvezama i pravima,
pred neuspjesima i uspjesima,
pred suprotnostima i kušnjama,
pred uvredama i poniženjima.

Usudite se uvijek biti:
»Zajedno u Kristu«!

Od svega srca preporučujem
vama mladima..., svima:
Prihvatite ovaj Kardinalov izazov,
jer to je Božji izazov
da budete ljudi
»na sliku Božju«,
i »Kristu suobličeni!«
Njemu, sebi samima i svima nama
na ponos i radost.
Našim obiteljima, Crkvi, narodu
i domovini Hrvatskoj
na blagoslov!

† Ante Ivas, biskup šibenski
U Šibeniku, na blagdan Krštenja Gospodinova, 2011.

UVOD

Pastirska briga za mlade

Na misnom slavlju preuzimanja službe zagrebačkog nadbiskupa, u zagrebačkoj katedrali 4. listopada 1997. godine, kardinal Josip Bozanić kao novi zagrebački nadbiskup započeo je homiliju riječima: »Pozdravljam te sveta Crkvo zagrebačka«. Obraćajući se kardinalu Franji Kuha-riću, svećenicima Zagrebačke nadbiskupije, redovnicima i redovnicima te svim vjernicima, novi Nadbiskup se u dije-lu homilije posebno obratio bogoslovima, sjemeništarcima i mladima ovim riječima: »lijepo je pomagati drugima u njihovim potrebama, lijepo je graditi civilizaciju ljubavi, li-jepo je izaći iz vlastite samoće i zatvorenosti, lijepo je stva-rati zajednicu, a osobito je lijepo sve to činiti u ime Evan-đelja. Stoga, isplati se poradi toga izvući lađe na kopno, ostaviti sve i slijediti Isusa«.

Prepoznavajući u mladima otvorenost duha za sve što je dobro, lijepo i istinito, Kardinal od početka svoje službe zagrebačkog nadbiskupa poziva mlade da budu graditelji civilizacije ljubavi. U pastirskom služenju posebnu ljubav i brigu iskazuje mladima i svima koji traže Krista. Ta pa-stirska briga i ljubav ubrzo se očitovala osnivanjem Povje-renstva za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije, već 1998. godine, a u službi predsjednika Hrvatske biskupske konferencije osnivanjem Ureda HBK za mlade, 2002. go-

dine. Svjedoci smo njegovih susreta s mladima na nacionalnoj, nadbiskupijskoj i župskoj razini, kako u Domovini tako i u inozemstvu. Poznati su nam njegovi susreti s mladima različitih dobnih uzrasta, počevši od kandinata za sakrament svete Potvrde, srednjoškolaca, maturanata, studenata, pa sve do animatora za mlade. Gotovo na svim susretima, Zagrebački nadbiskup ne propušta uputiti pastirsku riječ mladima kako bi ih potaknuo i ohrabrio u odgovornom nasljedovanju Krista i življenju Evanđelja. O tome svjedoči i ova knjiga »Krist vas zove« koju držite u rukama, a koja sadrži tek dio poruka što ih je Kardinal uputio mladima.

U prigodi Papinog pohoda Hrvatskoj

Prvi i osnovni razlog izdavanja ove knjige izvire iz želje da se svakoj osobi, u razdoblju mladenaštva i odrastanja, pomogne u zreloj i cjelovitoj izgradnji vlastite osobnosti za odgovorno vjerničko življenje u društvu. Ova knjiga želi biti pomoć svima, a osobito mladima, u traženju odgovora na životna pitanja. Štoviše, ovom se knjigom želi pomoći svakom čovjeku, kako bi naučio promišljati u slobodi, koja mu omogućuje da slobodno prihvati milost nenametljive Kristove Radosne vijesti. Ova knjiga želi pomoći čovjeku u traženju ljubavi, sreće i uspjeha, koji nisu trenutni i koji nas ne zarobljuju, već otvaraju put istinske slobode.

Presudna uloga da se knjiga objavi u 2011. godini je pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj u Zagrebu, i njegov nezaboravni susret s mladima na Trgu Josipa bana Jelačića, 4. lipnja 2011. godine. To svjedoči i 12. poglavlje knjige

»Zajedno u Kristu«, što je bilo geslo pripreme i odvijanja povijesnog pohoda Svetog Oca našoj Crkvi i Domovini. U prigodi Papinog pohoda ova knjiga je dar pastira Zagrebačke crkve čitavoj Crkvi, a osobito mladima.

Poruke mladima

Knjiga sadrži poruke iz Kardinalovih homilija što ih je održao u različitim mjestima i prigodama, a koje ovdje navodim kronološkim redom. Na Susretu hrvatske katoličke mladeži u Rijeci, 29. travnja 2000. godine, Kardinal govori o Kristovu uskrsnuću, njegovoj prisutnosti koja nas ispunja nadom te nas poziva da Kristu otvorimo vrata svoga srca. Na 272. zavjetnom hodočašću vjernika grada Zagreba i hodočašću mladih Zagrebačke nadbiskupije u Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 14. rujna 2003. godine, prigodom Godine krunice koju je u 25. obljetnici svoga pontifikata proglasio papa Ivan Pavao II., Kardinal nam govori o molitvi krunice, a prigodom predsinoškog razdoblja Zagrebačke nadbiskupije govori nam o temeljnom poslanju Crkve, u kojoj svaki vjernik pronalazi svoju ulogu i odgovornost.

U korizmi 2004. godine, korizmenom porukom nas potiče na razmišljanje o krjeposti umjerenosti kao kršćanskom stilu života, a 24. travnja iste godine na Susretu hrvatske katoličke mladeži u Šibeniku u prigodnoj homiliji odgovara na pitanja mladih te nas poziva da budemo slušatelji i svjedoci Božje riječi po uzoru na apostola Petra, koji povjerovavši Kristovoj riječi baca mrežu i radost uspjeha dijeli s drugim apostolima. Na 273. zavjetnom hodočašću

vjernika grada Zagreba i hodočašću mladih Zagrebačke nadbiskupije u Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 12. rujna 2004. godine, govori o Božjoj pomoći i blizini, te o Bogu koji nudi hranu svoje Riječi i Kruha, potičući nas da se ne bojimo svjedočiti Krista već da budemo hrabri nostitelji Radosne vijesti, a 11. rujna 2005. godine, na 274. zavjetnom hodočašću vjernika grada Zagreba i hodočašću mladih Zagrebačke nadbiskupije u Mariju Bisticu, Kardinal nas poziva na razmišljanje o opraštanju kao redovitosti u vjerničkom životu, o zahvalnosti, o ljudskoj krhkosti i ograničenosti, o Euharistiji te o Caritasu.

Na Susretu hrvatske katoličke mladeži u Puli, 29. travnja 2006. godine, govori o Kristovu pozivu upućenom svakome pojedincu, te nas poziva da budemo služitelji Kristove ljubavi, a 10. rujna iste godine na 275. jubilarnom zavjetnom hodočašću vjernika grada Zagreba i hodočašću mladih Zagrebačke nadbiskupije u Mariju Bisticu, govori o važnosti slušanja i ispovjedanja Božje riječi. U toj homiliji govori i o snazi ljudske riječi koja može biti put jedinstva ili pak oružje razdora te o neprimjerenom govoru koji se najviše odražava u psovci. Ujedno nas potiče na izgradnju duha dragovoljstva i volonterstva osobnim angažmanom za druge.

Na 276. zavjetnom hodočašću vjernika grada Zagreba i hodočašću mladih u Mariju Bisticu, 9. rujna 2007. godine, Kardinal govori o zahtjevnosti Kristove riječi te o odricanju. Iste godine, na proslavi 950. obljetnice župe svetog Mihaela Arkandela u Donjem Miholjcu na svetkovinu sv. Mihaela Arkandela, 24. rujna 2007. godine, a zatim na pro-

slavi 10. obljetnice Varaždinske biskupije u Varaždinu na blagdan svetih arkandela Mihaela, Gabriela i Rafaela, 29. rujna 2007. godine, Kardinal u homilijama govori o anđelima koji ljudima otkrivaju Božje lice, uvode ih u iskustvo Božje prisutnosti. Oni su Božji glasnici te nas uče klanjati se Bogu.

Na 277. zavjetnom hodočašću vjernika grada Zagreba i hodočašću mladih u Mariju Bisticu, 14. rujna 2008. godine, čime je započeo i duhovi hod pripreme za središnju proslavu desete obljetnice beatifikacije kardinala Alojzija Stepinca, koja je proslavljena 21. rujna u Zagrebu, Kardinal pred vjernike stavlja uzor Stepinčeva života i njegovu zagledanost u privlačnost križa, a 13. rujna 2009. godine na 278. zavjetnom hodočašću vjernika grada Zagreba i hodočašću mladih u Mariju Bisticu, poziva nas da na Kristovo pitanje: »A vi, što vi kažete tko sam ja?«, odgovorimo vlastitim životom.

Navedene Kardinalove homilije sadrže poruke upućene mladima koje sam u ovoj knjizi nastojao urediti tematskim slijedom te je važno naglasiti kako ova knjiga ne sadrži cjelovite homilije ili poruke koje su gore nabrojene.

Za Tebe i prijatelje

Prikaz Kardinalovih poruka, raspoređenih u dvanaest tematskih jedinica, započinje naslovom: *Uskrsli Isus – izvor nade*, a završava naslovom: *Zajedno u Kristu*. Već i samim naslovima želi se potaknuti mlade na upoznavanje i prepoznavanje temeljnih istina vjere u Trojedinog Boga, otajstva Kristova uskrsnuća, događaja Božića i dara Crkve.

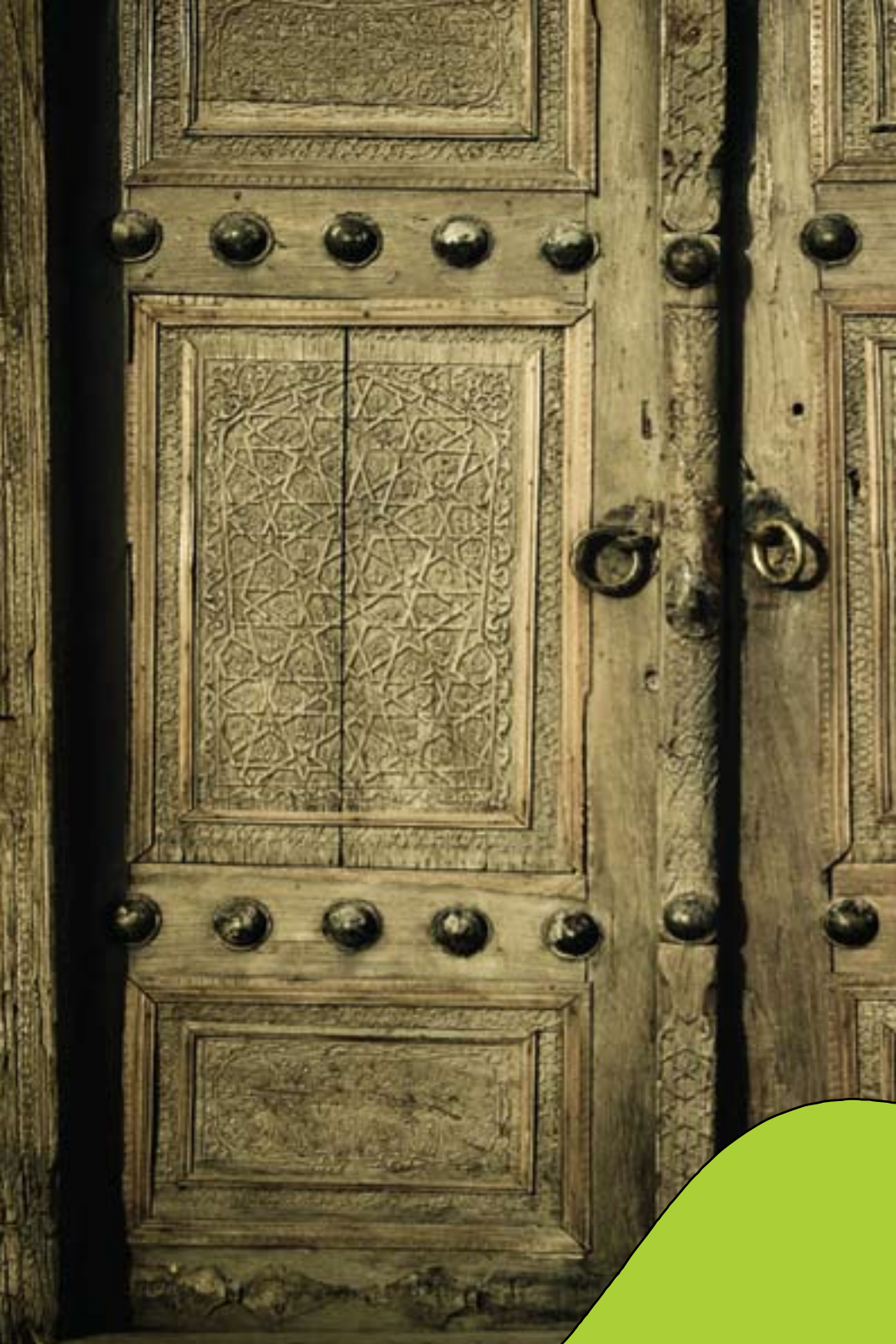
Polazeći od istine da je Krist uskrsnuo i da nas poziva na život, Kardinalove nas poruke žele uputiti k nama samima kako bismo se kao Kristovi učenici mogli suočiti sami sa sobom te u potpunoj slobodi odgovoriti na Kristov poziv koji nudi ljepotu života po Evanđelju.

Svaka tematska jedinica započinje biblijskim tekstom, kao polazištem Kardinalovih promišljanja, poticaja i poruka, čime se želi pokazati kako je Božja riječ temelj svakog promišljanja Kristovih učenika. Da bi se moglo zauzeti ispravne stavove potrebno je čuti Božju riječ, vidjeti što to Bog od nas traži i zaživjeti to vlastitim životom.

Kardinalove poruke su u cjelini veoma snažne i dobro je uzeti vremena i čitati ih, otkrivajući misli koje mogu poslužiti kao putokazi u svakodnevnom životu. Poznavajući zahtjevnost života s kojim je čovjek suočen, nastojali smo po poglavljima izdvojiti nekoliko misli kako bi ih se moglo lakše koristiti kao poticaje za naš svagdašnji život.

Stoga vas potičem da čitajući ovu knjigu ne zadržite sve za sebe, već barem jednu od Kardinalovih misli podijelite s prijateljima, osobito s onima koji traže smisao života, kao duhovnu hranu koja im može biti od velikog značenja i koja će ih potaknuti da se upute do izvora Božje riječi i sakramenata Crkve.

vlč. Željko Faltak

1.

**Uskrsli Isus
– izvor nade**

Uvečer toga istog dana, prvog u tjednu, dok su učenici u strahu od Židovâ bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: »Mir vama!« To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok. I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina. Isus im stoga ponovno reče: »Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas.« To rekavši, dahne u njih i kaže im: »Primitite Duhâ Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.« Ali Toma zvani Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bijaše s njima kad dođe Isus. Govorili su mu dakle drugi učenici: »Vidjeli smo Gospodina!« On im odvrati: »Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati.« I nakon osam dana bijahu njegovi učenici opet unutra, a s njima i Toma. Vrata bijahu zatvorena, a Isus dođe, stade u sredinu i reče: »Mir vama!« Zatim će Tomi: »Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran.« Odgovori mu Toma: »Gospodin moj i Bog moj!« Reče mu Isus: »Budući da si me vidio, povjervao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!«

(Iv 20,19-29)

Krist je uskrsnuo i živi u Crkvi

Dragi mladi, ovom evanđeoskom odlomku mogli bismo dati naslov: Gospodin uskrsli je među nama. Ta evanđeoska perikopa bogata je, jer u sažetku predstavlja ne samo ono što se zbilo, nego i ono što se i danas događa, to jest: život uskrsloga Krista u njegovoj Crkvi. Opisuje odnos uskrsloga Gospodina prema nama, našem životu, našoj budućnosti, jer Krist je uskrsnuo i živi.

Želio bih da se zaustavimo na Isusovim gestama i riječima te na ponašanju njegovih učenika, kako nam opisuje Evanđelje. Razmišljat ćemo: o Isusu među nama, o Isusu koji naviješta mir, o zatvorenim vratima i o Isusu koji otvara vrata našega srca.

Isus među nama

Ovaj izraz tako je bogat te je postao nadahnućem jedne duhovnosti. Isus uskrsli je među učenicima sa svojim Duhom, svojom snagom, svojim svjetlom, svojom jasnoćom, svojom životnošću.

Podsjećam na Isusove riječi: »Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima« (Mt 18,20). To je statut Crkve: Isus koji se utjelovio u Mariji, nazaretskoj Djevici, nazočan je ondje gdje su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime. Crkvu je po-

Uskrsli Isus – izvor nade

Isus uskrsli je među učenicima sa svojim Duhom, svojom snagom, svojim svjetlom, svojom jasnoćom, svojom životnošću.

Isus je nazočan, ne zato da ga u prvom redu častimo, nego da nam služi, da nas ljubi i tješi.

Isus hrabri i pomaže prijeći od nevjere k vjeri, od sumnjičavosti k povjerenju, od potištenosti k vedrini.

trebno promatrati kao stvarnost u kojoj je Isus živo i djelatno prisutan.

Isus kaže: »A ja sam posred vas kao onaj koji posluhuje« (*Lk 22,27*). Isus je nazočan, ne zato da ga u prvom redu častimo, nego da nam služi, da nas ljubi i tješi. Isus hrabri i pomaže prijeći od nevjere k vjeri, od sumnjičavosti k povjerenju, od potištenosti k vedriini. Isus je među nama, kao onaj koji služi. Pozoran je, uvijek prisutan, susretljiv. On nam je spreman pomoći i daje nam poslanje. To je način na koji Isus uskrsli i proslavljeni služi među nama.

Mogli bismo se upitati: vidim li ja Crkvu u tom svjetlu? Predstavlja li Crkva za mene doista iskustvo Isusa među nama? Koji je odnos uskrslog Gospodina prema meni, mojem životu, mojoj budućnosti? Tko je Isus za mene? Kakav sam ja u odnosu prema njemu, danas i sada?

Stoga molimo: otvori nam oči, o Gospodine, da bismo te poput apostola prepoznali među nama.

Mir – dar Uskrsloga

Uskrsli Isus apostolima i učenicima često ponavlja riječi: »Mir vama«. Čitavo Evanđelje podcrtava vezu između Isusa i mira. Mir je tipičan dar Krista uskrslo-

Uskrsli Isus – izvor nade

**Mir je znak
raspoznavanja
u životu kršćana.**

**Napetosti,
sukobi, progon-
stva, tjeskobe
su poput valova koji
se razbijaju na ne-
pomičnim stijenama
Kristova mira.**

**Mir Kristov donosi
nam mir srca, omogu-
ćuje da se čovjek
pomiri sa sobom,
s drugima
i s Bogom.**

ga. Apostol Pavao nam poručuje: »Mir Kristov neka upravlja srcima vašim« (*Kol 3,15*).

Za svog prvog pohoda Hrvatskoj, 11. rujna 1994. godine, blaženi papa Ivan Pavao II. uputio je hrvatskoj katoličkoj mladeži ovaj poziv: »Vi, mladi, pozvani ste u prve redove u izgradnji mira. Da se postigne mir, postoji samo jedan put: slušati Isusa Krista, dopustiti da vas prožme njegova milost«¹.

Mir je poseban dar Uskrsloga njegovoj Crkvi. Mir je dar Krista uskrsloga koji nas je po krštenju povezo sa sobom. Mir Kristov donosi nam mir srca, omogućuje da se čovjek pomiri sa sobom, s drugima i s Bogom. Omogućuje nam da se pomirimo s načinom kako nas Bog ljubi, često ne onako kako bismo mi to željeli ili zamišljali. Taj uskrsni dar ulijeva nam mir u planiranju vlastite budućnosti, mir u odnosu na okolinu u kojoj živimo. Mir je znak raspoznavanja u životu kršćana. Ako nema mira i sklada, to je pokazatelj da naša crkvenost nije potpuno zaživjela.

Mir, naravno, ne znači da više ne postoje napetosti, sukobi, progonstva, tjeskobe; ali i oni su poput valova koji se razbijaju na nepomičnim stijinama Kristova mira. Crkva počiva na Kristovu miru, srce pak krštenika spokojno je u Kristovu miru, pa i kada se protiv njega podižu valovi tjeskobe, straha, progonstva, oluje, potištenosti, boli i najtežih kušnja.

Uskrsli Isus – izvor nade

Zaista je neshvatljivo koliko je u čovjeku ukorijenjena navika da se zatvara.

Zatvaranje je neželjeti shvatiti – tražiti da se drugi oblikuje po mojoj mjeri.

Razumjeti znači dopustiti da drugi uđe u mene: postati jedno s osobom koju prihvaćam.

Kušnja zatvorenih vrata

Uskrsli Isus nalazi apostole zatvorene u kući. Veoma je znakovito što Evandjelje naglašava da su učenici nakon osam dana »zatvoreni«. Teško im je Gospodinu otvoriti vrata.

Ponekad nam se čini da smo i mi Isusu jednom otvorili vrata, ali ih poslije opet zatvaramo. Zaista je neshvatljivo koliko je u čovjeku ukorijenjena navika da se zatvara.

Kušnja zatvaranja dio je čovjekove uvjetovanosti, to je njegova temeljna kušnja, poput Adamove u raj u zemaljskom: zatvoriti se u sebe, u vlastite interese, u vlastitu računicu.

Čovjek je obdaren sposobnošću da može razumjeti i ljubiti. Razumjeti znači dopustiti da drugi uđe u mene: postati jedno s osobom koju prihvaćam, ili s onim što spoznajem, znači otvoriti vrata drugome kako bi mogao ući u mene. Inteligencija je čin otvaranja razuma istini koja ulazi u mene, koju spoznajem.

Ljubiti znači moje poniranje u drugoga, u njegove interese, u njegov svijet. Ako razumjeti znači usvojiti drugoga, pustiti da uđe u mene, ljubiti znači postati njegovim, ući u drugoga. To su sposobnosti koje nam pomažu da se otvaramo jedni drugima.

Uskrslu Isus – izvor nade

**Kušnja zatvorenih vrata
ne dopušta ni pravo
razumijevanje
ni pravu ljubav.**

**Zatvaranje se
protivi temeljnoj
vlastitosti ljudske
osobe: razumjeti
i ljubiti.**

**Isus je među nama
kao onaj koji ulazi
i kad su vrata
zatvorena te otvara
srce i razum.**

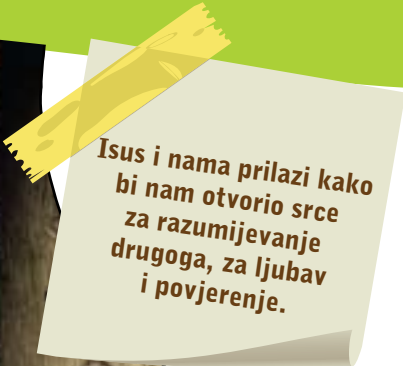
Zatvaranje je suprotan čin: ne željeti shvatiti, ili drugačije rečeno, tražiti da se drugi oblikuje po mojoj mjeri, da ne bude onakav kakav jest, nego da, na neki način, bude sveden na moju mjeru; ne da ja postanem njegov, već ga želim prisvojiti kako bi postao onakav kakav je meni potreban.

Zatvaranje se protivi temeljnoj vlastitosti ljudske osobe: razumjeti i ljubiti. Zatvaranje predstavlja temeljnu kušnju, a ona se sastoji u: ne otvoriti se drugome, ne željeti ući u drugoga, ne željeti ga prihvatiti takvog kakav jest. Onaj koji se zatvara ne želi prihvatiti istinu o stvarnosti i sudbini ljudi onakvom kakva jest. Želi da drugi bude onakav kakvim ga ja želim, drugoga se nastoji »svinuti« prema sebi.

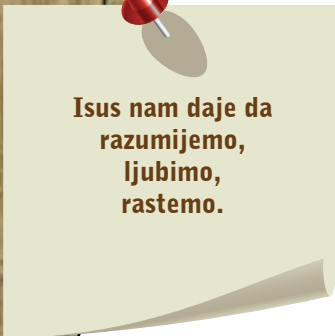

Kušnja zatvorenih vrata, zatvorenost je srca i razuma koja ne dopušta ni pravo razumijevanje ni pravu ljubav, ne dopušta »prebivanje« u drugome; ne dopušta ostvarenje Isusovih riječi: bit ćete u meni i ja u vama.

Zatvaranje se očituje u tvrdoglavom i nepopustljivom otporu u nama. To su posljedice istočnog grijeha koji djeluje u učenicima iza zatvorenih vrata. Apostoli su se doduše opravdavali, ljudski gledano, valjanim razlogom: strahom od Židova. I Toma se zainatio u svom zatvaranju, u svojim idejama, u svom načinu

Uskrsli Isus – izvor nade

**Isus i nama prilazi kako
bi nam otvorio srce
za razumijevanje
drugoga, za ljubav
i povjerenje.**

**Isus nam daje da
razumijemo,
ljubimo,
rastemo.**

gledanja. Ne prihvaća druge, njihovo mišljenje, njihovo svjedočenje.

Takvo zatvaranje često se ogleda i u našem ponašanju: i mi smo više puta učenici iza zatvorenih vrata, i mi smo ponekad Toma, zatvorenog razuma i srca. Ali ne trebamo se bojati, jer Isus je među nama kao onaj koji spašava, koji ozdravlja, koji otvara, koji svladava zatvorena vrata, kao onaj koji ulazi i kad su vrata zatvorena te otvara srce i razum.

Isus otvara vrata našega srca

Dragi mladi! Kako se Isus odnosi prema zatvaranju? Svladava ga, prolazi kroz zatvorena vrata straha, nepovjerenja, nevjere. Prolazi, kako bi donio radost i vjeru; radost desetorici koji ga prihvaćaju, vjeru Tomi koji ne prihvaća svjedočenja. Isus dolazi među svoje učenike, unatoč zatvorenosti njihova srca. Isus i nama prilazi kako bi nam otvorio srce za razumijevanje drugoga, za ljubav i povjerenje.

Tješi nas činjenica da je Isus među nama kao onaj koji nam daje da razumijemo, ljubimo, rastemo. Isus nas dariva radošću, služi nas te nam nudi ljubav, nadu i vjeru.

2.

**A ti,
što ti kažeš
tko je Isus?**

U ono vrijeme krene Isus i njegovi učenici u sela Cezareje Filipove. Putem on upita učenike: »Što govore ljudi, tko sam ja?« Oni mu rekoše: »Da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, treći opet da si neki od prorokâ.« On njih upita: »A vi, što vi kažete, tko sam ja?« Petar prihvati i reče: »Ti si Pomazanik – Krist!« I zaprijeti im da nikomu ne kazuju o njemu.

I poče ih poučavati kako Sin Čovječji treba da mnogo pretrpi, da ga starješine, glavari svećenički i pismoznanci odbace, da bude ubijen i nakon tri dana da ustane. Otvoreno im to govoraše. Petar ga uze u stranu i poče odvracati. A on se okrenu, pogleda svoje učenike pa zaprijeti Petru: »Nosi se od mene, sotono, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!«

Tada dozva narod i učenike pa im reče: »Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene i evanđelja, spasit će ga.«

(Mk 8,27-35)

U Petru spoznajemo uspone i padove vjere

Zagledan u lica svojih učenika, Isus ih pita, što kažu, tko je on. U iskustvu apostola Petra vidimo uspone i padove vjere; vidimo i sebe u mucu koju živi Apostolski prvak. Lako je u našem životu pronaći trenutke kada se osjećamo čvrsti u vjeri, vjerom oživljeni, ali jednako tako poznajemo i trenutke u kojima prolazimo kroz suhoću i kušnje. Poznajemo okolnosti u kojima kušamo ljepotu Isusovih riječi, kao i one okolnosti u kojima nam njegova poruka, njegovi zahtjevi izgledaju preteški.

Apostol Petar se oduševio; ostavio sve, jer je shvatio da je Isus najdivnija osoba, ali Petar nije upoznao bitne crte Isusova lica. U dubini duše čeznuo je za osloboditeljem naroda, za vladarom koji uzvisuje svoje sljedbenike i vraća pravednost. Međutim, Isus ističe ono što mu daje prepoznatljivost; ono po čemu se njegovo lice ne dopušta utopiti u mnoštvu drugih. I kada Isus upoznaje učenike s licem Patnika, optuženika, osuđenika uronjena u umiranje, Petar okreće glavu od takvoga lica Boga.

Zbog toga ga Isus prekora. Petar ne želi vidjeti lice oblikovano Božjim Duhom, nego lice iscrtano rukom ljudskih želja. No, susret s Bogom je susret s

A ti, što ti kažeš tko je Isus?

**Svijet u kojemu živimo
neprestano nas dovodi u
kušnju uspjeha,
učinkovitosti,
blagostanja, moći,
užitka, sebičnosti...**

**Susret s Bogom je
susret s istinom
da spasenje dolazi
s križa, po trpljenju
i posvemašnjem
sebedarju.**

**Kristovi
učenici nisu
sljedbenici
tuđih mišljenja,
nego
nasljedovatelji
Krista.**

istinom da spasenje dolazi s križa, po trpljenju i posvemašnjem sebedarju. Božji Sin najveće djelo izvršuje umirući za nas ljude. »Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca...« (*Iv 3,16*).

Isus je Bog

Svijet u kojemu živimo neprestano nas dovodi u kušnju uspjeha, učinkovitosti, blagostanja, moći, užitka, sebičnosti... Tu su kušnju prošli i najbliži Isusovi učenici. No, Isus im želi podariti pravi pogled, jer osjeća da to što drugi govore o njemu negdje u dubini misle i oni sami. Kristovi učenici nisu sljedbenici tuđih mišljenja, nego nasljedovatelji Krista. Kršćani su sljedbenici u mnogočemu drukčijega mišljenja od raširenih dojmova.

Za mnoge je Isus velik čovjek, uzor ljudskosti, donositelj poruke mira, ali – tu se zaustavljaju. Teško se prihvaća izričaj vjere: Isus je Bog. Stati pred Isusovo lice, zagledati se u Radosnu vijest do dubine križa, ne dopušta uzmak. Možda se čini lakšim držati se podalje, u jednostavnome uvjerenju da je Isus osoba kojoj se treba diviti, ali koja s našim životima nema puno toga zajedničkoga. Zar nismo toliko puta svjedoci da se i u privatnome i u javnome životu, kao hrvatski kršćani, ponašamo u skladu sa suženom slikom, s okr-

A ti, što ti kažeš tko je Isus?

Teško se prihvaća izričaj vjere: Isus je Bog. Stati pred Isusovo lice, zagledati se u Radosnu vijest do dubine križa, ne dopušta uzmak.

Božansko lice koje se odražava u čovjeku ulijeva utjehu, ne širi tjeskobu i daruje pogled neba.

Isus izravno pita svakoga:
A vi, što vi kažete tko sam ja?

njenim licem Spasitelja svijeta? Lakše izlazimo na kraj s Isusom gurnutim u povijesni spomen, nego s uznemirujućom prisutnošću Isusa uskrsnuloga i živoga među nama.

Isus nas, u ljubavi i strpljivosti, upozorava da, slijedeći takav put, ne mislimo po Božju, nego po ljudsku. I, umjesto da tražimo božansko lice čovjeka, ono što je Bog ostvario za nas ljude i u nama, počinjemo se zagledati u ljudsko lice, u čovjeka po želji čovjeka, u božanstvo po mjeri čovjeka. Dok naprotiv, božansko lice koje se odražava u čovjeku ulijeva utjehu, ne širi tjeskobu i daruje pogled neba.

Kršćanin ne odvrća lice od bližnjega

Prevedemo li istinu, da je Isus Bog, u sve pore svojega življenja: u promicanje i poštivanje obitelji, u otvorenost prema životu, u prihvaćanje dara djece, u njihov odgoj i obrazovanje, u oblikovanje zakona, u gospodarsku etiku, u brigu za najugroženije..., tada Isus izravno pita svakoga od nas; pita i svoj hrvatski narod: *A vi, što vi kažete tko sam ja?*

I kada se zagledamo u Bogorodičin lik i u Kristov križ, ne zaboravimo da Bog svojim pogledom dopire do dna našega bića i očekuje iskrenost. U toj ogojlosti – što mi govori Isus? Hodočastiti znači prihvatiti iza-

A ti, što ti kažeš tko je Isus?

**Na Isusovo pitanje:
A vi, što vi kažete
tko sam ja?, nemoj-
mo dati prebrze od-
govore, prije nego li
smo okusili gorčinu
dara na križu.**

**Vjera nas dovodi
pred lice Božje.**

**Mi smo na svijetu
hodočasnici kojima je
darovan Duh Sveti
da bismo bili braća i
sestre.**

zov hoda pred licem koje pita: *A ti, što ti kažeš tko sam ja?* Tu Krist postaje: nadom, nostalgijom, nježnošću. Tu Krist postaje Bogom blizine u svim našim dvojba-ma. Tu Krist objavljuje što znači biti Pomazanik: darivati se do mjere vlastitoga umiranja za druge.

Dragi mladi, na Isusovo pitanje: *A vi, što vi kažete tko sam ja?*, nemojmo dati prebrze odgovore, prije nego li smo okusili gorčinu dara na križu. Ne prije nego li smo zaorali životnu brazdu ljubavlju koja je osjetila odbijanje i bol. Ne prije nego li smo upoznali križ koji je postao mjerom dara i odgovorom na naša pitanja.

Marija je životom odgovorila na Isusovo pitanje, prihvatila otajstvo križa i ostavila za sobom odgovor radosne nade. Ako je križ urastao u našu bol; ako smo dopustili da Isusovo lice za nas ima obličje križa, naše svjedočanstvo u svijetu bit će utjelovljeni odgovor ne- navezanosti i nesebičnosti.

Kušnja ljudskosti, zatvorena u ovozemaljsko, kušnja nekršćanskoga humanizma odvodi od lica Gospodnjega. Vjera nas dovodi pred lice Božje. Mi smo na svijetu hodočasnici kojima je darovan Duh Sveti da bismo bili braća i sestre. Krist naviješta blizinu čovjeku, ali uvijek u perspektivi neba, u kojoj ljubav traje kao ljepota življenja. Pred tim licem, hodeći s Mari-

A ti, što ti kažeš tko je Isus?

Sve polazi od hrabrosti
gledanja u lice tuđe bi-
jede sa spremnošću da
se pomogne.
To je kršćansko lice.

Biti kršćanin znači
»ne odvrćati
pogled i lice« od
drugoga.

Križ i žrtva
imaju smisla,
a življenje ljubavi
postaje spasonosno.

jom, objavljuje se istina da križ i žrtva imaju smisla, a da življenje ljubavi postaje spasonosno.

Ako zavirimo dublje u svoju, u životnu zbilju nas kao vjernika, naići ćemo na istinu koju izriče psalmist: Gospodin »mi život od smrti izbavi, oči moje od suza, noge od pada. Hodit ću pred licem Gospodnjim u zemlji živih« (*Ps 116,8-9*). Biti kršćanin znači »ne odvrćati pogled i lice« od drugoga. Imati ljubavi, počinje od toga da se drugoga »gleda« u lice, djelima rođenim iz vjere. Sve polazi od hrabrosti gledanja u lice tuđe bijede sa spremnošću da se pomogne.

To je kršćansko lice. Ono je prepoznatljivo ponajprije u kršćanskoj kulturi koja je protkala lice baštine od koje i danas mi Hrvati živimo među mnoštvom naroda, ponosni što je kršćanstvo ostavilo tako dubok trag i u hrvatskoj kulturi.

Bezličnost je opasnost sadašnjeg trenutka

Upravo je bezličnost opasnost sadašnjega trenutka. Bezličnost u kojoj čovjek bez Boga gubi svoje lice, a hrvatska kultura bez Kristova križa i uskrsnuća tone u neprepoznatljivost. Bezličnost promiče ideologija relativizma u kojoj je naizgled sve spojivo; u kojoj su svi jednako dobri i jednako loši; u kojoj se zlo ne smije nazvati zlom da se ne bi povrijedilo one koji zlo čine;

A ti, što ti kažeš tko je Isus?

**Dragi mladi,
ne zaboravite
Evangelje.**

**Onaj tko vjeruje u
ljubav, zna da su
pobjede ljubavi
najčešće viđene kao
duboki porazi.**

**Isus svojim životom
u prvi plan stavlja
ono što je oduvijek
smatrano gubitničkim:
služenje, poniznost,
samozatajnost.**

u kojoj se više ne pita o uzroku i posljedicama. Bezličnost se hrani namjernim zaboravom, da bi proizvela beznađe. Nada uvijek traži lice. Onda kada toga lica nema, život ostaje i bez nade. Znam da vi, mladi vjernici, ne volite bezličnost. To znaju i drugi. I zbog toga vam često ne žele reći istinu u lice, nego vam nude naličje života.

Dragi mladi, ne zaboravite ovo Evanđelje. Isus je na samome početku javnoga djelovanja susreo istu kušnju koju mu je izrekao Petar. Božji neprijatelj uvijek nudi isto: moć, bogatstvo, popularnost. Isus je tu istu kušnju susreo sa strane svojih neprijatelja, ali i prijatelja. Onaj tko vjeruje u ljubav, zna da su pobjede ljubavi najčešće viđene kao duboki porazi.

Isus svojim životom u prvi plan stavlja ono što je oduvijek smatrano gubitničkim: služenje, poniznost, samozatajnost. Želimo li se zvati kršćanima, tako da naše ime ima smisla, a da naš smisao ima lice, to ne smijemo ni zanemariti, niti zamijeniti nečim drugim.

Križ je načelo kritike i promjena

Neki misle da Crkva traži svoj društveni interes, kako bi bila neka vrsta polupolitičke moći. No, Crkva ima smisla samo ako propovijeda istinu o križu i u toj

A ti, što ti kažeš tko je Isus?

Ako si odlučio
biti kršćanin; ako
si odlučila biti
kršćanka, gledaj
križ.

Križ nije razlog
pomirenosti s
postojećim stanjem i
beznađa. Križ je načelo
kritike i promjena,
ponajprije u nama
samima.

je mjeri vjerodostojna. Crkva u toj mjeri smeta »duhu vremena«. To je kršćanstvo u koje se nikoga ne može uvjeriti, ako se s njime ne susretne.

Iz Isusova života učimo da je oko njega bilo puno onih koji su ga slijedili iz sebičnih motiva: zbog toga što je ozdravljao, zbog toga što je bio poznat, radi mogućega vlastitog ugleda i eventualnoga uspjeha... Pred činjenicom križa sve se to istopilo. Tako je i danas, jer ispraznost i taština nemaju boje ni okusa.

Dragi brate, ako si odlučio biti kršćanin; draga sestro, ako si odlučila biti kršćanka, gledaj križ. Ako u njemu susretneš Boga ljubavi, nećeš težiti za povlasticama. I ako ne dobiješ priznanja, neće ti biti žao. Kako bi se samo promijenile obitelji, škole, župe, parlamenti, sindikati, stranke, kada bi se usvojila logika križa. Možda nas je strah o tome i misliti, jer se istinsko kršćanstvo ne može glumiti. Bezličnost ostaje bezličnost.

Prihvatiti križ ne znači pomiriti se s onim što jest i tomu se suobličiti. Prihvatiti križ ne znači tvrditi da su stvari takve i da ih se ne može mijenjati. Križ nije razlog pomirenosti s postojećim stanjem i beznađem. Križ je načelo kritike i promjena, ponajprije u nama samima: odreći se sebe, ne prepoznati se u onome što je

A ti, što ti kažeš tko je Isus?

**Križ je sredstvo
preobrazbe, promjene
života, prijetnje za sve
uspostavljene odnose
koji vrijeđaju čovjeka.**

**Kršćanska slika o
Bogu sadrži križ,
a njega nema bez
ljubavi.**

**Kad nam se čini da je
naš križ beskoristan,
sjetimo se da je baš
takva i ljubav,
naizgled beskorisna,
a od nje živimo.**

i nama bio život u sebičnosti i nedosljednosti, a onda slijedi promjena oko nas i u društvu. Križ je sredstvo preobrazbe, križ je sredstvo promjene života, križ je i sredstvo prijetnje za sve uspostavljene odnose koji vrijeđaju čovjeka. To nam svjedočanstvo daje život i proslava našega blaženika Alojzija Stepinca.

Kršćanska slika o Bogu sadrži križ, a njega nema bez ljubavi. Naš je život protkan otajstvom križa, što zvuči oporo našim ušima i, toliko puta, neprihvatljivo našim planovima. Ali, mi vjerujemo u Boga koji će nam tek kada ga susretnemo licem u lice otkriti zašto ni nama, ni svomu Sinu nije mogao dati život bez križa. Kad nam se čini da je naš križ beskoristan, sjetimo se da je baš takva i ljubav, naizgled beskorisna, a od nje živimo.

3.

**Učitelj
je ovdje
i zove te**

Dok su oni tako putovali, uđe Isus u jedno selo. Žena neka, imenom Marta, primi ga u kuću. Imala je sestru koja se zvala Marija. Ona sjede do nogu Gospodinovih i slušaše riječ njegovu. A Marta bijaše sva zauzeta posluživanjem pa pristupi i reče: »Gospodine, zar ne mariš što me sestra samu ostavila posluživati? Reci joj dakle da mi pomogne.« Odgovori joj Gospodin: »Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ za mnogo, a jedno je potrebno. Marija je uistinu izabrala bolji dio, koji joj se neće oduzeti.«

(Lk 10,38-42)

Kad Marta doču da Isus dolazi, pođe mu u susret dok je Marija ostala u kući. Marta reče Isusu: »Gospodine, da si bio ovdje, brat moj ne bi umro. Ali i sada znam: što god zaišteš od Boga, dat će ti.« Kaza joj Isus: »Uskrsnut će brat tvoj!« A Marta mu odgovori: »Znam da će uskrsnuti o uskrsnuću, u posljednji dan.« Reče joj Isus: »Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. I tko god živi i vjeruje u mene, neće umrijeti nikada. Vjeruješ li ovo?« Odgovori mu: »Da, Gospodine! Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, Onaj koji dolazi na svijet!« Rekavši to ode, zovnu svoju sestru Mariju i reče joj krišom: »Učitelj je ovdje i zove te.« A ona, čim doču, brzo ustane i pođe k njemu.

(Iv 11,20-29)

Sve najvažnije u životu je besplatno

Dragi mladi, Krist vas zove. Baš kao što je Marti i Mariji objavljivao istinu o čovjeku, i nas okuplja da bi nam darovao bitno, nužno, neizostavno. Da, Krist vas zove na istinu. Njegov je poziv zahtjevan, jer nas poziva da sebe i svijet promatramo drukčije. On je Božji Sin koji očituje milosrdno lice Oca, prepuno ljubavi. On je Učitelj, jedini koji uči »kao onaj koji ima vlast« (Mt 7,29).

Krist nas okuplja da nam kaže što je u životu nužno; da svakome od nas na uho šapne riječ koju je uputio Marti: »Brineš se i uznemiruješ za mnogo, a jedno je potrebno« (Lk 10,41).

Znam da je u vama mnoštvo briga i pitanja. Oni će ostati, ali dopustite da vam Učitelj progovori o najvažnijemu. Samo tada sva životna pitanja imat će drukčiji okus.

Isusov susret s Martom i Marijom u njihovoj kući poticaj je za razmišljanje o tome što je to bitno i važno u životu. To se pitanje stalno nameće čovjeku. O odgovoru na njega umnogome ovisi kako će proživjeti život i koje će prioritete imati. Važno je razlikovati i prepoznavati što je samo prijelazna potreba, a što ono trajno i vječno što daje smisao životu. Jednostavno rečeno: zbog čega se isplati biti čovjekom.

Učitelj je ovdje i zove te

Krist vas zove na istinu – jer nas poziva da sebe i svijet promatramo drukčije.

Kad bolje promislimo sve najvažnije u životu je besplatno i zapravo darovano: život, roditelji, braća i sestre, prijateljice i prijatelji, vjera, ljubav bližnjih.

Krist poziva da se zaputimo prema izvorištima onih vrijednosti koje su trajne i neprolazne.

Danas se sve želi prikazati kroz novac, zaradu i uspjeh, ali to je velika zabluda, pogubna za čovjeka. Jer kad bolje promislimo sve najvažnije u životu je besplatno i zapravo darovano: život, roditelji, braća i sestre, prijateljice i prijatelji, vjera, ljubav bližnjih i mogućnost da im uzvratimo ljubavlju, zrak koji udišemo i tako redom... Sve to zajedno čini jedan veliki dar koji nam dolazi od Onoga kojega je apostol Ivan jednostavno definirao riječju Ljubav. Zato Isus poručuje Marti kako je samo jedno potrebno. Slutimo s koliko je blagosti, ali i blagog prijekora, Isus dvaput izgovorio njezino ime: Marta, Marta.

Krist taj poziv upućuje i svakome od nas. Osluhni-mo u duhu kako nas svakoga pojedinačno oslovljava i podsjeća da ne trošimo vrijeme i snage na ono sporedno i nebitno u životu, nego nas poziva da se zapu-timo prema izvorištima onih vrijednosti koje su trajne i neprolazne.

Valja nam izabrati bolji dio

Nije se teško prepoznati u Marti koja se brine za mnogo, ali Krist *najboljim dijelom* naziva Marijin stav. To je slušanje, razmatranje, klanjanje i divljenje. Kršćanski život nalazi se između dva zahtjeva: biti ispred vremena s pogledom u Kristov križ i uskrsnuće te biti

Učitelj je ovdje i zove te

**Nemamo li dojam
da toliko puta
ubrzavamo korak, ne
znamo kamo idemo,
a ipak se žurimo?**

**Kada se ne uspijeva
živjeti ono bitno,
postaje se nesposobnim
za čuđenje i divljenje.**

**Susret s Bogom trajno
izaziva provjeravanje,
ne želi li On nešto
drugo od mene.**

u vremenu znak zaustavljanja besmislene žurbe. Nemamo li dojam da toliko puta ubrzavamo korak, ne znamo kamo idemo, a ipak se žurimo? Kršćanski je život, iako ispunjen sigurnošću i mirom, trajno »znak osporavan« (*usp. Lk 2,34*); nalik nemirnom upitniku koji zaustavlja pitanja na bitnome.

Dragi mladi, proročka zadaća Crkve, koja je povjerenjena posebno vama, izrasta iz osluškivanja. Potrebno je vratiti se do nogu božanskoga Učitelja, da naučimo stati. Kada se ne uspijeva živjeti ono bitno, postaje se nesposobnim za čuđenje i divljenje. Dodiruju se stvari, skupljaju informacije, u skladište srca smještaju se suveniri i osjećaji, a da se pri tome ne stvara zajedništvo ni s ljudima, ni sa svijetom oko sebe, ni s Bogom. Bez čuđenja i divljenja – toga predivnog dara čovjeku – svijet postaje dalekim i bez značenja za naše življenje.

Bolji dio nije onaj koji umnaža stvari, već onaj koji uočava Božju prisutnost. Slušanje – dakle Marijin stav – znači poštovanje prema Božjoj spasonosnoj nepredvidivosti. Susret s Bogom trajno izaziva provjeravanje, ne želi li on nešto drugo od mene. To nešto drugo jest otajstvo koje širi prostore naših motrišta i naših mjerila.

Nije sporno i nije pod lupom kritike djelovanje, već djelovanje koje ne polazi od pozorna slušanja

Učitelj je ovdje i zove te

**Uočiti Boga u svojoj
blizini, slušati ga
i iz toga slušanja
djelovati.**

**U buci, žamoru i
zbruci riječi, kojima smo
okruženi, valja nam
slušati Onoga koji ima
riječi života vječnoga.**

**Potičem vas da
svakodnevno čitate i
oslušujete Božju
riječ. Osjetit ćete
kako je ta Riječ živa
i djelotvorna.**

Božje riječi te na taj način ulazi u opasnost kruženja u ispraznosti. Marta se ograničila na primanje Isusa u kuću, a Marija mu nudi prostor nutrine, tajnovitost srca koja je rezervirana samo ljubavi. Marta ne želi da gostu išta nedostaje, želi zahvatiti sve i dopušta da joj nedostaje *jedno*. Kao da nedostaje ključ životne cjelovitosti. Ne radi se o sukobu akcije i kontemplacije, nego o vraćanju *na jedno*, što je za ljudski život najbolje: uočiti Boga u svojoj blizini, slušati ga i iz toga slušanja djelovati, kako djelovanje ne bi ostalo otkinuto od Božje riječi, tj. od smisla.

Valja nam poput Marije izabrati onaj bolji dio koji nam se neće oduzeti. Valja nam poput nje sjesti do nogu Gospodinovih i slušati riječ njegovu. U buci, žamoru i zbrci riječi, kojima smo okruženi, valja nam slušati Onoga koji ima riječi života vječnoga. Marija je imala privilegij sjesti do nogu Isusovih i iz njegovih usta čuti riječ, a mi je možemo naći i čuti u Svetome pismu. Ono treba postati lektinom našega života. Potičem vas zato, dragi mladi prijatelji, da svakodnevno čitate i oslušujete Božju riječ. Neka čitanje prati molitva i razmatranje i uvjerit ćete se kako ta riječ nije samo mrtvo slovo na papiru. Osjetit ćete kako snažno iz nje progovara Duh Božji i kako je ta Riječ živa i djelotvorna.

Učitelj je ovdje i zove te

Niste ostavljeni sami. Krist progovara o svojoj trajnoj vazmenoj prisutnosti.

Biti vjernik, kršćanin, često znači naći se u manjini, ali to isto tako znači: naći se u okolnostima sjemena, biti u ulozi kvasca.

Molimo da svatko od nas osjeti životni dah, da svatko od nas ima snage prošaptati: vjerujem, Bože, da si ti život.

Od vjere do ljubavi

Iako svatko od nas mora sâm odgovoriti na pitanje o jednome što je potrebno, i to onda kada društvena potpora nije dostatna, kada osjećamo da ni obitelj, niti krug prijateljica i prijatelja ne ispunja duboka očekivanja, znajte, niste ostavljeni sami. Krist – ne podilazeći našim željama – progovara o svojoj trajnoj vazmenoj prisutnosti i o preobrazbi, o pretvorbi koja se ostvaruje u Euharistiji, kako bismo bili euharistijski ljudi.

»Učitelj je ovdje i zove te«. To je početak euharistijske pretvorbe u našim životima. Ta se riječ može čuti u kušnjama, u nejasnoćama, u tuzi. Lazar izlazi iz groba, vraća se u život, jer je netko prije toga ispovjedio: »Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji« (Iv 11,27). Molimo da svatko od nas osjeti životni dah, da svatko od nas ima snage prošaptati, makar i očiju punih suza: *vjerujem, vjerujem, Bože, da si ti život.*

Jednom je prigodom blaženi papa Ivan Pavao II. ustvrdio: »Prihvatiti vjeru danas, i živjeti je, znači plivati protiv struje. Riječ je o izboru koji traži snagu i hrabrost«².

Biti vjernik, kršćanin, često znači naći se u manjini, ali to isto tako znači: naći se u okolnostima sjemena, biti u ulozi kvasca. Maleno sjeme izraste u veliko stablo i donosi obilat rod. Malo kvasca promijeni cijelo tijesto i nastaje dobar kruh. Vjera jednoga, vjera neko-

Učitelj je ovdje i zove te

**Vjera jednoga,
vjera nekolicine
može mnogo
toga učiniti
i promijeniti.**

**Vjera je temelj svakom
našem kršćanskom
djelovanju.
Oslušujmo kamo nas
Bog zove.**

**Na kušnji će se naći
poštenje, istina
i ljubav,
što pretpostavlja
žrtvu.**

licine može mnogo toga učiniti i promijeniti. Zato je važno biti jak u vjeri, ne dati se pokolebati, ne biti lađa koju valovlje ovoga svijeta nosi sad tamo sad ovamo.

Sveti Petar u svojoj Drugoj poslanici ocrtava put kojim se treba truditi oko dobra: »Vjerom osigurajte krepost, krepošću spoznanje, spoznanjem uzdržljivost, uzdržljivošću postojanost, postojanošću pobožnost, pobožnošću bratoljublje, bratoljubljem ljubav« (2Pt 1,5-7). Ovaj niz započinje vjerom, a završava ljubavlju. To je put izgrađivanja Božjega kraljevstva, koji obuhvaća cijeli naš život. Vjera je temelj svakom našem kršćanskom djelovanju. Stoga u svojoj vjeri i dalje oslušujemo kamo nas Bog zove.

Na kušnji će se naći poštenje, istina i ljubav

Dragi prijatelji, vi ste na kušnji zajedno s kršćanstvom koje danas živite i nastojite živjeti u Hrvatskoj ili u drugim zemljama. S raznih će vam se strana obraćati i govoriti kako su potrebne promjene; da vam je potrebno više slobode; da sve ovisi o vama i da vi u konačnici odlučujete o svemu u svome životu. Nudit će vam se kratki putovi kojima se dolazi do više imetka, s pomoću kojega biste se trebali osjetiti slobodnijima. Na kušnji će se naći poštenje, istina i ljubav, što pretpostavlja žrtvu.

Učitelj je ovdje i zove te

**Učitelj je ovdje
i zove te
da činiš dobro
i gradiš zajedništvo.**

Draga djevojko, dragi mladiću!

»Učitelj je ovdje i zove te« (Iv 11,28). To su Martine riječi upućene njezinoj sestri Mariji koja se nalazi pred iskustvom smrti vlastitoga brata Lazara; pred gubitkom drage osobe.

»Učitelj je ovdje i zove te«. To je Božji dodir koji smo i sami u svome životu, na različitim mjestima i u različitim okolnostima, često doživjeli u vjeri.

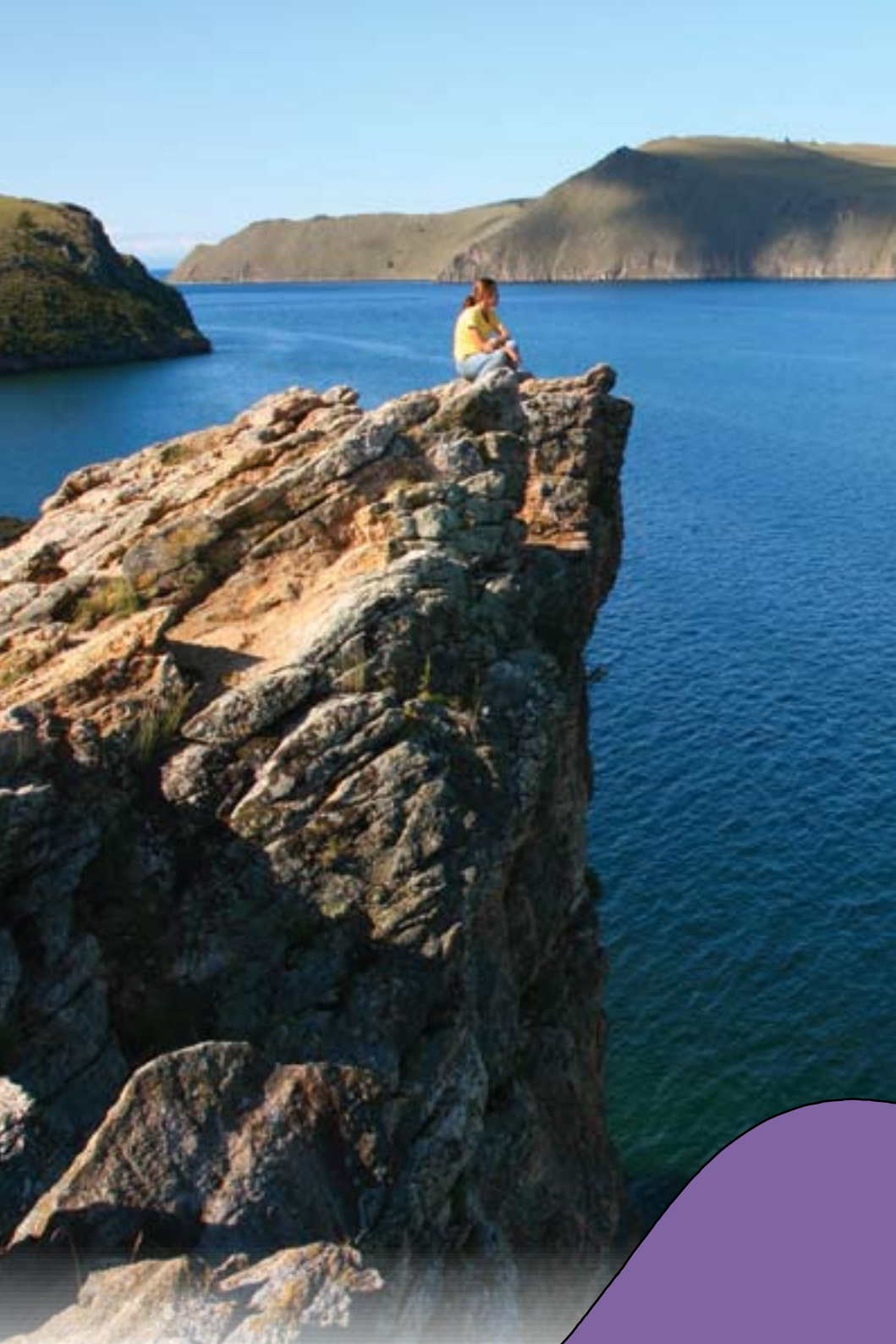
»Učitelj je ovdje i zove te«, i onda kada si na kušnji da se udaljiš od Krista, osobito ako vidiš proturječja i nedosljednosti u kršćanskome životu vjernika; ako se suočiš s Crkvom grješnikā.

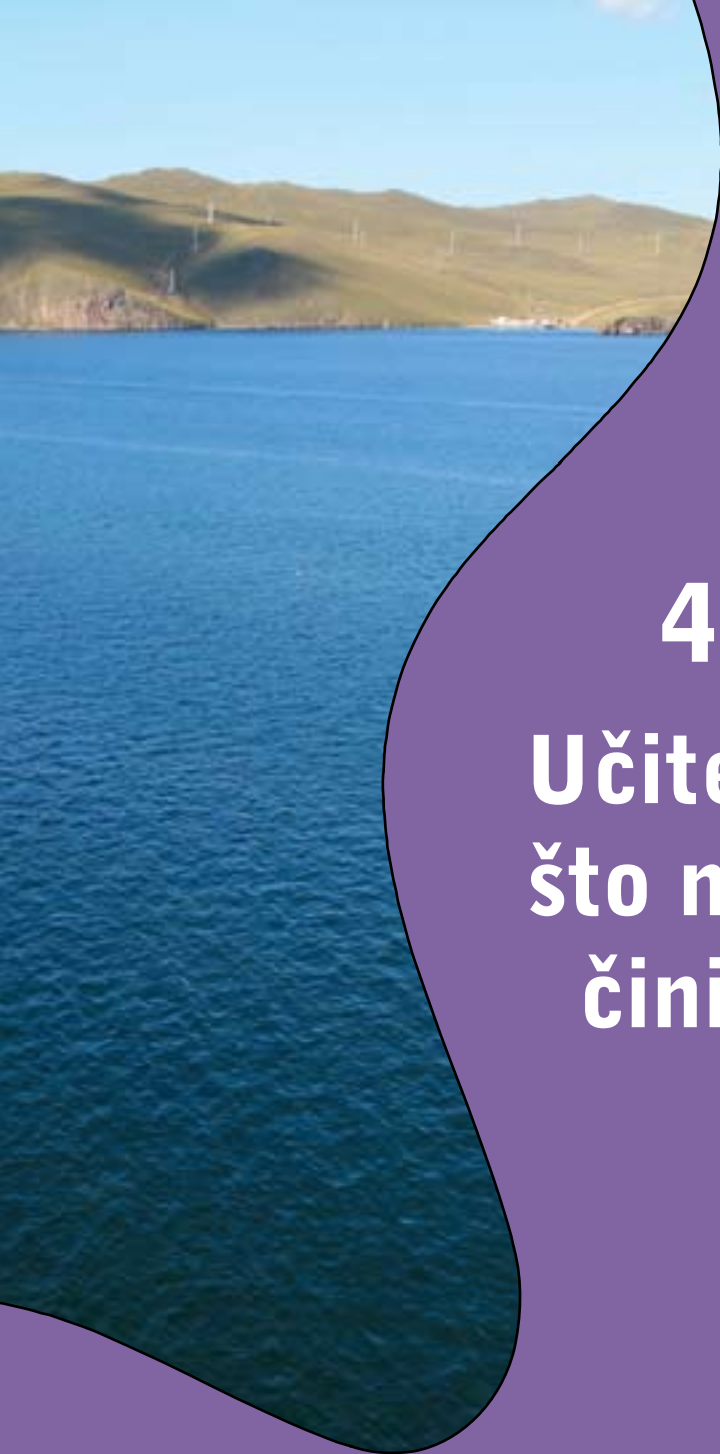
»Učitelj je ovdje i zove te«, i onda kada si na kušnji tuđega mišljenja da Crkva zatvara tvoju budućnost u nazadne ideje i da je Bog izbačen iz igre društvenoga i znanstvenoga napretka.

»Učitelj je ovdje i zove te«, i onda kada ćeš se sukobiti s prisutnim praktičnim bezboštvom koje ostavlja duboku brazdu pustoši i razočaranja, često zalijevanu očajem droge.

»Učitelj je ovdje i zove te«, i onda kada će Crkva biti vrijeđana, izvrgavana ruglu i kad će se kočiti govor istine u javnome prostoru, osobito u medijima.

»Učitelj je ovdje i zove te«, da čuješ govor njegova vazma i uskrснуća u svim okolnostima svoga življenja: u obitelji, u školi, na radnome mjestu; u zaljubljenosti, u prijateljstvima i u osjećaju promašenosti. Zove te da činiš dobro i gradiš zajedništvo.

4.

**Učitelju,
što mi je
činiti?**

S Isusom je putovalo silno mnoštvo. On se okrene i reče im: »Dođe li tko k meni, a ne mrzi svog oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre, pa i sam svoj život, ne može biti moj učenik! I tko ne nosi svoga križa i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik!«

»Tko od vas, nakan graditi kulu, neće prije sjesti i proračunati troškove ima li čime dovršiti: da ga ne bi – pošto već postavi temelj, a ne mogne dovršiti – počeli ismijehivati svi koji to vide: 'Ovaj čovjek počeo graditi, a ne može dovršiti!' Ili koji kralj kad polazi da se zarati s drugim kraljem, neće prije sjesti i promisliti da li s deset tisuća može presresti onoga koji na nj dolazi s dvadeset tisuća? Ako ne može, dok je onaj još daleko, poslat će poslanstvo da zaište mir.«

»Tako dakle nijedan od vas koji se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik.«

(Lk 14,25-33)

Mudrost križa

Sveti Luka nam bilježi ove Isusove riječi: »Dođe li tko k meni, a ne mrzi svoga oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre, pa i sam svoj život, ne može biti moj učenik!« (Lk 14,26-27). Uistinu, tvrde su to riječi. Rado bismo ih odmah ublažili ili ih uopće ne bismo željeli čuti od istoga Isusa koji je rekao da je njegov jaram sladak i breme lako (*usp. Mt 11,30*).

Isus kao da odgovara na pitanje: »Učitelju, što mi je činiti?« (Mk 10,17), a odgovor se tiče nasljedovanja. Sveti Matej nam donosi Isusovu poruku izrečenu ovim riječima: »Tko ljubi oca ili majku više nego mene, nije mene dostojan. Tko ne uzme svoga križa i ne pođe za mnom, nije mene dostojan. Tko nađe život svoj, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život poradi mene, naći će ga« (Mt 10,37-39).

Zahtjevne su Isusove riječi! Toliko zahtjevne da bismo ponekad rado pošli nekim drugim putem, ili čak prećacem na hodočašću života, da ih slučajno ne susretnemo. No, u Kristovu Duhu želimo ih uistinu čuti i razmatrati, polazeći od riječi Knjige Mudrosti: »Plašljive su misli smrtnika i nestalne su naše namisli... Što je na nebu, tko će istražiti?« (Mudr 9,14.16b).

Tko prima ove riječi bez svjetla Duha Svetoga, osjeća svu njihovu gorčinu. Ma koliko to htio ublažiti,

Učitelju, što mi je činiti?

Zahtjevne su Isusove riječi! Toliko zahtjevne da bismo ponekad rado pošli nekim drugim putem.

U čovjeku se bez mudrosti križa i ljubavi prema Kristu, javlja neprihvatanje evanđeoskog izazova.

Ljubav mora biti nošena samo ljubavlju, i to je njezin jedini teret.

u čovjeku se bez mudrosti križa i ljubavi prema Kristu, javlja neprihvatanje ovoga evanđeoskog izazova. Onaj čovjek, pak, koji ga sluša ponizna i šutljiva srca, s povjerenjem u Duha Svetoga, može razumjeti da je ovdje tajna istinskoga života. Ove riječi nisu prijatna, nego snažan poziv na gorljivu ljubav, a ljubav koja želi daleko stići, nužno mora ići putem oslobađanja. Ljubav mora biti nošena samo ljubavlju, i to je njezin jedini teret.

Nismo mjera sami sebi

Lako vidimo kako se danas – kad je riječ o napretku – rijetko govori o mudrosti. Koraci tehnološkog napretka, koji na zadivljujući način otkrivaju zakonitosti stvorenoga svijeta prekoračuju granice do sada poznatih svemirskih prostranstava te istodobno ulaze u složene sustave najsitnijih čestica i organizama. No taj put, koji se najčešće naziva napretkom, ne uspijeva odgovoriti na pitanja tolikih mladića i djevojaka koji – nažalost u sve ranijoj dobi – postaju zarobljenici droge, kaveza samoće te ravnodušnosti; ne uspijeva ublažiti mržnju koja pokreće sukobe u obiteljima ili još razorniju snagu ratova... Koje li proturječnosti!

Odgovor na istinska i duboka pitanja ljudskoga srca rađa se u *daru mudrosti* upirući pogled u dubinu

Učitelju, što mi je činiti?

I dok pitamo: Učitelju, što mi je činiti?, istodobno se često ponašamo kao da ne čujemo odgovor.

U svijetu koji je spreman svime trgovati, valja se odreći želje za imanjem, a pritom zapravo odricanje postaje neizmjerni dobitak.

Isus ne traži nešto, nego sve.

našega bića, ali i u Božji pogled ljubavi prema čovjeku. I dok pitamo: *Učitelju, što mi je činiti?*, istodobno se često ponašamo kao da ne čujemo odgovor.

Kristov govor u Evanđelju, koji ne širi mržnju niti mijenja četvrtu Božju zapovijed – poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji – govori nam: ne ostani zatvoren u malenome krugu svoga doma i ne mjeri prema tomu svoju budućnost.

Ne mrzi li tko i sam svoj život, ne može biti moj učenik! Doista, Isus je došao da imamo život u izobilju, ali želi reći: Ti nisi mjera samomu sebi; čovjek je više od pojavnosti i više od stvari. Zbog toga govori: odreci se stvari; ne teži da ih posjeduješ na najvišoj ljestvici misli i težnja, jer njihova je drama u tome što im se u dnu nalazi ispraznost.

U svijetu koji je spreman svime trgovati, valja se odreći želje za ímanjem, a pritom zapravo odricanje postaje neizmjerni dobitak. Oko Isusa je bilo mnogo ljudi, a ipak se nije dao zavarati mnoštvom. Toliko mu je stalo do cjelovitosti ljudskoga srca da je i Dvanaestorici rekao: »Da možda i vi ne kanite otići?« (Iv 6,67).

Odreći se samoga sebe

Isusove riječi prodiru u naš život poput mača boli. Isus ne traži nešto, nego sve. Ma tko to još želi postati

Učitelju, što mi je činiti?

Život je životan, ne zbog
odricanja i žrtve, nego
zbog čežnje i ljubavi.
Čovjek postaje ono što
voli i što promatra
očima srca.

Evandjelje ne želi obes-
cijeniti ljudske osjeća-
je, ali preporučuje da ih
živimo kao znakove, a
ni u kojemu slučaju kao
apsolutnost.

Životni smisao treba
svakoga dana tražiti
iznova ili bolje, dopu-
stiti Bogu da nam ga
daruje.

Kristovim učenicom kako ga opisuje Evanđelje: poput Joba kojemu su oduzeta prijateljstva i ljubav? Je li to novi čovjek: bez doma, osamljen, razapet, ismijan i osumnjičen? Je li to drukčiji put što ga preporučuje Evanđelje?

Dragi prijatelji, u središtu Isusova zahtjeva nalaze se riječi: »biti učenik« (*Lk 14,26*), a to je dobitak, a ne odricanje. Isus svojim govorom o odricanju pokazuje beskrajnu mogućnost, kako bi se dala vječnost svemu što, kao najljepše, nosimo u srcu. Život je životan, ne zbog odricanja i žrtve, nego zbog čežnje i ljubavi. Čovjek postaje ono što voli i što promatra očima srca. Gledajući Krista ne postajem razdijeljenim čovjekom, nego obradovanim i radosnim darivateljem ljubavi.

Evanđelje ne želi obscijeniti ljudske osjećaje, ali preporučuje da ih živimo kao znakove, a ni u kojemu slučaju kao apsolutnost. Čuvstva roditelja, bračnih drugova ili prijatelja svjedoče o tome da život ima smisla, a ipak – život se ne može iscrpsti u tim čuvstvima.

Životni smisao treba svakoga dana tražiti iznova ili, bolje, dopustiti Bogu da nam ga daruje. Ako misliš da si ga postigao u voljenim osobama, ideš ususret velikom razočaranju, ali ako shvatiš da je životni smisao uvijek veći, tada će i razočaranja doživljena od najdražih ma-

Učitelju, što mi je činiti?

Ako shvatiš da je životni smisao uvijek veći, tada će i razočaranja doživljena od najdražih manje boljeti.

Ljudsko srce je mreža ispletena tkanjem ljubavi, dobrotivosti i zahvalnosti.

Tajna ljubavi Učitelja i učenika leži u pripadnosti, a ne u posjedovanju.

nje boljeti. U vjeri znamo da se Božjoj ljubavi ne može odoljeti, jer je ona cjelovitost i divljenje, premda ponekad u sebi sadrži gorčinu razapetosti vlastitih snova. Nasljedovanje Krista uvodi u cjelovito obzorje slobode.

Ljudsko srce je mreža ispletena tkanjem ljubavi, dobrostivosti i zahvalnosti, povezana nitima koje nisu zasnovane samo na osjećajima. Isus govori o rodbinskim vezama te o navezanosti na vlastiti život. On poznaje tu mrežu, ali poznaje i navezanosti koje ne dopuštaju slobodu srca. Nije teško pronaći primjere u kojima vidimo da i čuvstvene veze mogu stvarati ovisnost. Koliko li je samo ucjena koje na čuvstvenom području zarobljuju ljude; koliko li se puta čuje govoriti: Ako me voliš, učini ovo ili nemoj učiniti ono... I sâm se život pretvara u tamnicu, ako ga se veže kompromisima rođenim iz takvih ucjena.

Kristov križ ne ucjenjuje

Kristov križ nikada ne ucjenjuje. On pritišće, kako bi sve što u sebi nosiš do zadnje kapi iscijedio u dar koji ne traži uzdarja. Tajna ljubavi Učitelja i učenika leži u pripadnosti, a ne u posjedovanju. Isusov je učenik ponajprije čovjek koji se osjeća voljenim od Boga te sposobnim pripovijedati o Božjim djelima u svome životu.

Učitelju, što mi je činiti?

»Ljubiti svoj život«
u negativnom smislu
znači da ja sâm znam
što je za mene život i
kako ga trebam or-
ganizirati, a Bog mi
treba pomoći da to i
ostvarim.

»Mrziti svoj život«,
u Evandelju znači Boga
staviti na prvo mjesto.

Umjesto da budemo
radosni gospodari,
postajemo tjeskob-
ne sluge onomu što bi
nama trebalo služiti.

»Ljubiti svoj život« u negativnom smislu znači da ja sâm znam što je za mene život i kako ga trebam organizirati, a Bog mi treba pomoći da to i ostvarim. Bog se tada nalazi među sredstvima moga života, baš kao i materijalna sredstva. Često se pak među sredstva vlastita života stavlja roditelje, supruga ili suprugu i djecu. »Mrziti svoj život«, u Evandjelju znači Boga staviti na prvo mjesto. I taj sadržaj, bez obzira kako prevodili glagol »mrziti« ostaje neublaživ, teško podnošljiv, bez ljubavi čak i neprihvatljiv, ali životan.

Ljudi su skloni od sredstva napraviti svrhu, život prepustiti idolima koji rado posežu za njihovim životima. Umjesto da budemo radosni gospodari, postajemo tjeskobne sluge onomu što bi nama trebalo služiti.

Gledajući križ ponovno možemo vidjeti Boga. To je kršćanska radosna vijest koja izaziva proturječje u trenutcima kušnje, u životima koji nisu prihvatili životnu predanost za bližnjega. Po križu nam Bog govori da je prisutan u našem životu, kako nam je to pokazao Isus; poziva nas da prepoznamo njegovu ljubav u najvećim tragedijama svoga življenja. Vjera prodire dublje od površine. Pogled vjere i u umirućemu čovjeku, i u mučenomu čovjeku vidi duboko slobodnu i ostvarenu osobu koja zna voljeti.

Učitelju, što mi je činiti?

**Blaženi Alojzije je
iza boli uvijek vidio
Krista, blagi pogled
ljubavi.**

**U križu je vidio dar
koji mu je dan da bi
vjerovao da sve što se
događa nije izvan Božjih
ruku, te da nas još više
privlači Kristu.**

**Križ naš svagdanji po
Kristu je postao
svagdanji pogled
ljubavi, naš pogled
nade i mira.**

Stepinčeva zagledanost u privlačnost križa

Blaženi Alojzije Stepinac bio je do kraja života zagledan u privlačnost križa s kojom je stopio svoje poslanje. Ta ga je privlačnost pratila cijeloga života, da bi i sâm mogao dati cijeli život te još snažnije privlačiti nas, koji zagledani u križ Kristov prepoznamo dar blaženoga Alojzija Stepinca.

Ono što čovjek ne može podnijeti nije toliko bol ili teškoće života, nego besmisao boli, bol iza koje pogled ne dodiruje ništa, bol iza koje zjapi praznina. Blaženi Alojzije je iza boli uvijek vidio Krista, blagi pogled ljubavi. Nadahnjivao se na Kristovu križu koji za njega nije bio razlog prepuštanja pasivnomu trpljenju nekoga tko ne može učiniti ništa, nego je u križu vidio dar koji mu je dan da bi vjerovao da sve što se događa nije izvan Božjih ruku, te da nas još više privlači Kristu.

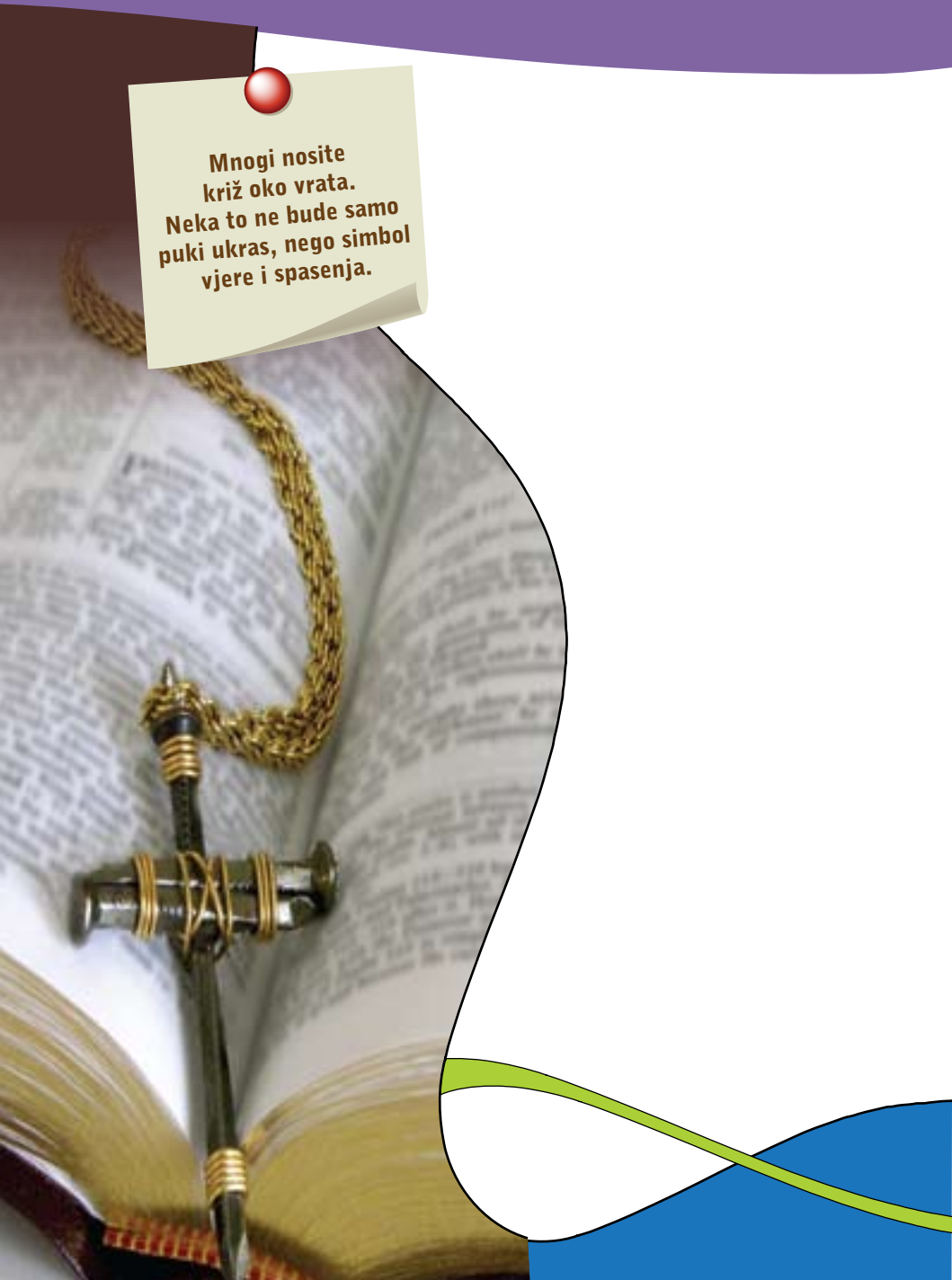
Stepinac – uzor

Križ naš svagdanji, bez obzira kako ga mi nazivali: poteškoća, muka, nemir, borba..., po Kristu je postao svagdanji pogled ljubavi, naš pogled nade i mira. Blaženi Alojzije prošao je putem od poniženja i obespravljenosti do uzvišenja koje je navijestio sveti Pavao.

Blaženi Alojzije, privučen Kristovim križem, živio je Krista. Živeći Krista vidio je bližnje. Pronašavši bli-

Učitelju, što mi je činiti?

Mnogi nose
križ oko vrata.
Neka to ne bude samo
puki ukras, nego simbol
vjere i spasenja.

žnje, susretao je bol. Trpeći bol pročistio je srce. Čiste je savjesti nosio svoj križ. Prihvaćenim križem gledao je u Krista na križu. U Kristovu pogledu pronašao je Majku. Ta Majka, Presveta Bogorodica Marija, radost je života s Kristom.

Dragi mladi, pozivam vas da svima oko sebe, na mjestima studija, rada i odmora, svjedočite Krista. Mnogi nosite križ oko vrata. Neka to ne bude samo puki ukras, nego simbol vjere i spasenja koji vas podsjeća da vaš pogled treba počivati na Kristovu križu.

Ljubav – brak – duhovno zvanje

Čini se da se Isusu nije svidjelo to što ga je slijedilo mnoštvo koje je svoje nade temeljilo na površnosti. Isus nije došao među nas, niti je prisutan među nama, da bi nam ostvario neostvarene snove, nade koje se pretvaraju u razočaranja, nade koje ne pripadaju nebeskoj sigurnosti Kristove ljubavi, nego ostaju tamo gdje su rođene – u zemaljskome gnijezdu, u kojemu se ne nauči letjeti u visine.

Isusovo poslanje istodobno odiše i oporošću i nježnošću, upravo onako kako je to u istinskoj ljubavi koja postaje cjelovitim darom. I u svome ljudskom iskustvu osjećamo da ta cjelovitost pripada samoj naravi ljubavi. To mogu posvjedočiti supružnici koji znaju

Učitelju, što mi je činiti?

Ljubav je zahtjevna,
ako se je gleda izvana,
ali ako se živi iznutra,
ona je radosna
i cjelovita.

Brakovi dolaze u
poteškoće svaki put
kada se na mjesto
ljubavi stavi osjećaj
zaustavljen na iluzija-
ma, na zavaravanju, na
surogatima užitka.

Čvrstoća braka,
čvrstoća duhovnog
zvanja nije u ljudskim
odlukama i planovima;
ona je u Bogu.

kako je lijepo, ali i zahtjevno do vlastitoga »umiranja sebi«, živjeti tako da bi onaj koga se voli živio i bio sretan. Ljubav nije razbibriga. Ona je zahtjevna, ako se je gleda izvana, ali ako se živi iznutra, ona je radosna i cjelovita s predokusom vječnoga.

Ne želimo biti slijepi i ne vidjeti ozbiljne pukotine u instituciji braka i obitelji u današnjem društvu. Ustanova braka i obitelji je napadana izvana, ali to nije istinski problem. Brakovi dolaze u poteškoće svaki put kada se na mjesto ljubavi stavi osjećaj zaustavljen na iluzijama, na zavaravanju, na surogatima užitka. Ruše se onoga trenutka kada osjećaj nestaje ili se pokuša istom odjećom iluzije zaogrnuti netko drugi, samo pojačavajući prijevaru.

Zahvaljujemo Bogu što u našim sredinama žive supružnici koji se na životnome putu nisu dali zastrašiti križevima i koji odreda svjedoče da je jedino ljubav bila kadra sačuvati smisao i radost zajedništva; da je jedino ljubav ona koja bračne drugove otvara za novi život u daru djece.

To isto govore i oni kršćani koji su se Bogu predali na drukčiji način, koji su sve drugo manje voljeli od Boga. U tim svjedočanstvima nalazimo potvrdu da čvrstoća braka, čvrstoća duhovnog zvanja nije u ljudskim odlukama i planovima; ona je iznad braka, ona

Učitelju, što mi je činiti?

Nasljedovati Krista u braku ili u duhovnom zvanju nije ljubav iz posjedovanja, nego ljubav iz slobode i darivanja.

Isus Krist kuca na vrata vaše slobode i želi da ga primite kao prijatelja. On želi da budete sretni u svome životu.

Ako vas Gospodin poziva da ga slijedite u svećeništvu ili u posvećenom životu, ne oklijevajte mu odgovoriti na poziv.

je iznad karijera i sebičnih planova, ona je u Bogu. Nasljedovati Krista u braku ili u duhovnom zvanju nije ljubav iz posjedovanja, nego ljubav iz slobode i davanja.

Dragi mladi, Isus Krist kuca na vrata vaše slobode i želi da ga primite kao prijatelja. On želi da budete sretni u svome životu. Kršćanska je vjera susret s osobom Isusa Krista. Isus otvara ljudskom životu nove vidike. Kada se srce mladoga čovjeka otvori Isusu, nije teško upoznati i slijediti njegov glas. Isus, naime, poziva svakoga od vas po imenu i želi vam povjeriti posebno poslanje u Crkvi i svijetu.

Mnoge od vas zove u brak. Stoga se odgovorno pripremite za taj sakrament. Uzmite ozbiljno taj božanski poziv da izgradite kršćansku obitelj. Neka vaša mladost bude vrijeme u kojem ćete izgrađivati osjećaj odgovornosti za budućnost. Našem društvu, našoj Hrvatskoj potrebne su dobre kršćanske obitelji.

Ako vas, pak, Gospodin poziva da ga slijedite u svećeništvu ili u posvećenom životu, ne oklijevajte mu odgovoriti na poziv. Dragi mladi, Crkva u našoj Domovini treba brojne i svete svećenike te osobe posvećene služanju Kristu, koji je nada svijeta.

5.

**Ne boj se
odgovoriti
Isusovu
pozivu**

Dok se jednom oko Isusa gurao narod da čuje riječ Božju, stajao je on pokraj Genezaretskog jezera. Spazi dvije lađe gdje stoje uz obalu; ribari bili izašli iz njih i ispirali mreže. Uđe u jednu od tih lađa; bila je Šimunova pa zamoli Šimuna da malo otisne od kraja. Sjedne te iz lađe poučavaše mnoštvo. Kada dovrši pouku, reče Šimunu: »Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov.« Odgovori Šimun: »Učitelju, svu smo se noć trudili i ništa ne ulovismo, ali na tvoju riječ bacit ću mreže.« Učiniše tako te uhvatiše veoma mnogo riba; mreže im se gotovo razdirale. Mahnuše drugovima na drugoj lađi da im dođu pomoći. Oni dođoše i napuniše obje lađe, umalo im ne potonuše. Vidjevši to, Šimun Petar pade do nogu Isusovih govoreći: »Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!« Zbog lovine riba što ih uloviše bijaše se zapanjio on i svi koji bijahu s njime, a tako i Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, drugovi Šimunovi. Isus reče Šimunu: »Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!« Oni izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i pođoše za njim.

(Lk 5,1-11)

Isus računa s našim neuspjehom

Dragi mladi! Ljudi su gladni Božje riječi. Zato im nije bilo teško gurati se do prostora u kojem se još može čuti i razumjeti Učiteljev glas, nije im bilo teško tiskati se, stajati možda na jednoj nozi, osluškujući i pazeći da im niti jedna izgovorena riječ ne promakne.

Pogledajmo samo Petra i njegove drugove. Izašli su iz svojih lađa i ispirali mreže. Cijelu su noć proveli u ribolovu, ali ništa ne uloviše. Stoga su odustali, privukli svoje lađe uz obalu i, sigurno razočarani zbog neuspješna lova, nezainteresirano radili svoj posao, ne poklanjajući Isusu mnogo pažnje.

Neuspjeh frustrira, oduzima hrabrost za nove korake, smanjuje polet i zanimanje za novo, a povećava oprez i suzdržljivost. Nije nam se teško identificirati s takvima: neuspješnima, razočaranima, frustriranim, jer i sami često osjećamo da, unatoč svome trudu, ne stižemo daleko; unatoč svojim željama i htijenjima, sve se ne ispunja; unatoč uloženom radu, ne možemo sve postići. U svim tim lutanjima i problemima nismo ostavljeni sami. Vidimo da Isus računa baš s razočaranim Petrom i njegovom, tijekom protekle noći, tako beskorisnom lađom. Isus upravo Petra moli da svoju lađu otisne malo od kraja kako bi iz nje mogao pou-

Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu

I sami često osjećamo da, unatoč svome trudu, ne stižemo daleko...

U situaciji kada nam se sve čini nepremostivim, nepromjenjivim i neizbježnim, Isus kaže da može biti i drugačije.

Isusova riječ govori i ujedno čini. Isusova riječ, onima koji joj daruju svoje povjerenje, unaprijed ostvaruje obećano.

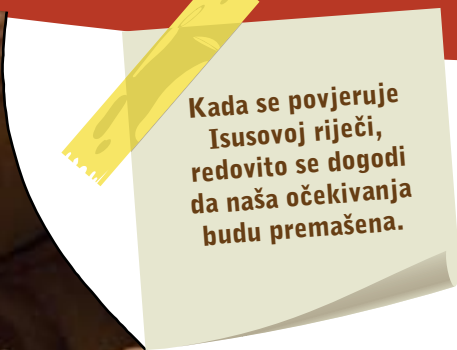
čavati mnoštvo. Isus ulazi u probleme, dolazi k obešhrabrenima i potištenima te računa upravo s njima. Isus ih treba. Treba ih onakve kakvi jesu, kako bi ih mogao promijeniti. U situaciji kada nam se sve čini nepremostivim, nepromjenjivim i neizbježnim, Isus kaže da može biti i drugačije. Pa vidite, kada dovrši pouku, Isus reče Šimunu: »Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov« (Lk 5,4).

Isusova riječ – putokaz uspjeha

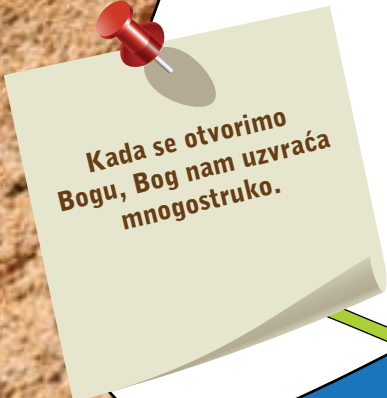
Najmanje u što Petar vjeruje jest da će, nakon što se cijelu noć trudio, uspjeti uloviti ribu, a tu je sada Isus koji ga uvjerava upravo u to. Isus je toliko uvjerljiv da i sam Petar poželi povjerovati njegovoj riječi pa, unatoč iskustvu neuspjeha, spremno nadodaje: »Ali na tvoju riječ bacit ću mreže« (Lk 5,5).

Na Isusovu riječ Petar je spreman pokušati još jedanput: zaveslati na pučinu i ponovno upotrijebiti već isprane mreže. Na Isusovu riječ! Isusova riječ unosi u ponekad sumornu sliku stvarnosti novu perspektivu, otvara prostor nade u kojoj sve može biti drugačije i bolje. Isusova riječ snažna je riječ. To je riječ koja govori i ujedno čini. U Isusovoj riječi nema razlike između izgovorenoga i ostvarenoga. Isusova riječ, onima koji joj daruju svoje povjerenje, unaprijed ostvaruje obe-

Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu

Kada se povjeruje
Isusovoj riječi,
redovito se dogodi
da naša očekivanja
budu premašena.

Kada se otvorimo
Bogu, Bog nam uzvrća
mnogostruko.

ćano. Tako je Petar na Isusovu riječ povjerovao da je moguće ono što se prije činilo nemogućim.

Isusova riječ upućena je i svima nama. Potrebno je unatoč svim mogućim razočaranjima i frustracijama poslušati Isusovu riječ i pokrenuti se, biti spreman učiniti nešto što sami od sebe možda i ne bismo učinili. Potrebno je iskoračiti iz svojih svakodnevnih briga te potaknuti Isusovim riječima svakoga dana činiti nešto lijepo za Boga, kako to kaže blažena Terezija iz Kalkute.

Iskustvo Božje pomoći

Kada se povjeruje Isusovoj riječi, redovito se dogodi da naša očekivanja budu premašena. Ostajemo zatečeni i iznenađeni bogatstvom Božje pomoći, baš kao što je Petar ostao zatečen iznenadnim bogatim ulovom ribe. Kada se otvorimo Bogu, Bog nam uzvrća mnogostruko. Uz Božju pomoć možemo mijenjati svijet na bolje, činiti ga sve sličnijim kraljevstvu nebeskom, mjestu gdje se osjeća da Bog prebiva među nama; mjestu mira, pravde, solidarnosti i pomirenja. Iskustvo Božje pomoći u našim nastojanjima važno je iskustvo koje nam daje snagu da nastavimo dalje.

Pogledajmo Petra i njegove suradnike kako se snalaze u iznenađujućoj situaciji: »Mahnuše drugovi-

Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu

**Iskustvo Božje
pomoći daje snagu
krenuti dalje.**

**Potpuno se ostvariti
kao čovjek može se
samo u skladu s Božjom
zamisli o čovjeku.**

ma na drugoj lađi da im dođu pomoći« (Lk 5,7). Iskustvo uspjeha Petar sa svojom posadom ne želi zadržati samo za sebe i svoje; čak to i ne može, jer mreže im se gotovo razdirale, a kada su napunili obje lađe, umalo im ne potonuše (usp. Lk 5,6-7). Petar je otvoren i za druge, ne samo jer ih treba, nego i zato jer ih doživljava kao suradnike, a ne kao konkurente. To je model po kojemu i mi trebamo doživljavati jedni druge.

Vidjeli smo da iskustvo Božje pomoći daje snagu krenuti dalje. Međutim, takvo iskustvo uspjeha može u nama probuditi i drugačiju reakciju. Prisutna je kod Petra: kad je vidio što se dogodilo, prepao se, zapanjio se i postao svjestan da toga nije vrijedan. »Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine« (Lk 5,8). Biti suradnikom Božjim, biti otvoren njegovoj riječi i njegovoj pomoći velika je stvar koja može uroditi zanosom koji daje snagu za dalje, ali isto tako može ponekad u nama probuditi strah i bojazan od vlastite nedostatnosti i slabosti. Može u nama probuditi želju za bijegom. U tom bijegu onda nemamo snage za dalje, prilagođujemo se većini i prepuštamo malodušnosti.

Potpuno se ostvariti kao čovjek može se samo u skladu s Božjom zamisli o čovjeku. Božji plan s čovjekom jest postizanje sličnosti sa svojim Stvoriteljem. Ta se sličnost ostvaruje tijekom cijeloga života, a možda

Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu

Možda je baš doba
mladosti odlučujuće
za to koliko smo sada
i koliko ćemo u
budućnosti biti blizu i
nalikovati božanskom
naumu s nama.

Isusove riječi:
»Ne boj se« – daju
snagu hrabro
odgovoriti Isusovu
pozivu.

Isusova riječ
mijenja srca
i umove.

je baš doba mladosti odlučujuće za to koliko smo već sada i koliko ćemo u budućnosti biti blizu i nalikovati tom božanskom naumu s nama.

Isus itekako računa s Petrom, čak i s njegovim strahom. Znamo iz crkvene povijesti: ono što je započelo kao običan, makar i obilan ribolov, nastavilo se i razvilo u čudesnu i jedinstvenu zajednicu onih koji se okupljaju oko Uskrsloga, sve do danas. Taj nestalni i bojažljivi ribar Petar postao je stijena na kojoj je izgrađena zajednica onih koji čuvaju spomen na Isusa i Isusovim uskrsnućem otkriveno nebo drže otvorenim za sve ljude ovoga svijeta.

Isusove riječi: »Ne boj se« (*Lk 5,10*), upućene Petru odjekuju i u nama te nam daju snagu hrabro odgovoriti Isusovu pozivu: »Odsada ćeš loviti ljude!« (*Lk 5,10*). Petar i drugovi »izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i pođoše za njim« (*Lk 5,11*). A mi? Na koji način mi možemo odgovoriti Isusovu pozivu?

Pred vama je, dragi mladi, mnogo mogućnosti i široko polje djelovanja. Iako osjećate poteškoće, zapreke i protivštine, koje vas mogu obeshrabriti u svjedočenju i naviještanju Krista u društvu, znajte da je Isusova riječ jača. Isusova riječ mijenja srca i umove. Iako društvo, baš kao i jeruzalemska politička i vjerska elita u apostolsko doba, priječi i zabranjuje učiti u Isuso-

Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu

**Čovjekov poziv
jest biti slika
Božja u svijetu.**

**Pozvani ste na
svetost!**

vo ime, s Petrom i mi možemo odgovriti: »Trebalo se većma pokoravati Bogu negoli ljudima!« (Dj 5,29).

Ništa manje od svetosti

Čovjekov poziv je biti slika Božja u svijetu, tj. čovjek u svom punom dostojanstvu djeteta Božjega, biti prijatelj Božji. Zato, dragi mladi, od nikoga se ne dajte podcjenjivati i nemojte se zadovoljiti ničim manjim od onoga na što ste pozvani! Pozvani ste biti Božji prijatelji, pozvani ste obnoviti u sebi sliku Božju, pozvani ste na svetost! Mislite li da je to nemoguće? Mislite li da je to za druge? Nije! Svetost je poziv upućen svim članovima Crkve i nemojte se zadovoljiti ničim manjim od toga! Drugi vatikanski koncil ističe kako taj jedinstveni poziv svaki kršćanin mora ostvarivati prema svojim darovima i službama, tj. u skladu sa svojim životnim uvjetima, dužnostima i okolnostima³.

Blaženi papa Ivan Pavao II. naglašava kako se »ovaj ideal savršenosti ne smije pogrješno shvatiti, kao da bi uključivao neku vrstu izvanrednoga života koji mogu živjeti samo neki 'velikani' svetosti. Putovi svetosti su mnogostruki i prikladni pozivu svakoga čovjeka«⁴. Svetost je dakle opći kršćanski poziv koji je upućen posebno mladima koji teže za velikim idealima. Mladi vjernici mogu biti sveti. O tome nam svjedoče mnogi

Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu

»Svjestan poziva, što ga je primio na krštenju svoj je život učinio trkom prema svetosti.«

Svjedoci vjere svjedoče kako je moguće živjeti sveto u svim vremenima, svim prilikama i svim generacijama.

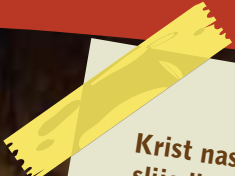
mladi koji su već proglašeni blaženima i svetima ili pak oni koji se nalaze na putu za beatifikaciju.

Spominjemo samo blaženog Ivana Merza, koji je rođen u Banja Luci, a umro u 32. godini života u Zagrebu na glasu svetosti. Za njega je blaženi Ivan Pavao II. rekao: »Svjestan poziva, što ga je primio na krštenju svoj je život učinio trkom prema svetosti, toj 'velikoj mjeri' kršćanskoga života«⁵.

Potrebno je spomenuti svjedočanstvo svetoga života mladoga svećenika Miroslava Bulešića koji je od komunista kao svjedok vjere mučenički ubijen 1947. godine, u 28. godini života, a čije se tijelo čuva u župnoj crkvi u Svetvinčentu, u Istri. I njegov prezime-njak Egidije Bulešić, mladi radnik iz Pule, svoje je slobodno vrijeme posvetio apostolatu među mladima i karitativnom radu. Mnogi mu iskazuju štovanje i utječu se njegovu zagovoru.

Spominjem i još jednog »divnog mladića«, kako ga jednom nazva blaženi Alojzije Stepinac, Petra Barbarića, travničkog sjemeništara, hercegovačkog sina, koji je na lijep način sažeo kako se postiže svetost. On je zapisao: »Od svih puteva, što vode u nebo, meni se čini najkraćim, najlakšim i najpouzdanijim onaj, kojim ide čovjek ispunjavajući točno i savjesno svoje obične dužnosti.«⁶.

Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu

**Krist nas poziva:
slijedi me – pođi
putem života,
jer ja sam
pobijedio smrt.**

**Za Isusa je neprihvat-
ljivo da svoje boravi-
šte nađemo u beživot-
noj tami, prije negoli
smo osjetili kako
dobar okus ima
Božji život.**

**Budite stalno budni
i dopustite da Krist
oblikuje vaše savjesti.**

Svi ti spomenuti i mnogi drugi mladi svjedoci vjere u našem narodu i u drugim narodima diljem Katoličke Crkve svjedoče o tome kako je moguće živjeti sveto u svim vremenima, svim prilikama i svim generacijama. Zato ponavljam: nemojte se zadovoljiti ničim manjim od svetosti!

Dragi mladi, kada Isus zapovijeda Lazaru u grobu: »Lazare, izlazi« (Iv 11,43), taj je zapovjedni krik upućen i nama da se probudimo iz nepokretnosti, iz težine i laži, te da prestanemo umirati. Krist se ne miri s našim grobovima, s našim izborima smrti. On nas poziva: *slijedi me – pođi putem života, jer ja sam pobijedio smrt.*

Taj nam glas zapovijeda da hodamo, kidajući po-voje koje smo sami omotali oko sebe ili su nas drugi njima vezali. Za Isusa je neprihvatljivo da svoje bora-vište nađemo u beživotnoj tami, prije negoli smo osje-tili kako dobar okus ima Božji život. On je zaplakao nad smrću, jer je volio čovjeka – prijatelja; pošao je u smrt da mi zaplačemo od radosti, jer nas uči voljeti život...

Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu

*Uvijek birajte dobro,
makar to značilo
trenutačni neuspjeh.*

*Krist ne kalkulira s
nama, niti nas želi
izmanipulirati pa se
povući ili pobjeći.*

*Krist nam je
darovao sebe i
jedino do čega
mu je stalo jest
naše spasenje,
mir savjesti i naša
vječna sreća.*

S Kristom na duge staze

Dragi Kristovi vjernici, budite stalno budni i dopustite da Krist oblikuje vaše savjesti kako biste u svim životnim prilikama mogli jasno razaznati što je dobro a što zlo. Uvijek birajte dobro, makar to značilo trenutačni neuspjeh, proigranu šansu ili pak materijalni gubitak. S Kristom uvijek računajte na duge staze. Ne zanosite se onim trenutačnim i prolaznim, nego s Kristom težite istinskoj sreći koja čovjeka ispunja mirom i unutarnjim zadovoljstvom.

Ne povodite se za pričama kako se bez rada i znoja može ostvariti nešto značajno u životu. Budite uvijek svjesni svojega dostojanstva i odgovornosti pred Bogom koji vam je darovao život. Krist nikada ne zavarava svoje učenike i nikad ne pokušava marketinškim trikovima zadobiti njihovu naklonost. Iskren je i radikal, jer on ne kalkulira s nama, niti nas želi izmanipulirati pa se povući ili pobjeći. Ne, on nam je darovao sebe i jedino do čega mu je stalo jest naše spasenje, mir savjesti i naša vječna sreća.

6.
Effata!
Otvori se!

Vrati se Isus iz krajeva tirskih pa preko Sidona dođe Galilejskom moru, u krajeve dekapolske. Donesu mu nekoga gluhog mucavca pa ga zamole da stavi na nj ruku. On ga uzme nasamo od mnoštva, utisne svoje prste u njegove uši, zatim pljune i dotakne se njegova jezika. Upravi pogled u nebo, uzdahne i kaže mu: »Effata!« – to će reći : »Otvori se!« I odmah mu se otvoriše uši i razdriješ i spona jezika te stade govoriti razgovijetno. A Isus im zabrani da nikome ne kazuju. No što im je on više branio, oni su to više razglašavali i preko svake mjere zadivljeni govorili: »Dobro je sve učinio! Gluhima daje čuti, nijemima govoriti!«

(Mk 7,31-37)

Bog otvara naše uši i usta

Ovaj nas evanđeoski odlomak prati od našega krštenja, kada je Bog i na nama ostvario ono što smo čuli u naviještenoj Riječi. U obredu krštenja djece nalazi se obredni čin pod nazivom *effatà* kojim se – obnavljajući Isusovu gestu – palcem dodiruju uši i usta djeteta govoreći: »Gospodin Isus, koji je dao gluhima sluh a nijemima govor, udijelio ti da uskoro možeš primati njegovu riječ svojim ušima i ispovijedati vjeru na hvalu i slavu Boga Oca«. Time se naglašava važnost slušanja i ispovijedanja Božje riječi.

Ne zaboravimo taj krsni obred u kojemu je Bog otvorio naše uši i usta. U njemu se nalazi istina da je svakomu od nas dan sluh za poteškoće u Crkvi i društvu, da nam je udijeljen govor koji se oslanja na ono što Bog govori. Isus ozdravljenjem upozorava ljude na razna iskrivljenja u ljudskoj civilizaciji i u međusobnim odnosima. Ova se evanđeoska stranica prvotno ne odnosi na one koji su tjelesno prikraćeni, nego na sve Isusove učenike kojima je darovan Duh.

Kršćanska je ljubav produžetak Kristove prisutnosti koja se daruje. Krist želi po kršćanima širiti dobro među ljudima. On to želi i u naše vrijeme. Isus želi i danas oslobađati ljude od bolesti, kako tjelesnih, tako

Effatá! Otvori se!

**Kršćanska je ljubav
produžetak Kristove
prisutnosti.**

**Najveće svjedočan-
stvo od Boga darova-
ne ljubavi kršćanin
pruža onda kada
svojom ljubavlju
pritječe u pomoć.**

**Nužno je znati se
udaljiti od mnoštva;
biti licem u lice s
Učiteljem.**

i duhovnih. Uistinu, najveće svjedočanstvo od Boga darovane ljubavi kršćanin pruža onda kada svojom ljubavlju pritječe u pomoć najpotrebnijima. Činiti dobro na nesebičan način predivan je put oslobađanja ljudi. Kao vjernici ne možemo zaobići pitanje: jesam li svjestan i uvjeren da proslavljeni Krist po meni nastavlja biti prisutan među ljudima čineći dobro?

Gluhoća i nijemost u našoj sredini

Isus nam je objavio tajnu čuda koje i mi možemo i moramo ponavljati. Međutim, naša gluhoća i nijemost ili pak mucanje Radosne vijesti odviše su prisutni u svijetu. Zbog toga je nužno znati se udaljiti od mnoštva; biti licem u lice s Učiteljem. Na taj način, neposredno vraćamo i ponovno zadobivamo sposobnost slušanja i mogućnost, štoviše, pravo na govor.

Oko nas žive tolike osobe koje su zatvorene u sebe, odijeljene od drugih u svojoj samoći. Možda i sami osjećate nesposobnost komuniciranja slušanjem i riječima. Nije li tužno i bolno kada se i među bližnjima, čak u obitelji dogodi da nema spremnosti za razgovor, za slušanje, nego se živi u neprobojnoj nijemosti i gluhoći. Ponekad je za takvo stanje teško naći odgovorne. I prije negoli pokažemo prstom na druge, dobro se zapitajmo o vlastitim stavovima i ponašanju.

Effatá! Otvori se!

*Možda druge na šutnju
osuđujemo svojim
ponosom, osjećajem
nadmoći,
ravnodušnošću.*

Effata! Otvori se!
To je riječ koja
govori: postoji netko
tko ti želi progovoriti
riječ života i tko te
želi slušati.

**Čuda se događaju
u ozračju dubokoga
prijateljstva
i pouzdanja u Boga.**

Možda druge na šutnju osuđujemo svojim ponosom, osjećajem nadmoći, ravnodušnošću koju očitujemo prema drugima, živeći kao da ne postoje. S istim se poteškoćama možemo susretati u svojim kršćanskim zajednicama.

Gluhi mucavac slika je svih ljudi koji su zbog svojih ili tuđih grijeha i pogriješaka doživjeli otuđenost. Bez susreta niti jedan čovjek ne može živjeti. Zbog toga se lako razumije ljepota i stvarateljska snaga riječi Evanđelja: *Effatà! Otvori se!* To je riječ koja odjekuje u nama poput riječi upućene Lazaru: *Izlazi!* (*usp. Iv 11,43*).

Effatà! Otvori se! To je riječ koja govori: postoji netko tko ti želi progovoriti riječ života i tko te želi slušati, ako si spreman mijenjati svoj život. To je ostvarivanje proroštva i ulaženje Boga u naše vrijeme.

Gluhog mucavca Isus odvodi nasamo, daleko od mnoštva. Kao da želi naglasiti nužnost svoga izravnoga, osobnog susreta s bolesnikom; kao da mu želi reći da mu je u tom trenutku baš on najdraži. Čuda se, naime, događaju u ozračju dubokoga prijateljstva i pouzdanja u Boga. Tamo, gdje su bili u samoći, ali u punini susreta, Isus izgovara samo jednu riječ: *Effatà!* Jednu jedinu riječ, provrelu iz srca prepuna Božje ljubavi. Zar i mi u svakome euharistijskome slavlju ne ponavljamo parafraziranu stotnikovu (*usp. Mt 8,8*) molbu: »...samo reci riječ i ozdravit će duša moja«?

Effatá! Otvori se!

**»...samo reci riječ
i ozdravit će duša
moja«**

**U vjeri je tako:
onaj tko ne sluša,
ostaje nijem.**

**Riječi imaju veliku
moć izgrađivanja,
ali isto tako
razaranja
i uništavanja.**

Isus se ne obraća čitavomu čovjeku. On najprije bolesniku dotiče uši, jer je potrebno da se čovjek otvori slušanju Božje riječi. Ne ozdravlja mu najprije govor, kako bi on sam rekao što mu je potrebno, nego sluh, kako bi – nakon što čuje Božju riječ – pravilno govorio.

Odgovornost ljudske riječi

Postoji uska povezanost između slušanja riječi i sposobnosti komuniciranja. I u vjeri je tako: onaj tko ne sluša, ostaje nijem. Ovo Isusovo čudo navodi nas na razmišljanje o odnosu koji postoji između naših riječi i Božje riječi. Isus na drugome mjestu veli: »Tvoje će te riječi opravdati i tvoje će te riječi osuditi« (Mt 12,37). Zbog toga je nužno prije svega slušati Božju riječ, kako bi ona pročistila i obogatila naše riječi, naš govor, naš način izražavanja.

U našem se društvu izgubila pozornost na težinu koju imaju riječi u odnosu na vrijednost ljudskoga govora. Zaista, često čujemo loš govor, korištenje riječi koje ne odgovaraju istini; uronjeni smo u bujicu riječi koje se i ne mogu više zvati govorom, zaboravljajući da riječi imaju veliku moć izgrađivanja, ali isto tako razaranja i uništavanja. Koliko je samo života poljuljano, ranjeno i dovedeno na rub očaja, zbog neodgovornosti prema riječi, kako izgovorenoj, tako i napisanoj.

Effatá! Otvori se!

Izvrgnuti smo riječima koje nas zapljuskuju, slikama koje su nam nametnute.

Teško nam je shvatiti da djeca nisu samo primatelji kojima valja upućivati riječ, nego učitelji koje često valja slušati.

Možda će se još uvijek netko usuditi nazivati vas staromodnima ili nazadnima, zbog toga što vjerujete u Krista. Ne bojte se i ne sramite se!

Izvrgnuti smo riječima koje nas zapljuskuju, slikama koje su nam nametnute. I dok nam se čini kako suvremeno društvo svakomu daje mogućnost da dođe do riječi, lako otkrivamo da baš i nije tako. Riječi i mišljenja, perfidno šireni u službi neistine, pokušavaju čovjeku oduzeti govor i ušutkati ga.

Vrijednost i važnost riječi

Naše riječi imaju neizmjernu vrijednost i važnost. Ne izgleda li da toliko puta ni mi ne uzimamo ozbiljno evanđeoske riječi, da možda ne bismo remetili društvenu ravnotežu ili svoj vlastiti mir. Jer teško nam je shvatiti da djeca nisu samo primatelji kojima valja upućivati riječ, nego učitelji koje često valja slušati; teško nam je prihvatiti da je grješnik, prije nego li je subjekt kojega treba otkupiti i popravljati, osoba koju treba slušati; teško nam je prepoznati evanđeosku mudrost koja omogućuje pravo poštivanja i vrednovanja svakoga čovjeka.

Dragi mladi, možda će se još uvijek netko usuditi nazivati vas staromodnima ili nazadnima, zbog toga što vjerujete u Krista. Ne bojte se i ne sramite se! Iz takvih ljudi najčešće ne progovara ništa drugo doli praznina, a vi ste im izazov i istinsko pitanje svojom kršćanskom radošću. I njih povedite nasamo (*usp. Mt 20,17*)

Effatá! Otvori se!

*Gluhoća u odnosu
prema Božjoj riječi
vrelo je pogrešnih
koraka i odluka.*

*Crkvi su potrebni
prostor i vrijeme,
koje Evandjelje izriče
pojmom nasamo, kako
bi pronašla sebe
i čovjeka.*

te im, poglavito svojim darom ljubavi, otvorite blago Radosne vijesti.

Riječ u šutnji

Gluhoća u odnosu prema Božjoj riječi vrelo je pogrešnih koraka i odluka. Kao Crkva pozvani smo tražiti čovjeka u mnoštvu, ali ne smijemo se zavaravati da ćemo ga izlječiti ostajući tamo, u mnoštvu, na trgovima, u bezimenom zbroju imena. Nedvojbeno je da treba biti i pomiješan s ljudima u mnoštvu, treba ponekad biti zaglušen bukom, da bismo iskušali svoju nepoljuljanost, ali nismo pozvani tamo i ostati. Naša zadaća i naš smisao nisu u tome da budemo konkurencija trgu, niti da nas uljulja pljesak, ili pak zarazi prolazna popularnost.

Kad je Crkva obasjana i okupana reflektorima, čini se da ne iscjeljuje gluhoću i nijemost čovjeka, već i sama postaje gluhom i nijemom. Poistovječena s mnoštvom, Crkva je tek jedna među mnogima koji nemaju što reći, a uz to ne uspijeva ni slušati ni razumjeti. Njoj su potrebni prostor i vrijeme, koje Evanđelje izriče pojmom *nasamo*, kako bi pronašla sebe i čovjeka. Taj *nasamo* nalazi se u svetištima, na hodočašćima, ali tijekom godine taj *nasamo* na najizvrsniji način jest nedjelja i nedjeljno župno euharistijsko slavlje.

7.

**Uvijek treba
oprostiti**

Petar pristupi Isusu i reče: »Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?« Kaže mu Isus: »Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam.«

(Mt 18,21-22)

Opraštanje – redovitost u vjerničkom životu

Isus u Evanđelju na Petrov ponuđeni odgovor, koji je u broju sedam pokazivao savršenost i veliku dušnost, odgovara na takav način da odbacuje Petrove brojke i izaziva puno složeniju, ne toliko matematičku koliko životnu situaciju: *sedamdeset puta sedam*. Rezultat toga računanja nije brojka, nego prilog – *uvijek*. Što će reći: Petre, uvijek treba oprostiti.

Isus Krist nas uči da se život živi opraštajući svima i svaki put. Nipošto ne treba zauzeti stav koji će reći: ovaj put da, a drugi put ne; u ovim okolnostima da, u drugima ne; ovomu da, dok je drugi isključen. *Opraštati treba uvijek i svima.*

Opraštanje nije neko izdvojeno hrabro djelo, nego redovitost u vjerničkome životu. Petar naslućuje poteškoću da netko bude Kristov učenik i da istodobno odbija oprostiti uvrede. U ono se vrijeme – rekli bismo – barem postavljalo pitanje savjesti i opraštanja. Danas izgleda kao da su kršćani uspjeli spojiti ispovijedanje vjere, pa i samo euharistijsko slavlje, s kompromisima koji dopuštaju nepodnošljivost, netrpeljivost, pa čak i mržnju.

Zar toliko puta u svojim zajednicama ne doživljavamo kako su baš navodno »dobri kršćani« oni koji međusobno ne razgovaraju, koji se raduju tuđoj nesreći; praktični vjernici, ali odbijaju i samu pomisao da nekome oprostite; svake su nedjelje na misi, ali se

Uvijek treba oprostiti

Opraštanje nije neko izdvojeno hrabro djelo, nego redovitost u vjerničkome životu.

Izgleda kao da su kršćani uspjeli spojiti ispovijedanje vjere, pa i samo euharistijsko slavlje, s kompromisima koji dopuštaju nepodnošljivost, netrpeljivost.

Onaj tko oprašta nije junak, nego je jednostavno kršćanin.

ni ne pozdravljaju; kršćanski su nastojali odgojiti svoju djecu, svojim novcem podupiru crkvene inicijative, ali godinama ih nije briga što susjedi žive u neimaštini i bez krova nad glavom. To je proturječje koje nije doirnilo snagu euharistijske gozbe.

Kada sveti Pavao govori da smo, iako mnogi, jedno tijelo (*usp. 1Kor 10,17*), želi reći da primamo istoga Gospodina. On nas prihvaća u svoj božanski život, a mi međusobno postajemo jedno. Baš se to treba očitovati u životu po opraštanju i prihvaćanju, a u raspoloživosti za međusobno pomaganje. Na poseban se način ta euharistijska sjedinjenost treba očitovati u zauzetosti za bližnjega.

Gospodine, koliko puta trebam oprostiti?

Dok svakoga dana molimo: *otпусти nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim*, zapravo molimo da Bog postupa s nama onako kako mi postupamo s drugima. Smije li kršćanin zaboraviti da su ista vrata ona kroz koja dolazi oprostjenje i ona kroz koja ono izlazi? Onaj tko oprašta nije junak, nego je jednostavno kršćanin, netko tko je učinio najnužnije, netko tko je počeo slovkati abecedu Radosne vijesti. Tako, okrenuti drugi obraz nije gesta ludosti, već dio temeljnih postavki Isusovih učenika.

Uvijek treba oprostiti

Možda zaboravljamo i to da mi ne uvjetujemo spasenje i Božje oprostjenje. Ono nam je ponuđeno.

U Božjoj ljubavi nema računanja. U istinskoj su ljubavi računi besmisleni.

Smije li kršćanin zaboraviti da su ista vrata ona kroz koja dolazi oprostjenje i ona kroz koja ono izlazi?

Petar nudi brojku sedam kao brojku božanske punine i gotovo da pita: *Trebam li biti poput Boga?* Petre, sedamdeset puta sedam! Deset puta umnožena božanska punina. Petar je u konačnici htio otkriti koji je to posljednji put, staviti gornju granicu i biti siguran da poznaje način na koji treba opraštati. No, u kršćanskome životu ne postoji posljednji put, jer je završilo vrijeme računa i započela je živjeti Radosna vijest.

Možda zaboravljamo i to da mi ne uvjetujemo spasenje i Božje oprostjenje. Ono nam je ponuđeno. Ono je već ostvareno u Kristovoj žrtvi. Mi trebamo samo prihvatiti darovano. Naše opraštanje, dakle, nije uzrok, nego posljedica spasenja. Naš je iskorak odgovor, očit znak da nam je oprošteno. U Božjoj ljubavi nema računanja. U istinskoj su ljubavi računi besmisleni.

Svi smo dužnici Božje dobrote

Kako bi se vratila sposobnost opraštanja, kao nečega što pripada kršćanskomu životu i ponašanju, Božja nas riječ poziva u sebi prepoznavati i njegovati *osjećaj duga* koji ne ponižava i *osjećaj granice* koja ne sputava.

Govoriti o dugu znači govoriti o zahvalnosti. A tako je malo zahvalnosti među nama ljudima i rijetki su oni koji se osjećaju dužnicima Božje dobrote. Jesmo li se upitali koliki smo dužnici što uživamo sunce, udi-

Uvijek treba oprostiti

Jesmo li se upitali koliki smo dužnici što uživamo sunce, udišemo zrak, promatramo zvijezde, planine i mora, mirišemo šume, kišu i vjetar.

Božja nas riječ poziva u sebi prepoznavati i njegovati osjećaj duga koji ne ponižava i osjećaj granice koja ne sputava.

I onda kad nam je teško učiniti prvi korak, možda zaboravljamo da je prvi korak već učinio netko drugi – Bog koji je nama oprostio.

šemo zrak, promatramo zvijezde, planine i mora, mirišemo šume, kišu i vjetar. Da, dužnici smo dara očiju, ušiju, nogu i ruku, okusa i mirisa. Dovoljno je prošetati našim svetištima i iščitavati zapise na zahvalnicama. I brzo shvatimo koliko je životnih prilika u kojima je potrebno reći *hvala*.

Dužnici smo ispovijesti vjere onih koji su prethodili našoj vjeri; dužnici krvi mučenika, šutljivih žrtava skromnih ljudi koje samo Bog poznaje. Dužnici smo Božjega oprostjenja koje nam je, tko zna koliko puta, vratilo snagu. Dužnici smo prijateljstva i poglavito: dužnici ljubavi...

Čovjeku je oprošteno

Nasuprot tomu, živimo u svijetu koji više nego o zahvalnosti govori o pravima, no za kršćanina i sama borba za ljudska prava počiva na svijesti o daru. Baš zato što Bogu dugujemo najviše, taj dug možemo vratiti samo ljubeći svoje bližnje. Budući da ne živimo *od sebe*, nego zahvaljujući Bogu, nije nam dopušteno živjeti *za sebe*. Moj život tako postaje zahvalom, euharistijom, a oprostjenje postaje konkretnim, povlaštenim oblikom te zahvale. I onda kad nam je teško učiniti prvi korak, možda zaboravljamo da je prvi korak već učinio netko drugi – Bog koji je nama oprostio. Čovjek je biće

Uvijek treba oprostiti

I mržnja i srdžba,
i osveta i zlopamćenje
pripadaju onima koji
zaboravljaju da su
smrtni.

Imati svijest o vlastitim
granicama znači imati
milosrđa prema
drugima.

kojemu je oprošteno, kojemu je dana milost. Čovjek je kruna beskrajnoga milosrđa i Božje nježnosti. Ta svijest treba biti u temelju svakoga odnosa s drugima.

I mržnja i srdžba, i osveta i zlopamćenje pripadaju onima koji zaboravljaju da su smrtni, da su stvorenja, da su konačni. Nažalost, svjedoci smo da je u mnogim životima izgubljena mjera vlastite krhkosti i prolaznosti. »Misli na konac svoj i prestani s mržnjom; sjeti se raspadanja i smrti, i vrši zapovijedi« (*Sir 28,6*). Tako progovara *Knjiga Sirahova*; tako nas snažno dohvaća istina koja za nas vjernike nije turobnost ni razlog tjeskobe, nego ponovno prostor zahvalnosti za vlastitu stvorenost.

Opraštanje – čin preobrazbe svijeta

U suvremenome je življenju umiranje, kao i sama smrt gurnuta na stranu toliko da izgleda kao da je ona nešto besramno, a onda se otvara prostor za mnoštvo istinskih besramnosti: od ratova i nasilja do okrutnosti i ponižavanja svojih bližnjih, od korupcije do zastrašujućih ubojstava. »Nauči nas dane naše brojiti, da steknemo mudro srce« (*Ps 90,12*) – pjeva psalmist. To je ona mudrost koja postaje sućutnom, dobrotivom, strpljivom i blagom prema drugomu. Imati svijest o vlastitim granicama znači imati milosrđa prema drugima. Ta svijest daje prostora da se pomirimo

Uvijek treba oprostiti

Krhkost i blagost srca
rađaju se iz svijesti
prolaznosti vremena
i života koji je kratak
da bismo imali
vremena za mržnju.

Oprostiti ne znači
jednostavno pokopati
ono što pripada
prošlosti. Opraštanje
je uskrsnuće – početak
nove povijesti.

sa sobom i da pomireni živimo s drugima. Krhkost i blagost srca rađaju se iz svijesti prolaznosti vremena i života koji je uistinu kratak da bismo »imali vremena za mržnju«. Oni koji hrane mržnju ne osvrću se na smrtnost ni na konačnost čovjeka i potiču na življenje kao da Boga nema. Samo ako prestanemo grčevito skupljati sreću i bogatstvo za sebe, kao da je to zadnji cilj, prestat ćemo u drugima promatrati suparnike.

Zašto sve to govorim? Zato što opraštanje postaje trajnim činom preobrazbe svijeta. Oprostiti ne znači jednostavno pokopati ono što pripada prošlosti. Baš suprotno – opraštanje je uskrsnuće, novost, čin stvaranja, novi početak, početak nove povijesti. Naša se osobna povijest mijenja te i mi imamo mogućnost mijenjati povijest drugih ljudi; mijenjati pogled kojim se promatra prošlost.

Ljudi smo otvorenih očiju i poznati su nam bezdani, baš onako kako ih povezuje sveti Pavao: s jedne strane *bijeda*, a s druge *proslava*. I kad bismo svu ljudsku i kršćansku zbilju htjeli smjestiti u jednu rečenicu, zar to ne bi mogla biti rečenica: »Bog zasvijetli u srcima našim da nam spoznanje slave Božje zasvijetli na licu Kristovu« (2Kor 4,6). Božja slava koja sjaji na Kristovu licu, i u našim je srcima! Ta nas rečenica povezuje sa samim stvaranjem i razvidno je da spoznaja ne provire iz uma, nego iz srca zapaljena božanskim svjetlom.

Uvijek treba oprostiti

**Malenost i slabost
očituju Božju snagu.**

**Svijet je otkupljen
Božjom strpljivošću,
a razaran
nestrpljivošću ljudi.**

**Svatko tko je pokušao
tumačiti život bez smr-
ti, tumačiti čovjeka bez
Božjih darova i ljudske
krhkosti nasukao se na
oštre stijene nevjerodo-
stojnosti.**

Božja strpljivost u ljudskoj nestrpljivosti

No, kršćani, kao nositelji svjetla, moraju također znati da nose blago *u glinenim, krhkim posudama*. Bog se ne povjerava neranjivima ni savršenima, izvanrednima ni uglednima, nego – ljudski gledano – neuglednima i slabima. Malenost i slabost očituju Božju snagu. Bog ju povjerava ljudskoj krhkosti, izvrgnutoj patnji i progonstvima, teškoćama i slabostima, osobito ljudskoga tijela. Tijelo vjernika postaje mjesto očitovanja snage uskrsnuća. Smrt postaje potvrdom života. To je logika Evanđelja. Koliko li samo puta osjećamo težinu Božje strpljivosti, kada bismo htjeli da Bog uništi zlo i stvori bolji svijet. Svijet je otkupljen Božjom strpljivošću, a razaran nestrpljivošću ljudi.

Uistinu, svatko tko je pokušao tumačiti život bez smrti, tumačiti čovjeka bez Božjih darova i ljudske krhkosti nasukao se na oštre stijene nevjerodostojnosti. Dosta nam je sjetiti se propalih ideologija dvadesetoga stoljeća, ali potrebno je i u našim zajednicama jačati otpor protiv suvremene diktature relativizma, kako kaže Benedikt XVI., »onoga relativizma koji, ne priznajući ništa konačnim, kao posljednju mjeru postavlja samo vlastito ja s njegovim htijenjima, te prikazujući se slobodom postaje svakome zatvor«⁷.

8.

**Ustani!
Poslušaj!
Kreni na put!**

Ode Ilija dan hoda u pustinju; sjede ondje pod smreku, zaželje umrijeti i reče: »Već mi je svega dosta, Gospodine! Uzmi dušu moju, jer nisam bolji od otaca svojih.« Zatim leže i zaspao. Ali gle, anđeo ga taknu i reče mu: »Ustani i jedi.« On pogleda, kad gle – kraj njegovog uzglavlja na kamenu pečen kruh i vrč vode. Jeo je i pio, pa opet legao. Ali se anđeo Gospodnji javi i drugi put, dotače ga i reče: »Ustani i jedi, jer je pred tobom dalek put!« Ustao je, jeo i pio. Okrijepljen tom hranom, išao je četrdeset dana i četrdeset noći sve do Božje gore Horeba.

(1Kr 19,4-8)

Strah umara do umiranja

Ustani! Poslušaj! Kreni na put! Bog se tim riječima često obraćao i obraća se ljudima, te vjerujem da osjećate kako riječ ustani, upućena proroku Iliji, zadire duboko i u naše živote. Ilija je – nakon izvršena poslanja, naviještanja pravoga i jedinoga Boga, nakon pobjede nad Baalovim svećenicima – prestrašen pred gnjevom političke vlasti, ali i razočaran. U njega se usidrio strah, a jedina potreba koju osjeća jest san.

Dragi mladi! Zar toliko puta ne čujemo ljude oko sebe da govore kako su umorni i kako – ne znajući koji je pravi uzrok njihova umora – traže počinak, ponekad da odmore tijelo, a ponekad da zatvore oči pred krutom zbiljom koja ih okružuje, da se povuku u samoću vlastitih strahova pred budućim strahom? Riječ umor je tako bliska umiranju. Ilija je to osjetio na svojoj koži, u svom poslanju: od gorućega ognja postao je ugašenom žeravicom i pepelom koji se hladi.

Ne primjećuje li se kod tolikih ljudi današnjice praznina u duši koja vapije da bude ispunjena. Ta žeđ za smislom, ta potraga za odgovorima koji mogu nositi čitav život, taj nemir u duši: svoje utaženje, svoj cilj, svoj mir mogu pronaći samo u susretu s Bogom, koji je izvor smisla i cilj svakoga ljudskog života.

Ustani! Poslušaj! Kreni na put!

**Ustani! Poslušaj!
Kreni na put! - zadire
duboko i u naše
živote.**

**Riječ umor je tako
bliska umiranju.
Ne primjećuje li se kod
tolikih ljudi današnjice
praznina u duši koja
vapije da bude
ispunjena.**

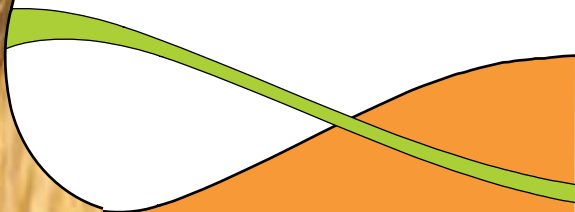
Božja blizina oživljuje i daje poslanje

U tom trenutku Bog šalje svoga poslanika, anđela. Najprije dolazi i sjeda k Iliji; stanovito je vrijeme jednostavno pokraj malodušna čovjeka, uronjen i suživljen s njegovom mukom. Zatim ga dotiče dodirom prepunim sućuti i želi mu reći: Kraj tebe sam i s tobom sam. obraća se Iliji, poziva ga da nešto pojede i brine se za ono što je potrebno tijelu u ogoljelosti pustinjskoga kraja. Spašava Ilijin život: čini ono što mu u tome trenutku najviše treba i govori mu ono što može razumjeti; naizgled ništa veliko. A Ilija ipak pronalazi prvi korak povratka u život. No, tu nije konačno značenje Božje blizine. Nakon što Ilija po drugi put pada u san, anđeo ga budi otkrivajući mu istinski razlog okrjepe: »Ustani i jedi, jer je pred tobom dalek put!« (1Kr 19,7). U toj se rečenici na sažet način otkriva zbog čega mora ponovno pronaći snagu da se život ne utopi u malodušnosti.

Izraze: Ustani! Poslušaj! Kreni na put!, možemo zamijeniti upravo rečenicom koju anđeo upućuje Iliji: »Ustani i jedi, jer je pred tobom dalek put!« (1Kr 19,7). Ovdje jesti ne znači težiti za punim želucem, blagostanjem i boljitkom koji se iscrpljuje u mirovanju i čeka-

Ustani! Poslušaj! Kreni na put!

**Bog nam nudi hranu
svoje Riječi i svoga
Kruha, jer bez te
hrane ne može se
govoriti o Bogu.**

nju da čovjek ponovno ogladni. Bog nam nudi hranu svoje Riječi i svoga Kruha; zahtijeva oslušivanje koje podiže na noge, blagovanje koje daje snagu za hod, jer bez te hrane ne može se govoriti o Bogu. Božja gora pred Ilijom dar je i približavanje Boga čovjeku u trenutku kada spozna da je njegov napor bez Boga besmislen i da je konačna točka ljudske samodostatnosti očajavanje i umiranje.

U osobnom životu te u životu Crkve i naroda postoje vremena tugovanja, boli i iscrpljenosti. No, nije nam potrebno dugo sjećanje – premda bi nekima bilo drago da se iz hrvatskih ljudi izbriše takvo spominjanje prošloga; nije nam potrebno istraživanje da bismo otkrili kada je to Bog nas podigao na noge i uputio nas na dalek put dajući nam tek otajstvo svoje prisutnosti i snagu nebeske hrane. Možda će nekomu ta vremena izgledati dalekima i minulima, ali i danas mnogi se trude otromiti korake i otupiti uši za Božji poziv: Ustani i kreni na put!

Ustani! Poslušaj! Kreni na put!

**Čovjek je biće
koje očekuje
i koje se nada.**

**Pred vama je život koji
trebate obojati bojama
smisla, bojama nade,
bojama povjerenja
i bojama ljubavi.**

**Vi imate pravo i
dužnost očekivati i
nadati se. Vi imate
pravo i dužnost raditi
na ispunjenju tih
očekivanja i nadanja.**

Život koji treba obojati bojama...

Čovjek je biće koje očekuje i koje se nada. Onaj tko se ne bi nadao i tko ništa ne bi očekivao, taj ili ta jedva da bi živio ili živjela. No, ako neka generacija ima razloga očekivati i nadati se, onda ste to vi mladi. Vi ste ljudi nadanja, vi ste ljudi iščekivanja, vi ste ljudi budućnosti. Pred vama je život koji trebate obojati *bojama smisla, bojama nade, bojama povjerenja i bojama ljubavi*.

Vi imate pravo i dužnost očekivati i nadati se. Vi imate pravo i dužnost biti gladni smisla i riječi Božje koja tu glad utažuje. Vi imate pravo svoja očekivanja i nade polagati u našu Crkvu: u svoje župne zajednice, u svoje svećenike i biskupe! Isto tako, vi imate pravo svoja očekivanja i nade polagati u naše hrvatsko društvo. Međutim, jednako tako vi imate pravo i dužnost raditi na ispunjenju tih očekivanja i nadanja.

9.

**Ustat ću, poći
svomu ocu**

Okupljahu se oko Isusa svi carinici i grešnici da ga slušaju. Stoga farizeji i pismoznanci mrmrljahu: »Ovaj prima grešnike, i blaguje s njima.« Nato im Isus kaza ovu prisposodobu... I nastavi: »Čovjek neki imao dva sina. Mlađi reče ocu: 'Oče, daj mi dio dobara koji mi pripada'. I razdijeli im imanje. Nakon nekoliko dana mlađi sin pokupi sve, otputova u daleku zemlju i ondje potratu svoja dobra živeći razvratno.« »Kad sve potroši, nastala ljuta glad u onoj zemlji te on počeo oskudijevati. Ode i pribi se kod jednoga žitelja u onoj zemlji. On ga posla na svoja polja pasti svinje. Želio se nasititi rogačima što su ih jele svinje, ali mu ih nitko nije davao.« »Došavši k sebi, reče: 'Koliko najamnici oca moga imaju kruha napretek, a ja ovdje umirem od gladi! Ustat ću, poći svom ocu i reći mu: 'Oče, sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim. Primi me kao jednog od svojih najamnika.'« »Usta i pođe svom ocu. Dok je još bio daleko, njegov ga otac ugleda, ganu se, potrča, pade mu oko vrata i izljubi ga. A sin će mu: 'Oče! Sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim.' A otac reče slugama: 'Brzo iznesite haljinu najljepšu i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku i obuću na noge! Tele ugojeno dovedite i zakoljite, pa da se pogostimo i provedimo jer sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i naše se!' I stadoše se veseliti.« »A stariji mu sin bijaše u polju. Kad se na povratku približio kući, začu svirku i igru pa dozva jednoga slugu da se raspita što je to. A ovaj će mu: 'Došao tvoj brat pa otac tvoj zakla tele ugojeno što sina zdrava dočeka.' A on se rasrdi i ne htjede ući. Otac tada iziđe i stane ga nagovarati. A on će ocu: 'Evo toliko ti godina služim i nikada ne prestupih tvoju zapovijed, a nikad mi ni jareta nisi dao da se s prijateljima provedim. A kada dođe ovaj sin tvoj koji s bludnicama proždrije tvoje imanje, ti mu zakla ugojeno tele.' Nato će mu otac: 'Sinko, ti si uvijek sa mnom i sve moje – tvoje je. No trebalo se veseliti i radovati jer ovaj brat tvoj bijaše mrtav i oživje, izgubljen i naše se!'«

(Lk 15,1-3.11-32)

Mladi, ogledalo starijih

Ova evanđeoska prispodoba nam je poznata i bliska; postala je dio naše vjerničke kulture duha. Isusove prispodobe, koje govore o nebeskomu Ocu, najčešće tumačimo kao moralne pouke. Možda je razlog u tome što smo usredotočeni na sebe i previđamo da one ne govore poglavito o nama, nego o Bogu. To nije samo poticaj na obraćenje i kajanje za grijeh, nego otkrivanje kakav je nebeski Otac.

Bilo bi lako ovu prispodobu posadašnjiti govorom i primjerima. Mladić ili djevojka koji – nakon što su napustili roditeljski dom iz raznih razloga i zahvaćeni kupljenom istinom na tko zna čijemu tržištu te privučeni ponudama koje nisu na tragu dobra – vraćaju se nakon nekoliko godina slomljena duha i drogom spaljenih osjećaja. Lako je zamisliti i različite reakcije roditelja, starijih, društvenoga okruženja, a istodobno se zaboravlja da su mladi ogledalo starijih. Promatrajući život mladih mogu se lako prepoznati primjeri i sustavi vrijednosti starijih. Nažalost, i u nas danas neki žele mlade zarobiti i iskoristiti ih za neke svoje prljave ciljeve, potičući ih samo na zabavu i lagodne provode, otvarajući im prividne prostore tobožnje slobode, čijih zabluda mladi postaju svjesni tek u bezvoljnim i mamurnim jutrima.

Ustat ću, poći svomu ocu

**Promatrajući život
mladih mogu se lako
prepoznati primjeri i
sustavi vrijednosti
starijih.**

**Čovjek je nesretan svaki
put kad zaboravi da se
naša koljena trebaju
savijati samo pred
Bogom i pred slikom
Boga.**

Bog se raduje povratku

Osobito je vama, dragi mladi, upravljena riječ mlađega sina: »Ustat ću i poći svomu ocu«. Ona je povjerena vama, kako biste svojim vršnjacima navijestili zahtjevnu, ali radosnu istinu o Bogu koji se raduje svakom povratku. Mlade se nažalost često promatra kao one kojima prijete lutanja, kao potencijalne neposlušnike koji se udaljuju od Boga. Crkva vas, međutim, želi i treba kao nositelje vijesti o Bogu kojega je navijestio Isus, a to je Otac koji se raduje povratku djeteta, koji »pleše od sreće«. »Ustat ću, poći svomu ocu«. To je isti onaj cilj do kojega želi doći i Ilija: priznati da je svojim silama htio zamijeniti Boga, i priznati mu da je spreman prihvatiti izazov puta koji nije do kraja razvidan, i na kojemu je jedino jamstvo Božja prisutnost.

Dragi mladi, toliki vam nude bezbroj mjesta na kojima se treba klanjati božanstvima i ljudima, ali čovjek je nesretan svaki put kad umnaža klanjanja i kad zaboravi da se naša koljena trebaju savijati samo pred Bogom i pred slikom Boga koja je utisnuta u čovjekovo dostojanstvo. To posebno učimo od Marije, ponizne službenice, koja je povjerovala u Božju svemogućnost unatoč mnoštvu pitanja svoje krhkosti i malenosti.

Ustat ću, poći svomu ocu

**Biti svjestan svoje
krhkosti ostvaruje
se u sakramentu
pomirenja.**

**Bog nas prati u našoj
slobodi na životnom
putu, pružajući nam
svoju ruku pomirenja
po svetom sakramentu.**

**Bog nam dolazi biti
prijatelj, računa na
našu krhkost.**

Mladi vjernici i ispovijed

Biti svjestan svoje krhkosti, ustati i poći svomu Ocu, u najintenzivnijem odnosu ostvaruje se, po njegovu daru, u sakramentu pomirenja. Bogu je toliko stalo do čovjeka da ga u njegovoj slobodi trajno prati na životnom putu. Poput roditelja, koji puštaju svoje malo dijete da u slobodi čini prve korake prateći ga i pružajući mu ruku u trenutku njegova pada, Bog i nas prati u našoj slobodi na životnom putu, pružajući nam svoju ruku pomirenja po svetom sakramentu. Kao što Bog po sakramentima inicijacije - Krštenja, Potvrde i Euharistije - ulazi u naš život, nudeći savez bezuvjetnog zajedništva ljubavi, tako nam po sakramentu pomirenja daje mogućnost trajnog učvršćivanja toga zajedništva. Bog nam dolazi biti prijatelj, računa na našu krhkost i daje nam taj predivni dar obnove prijateljstva po sakramentu pomirenja.

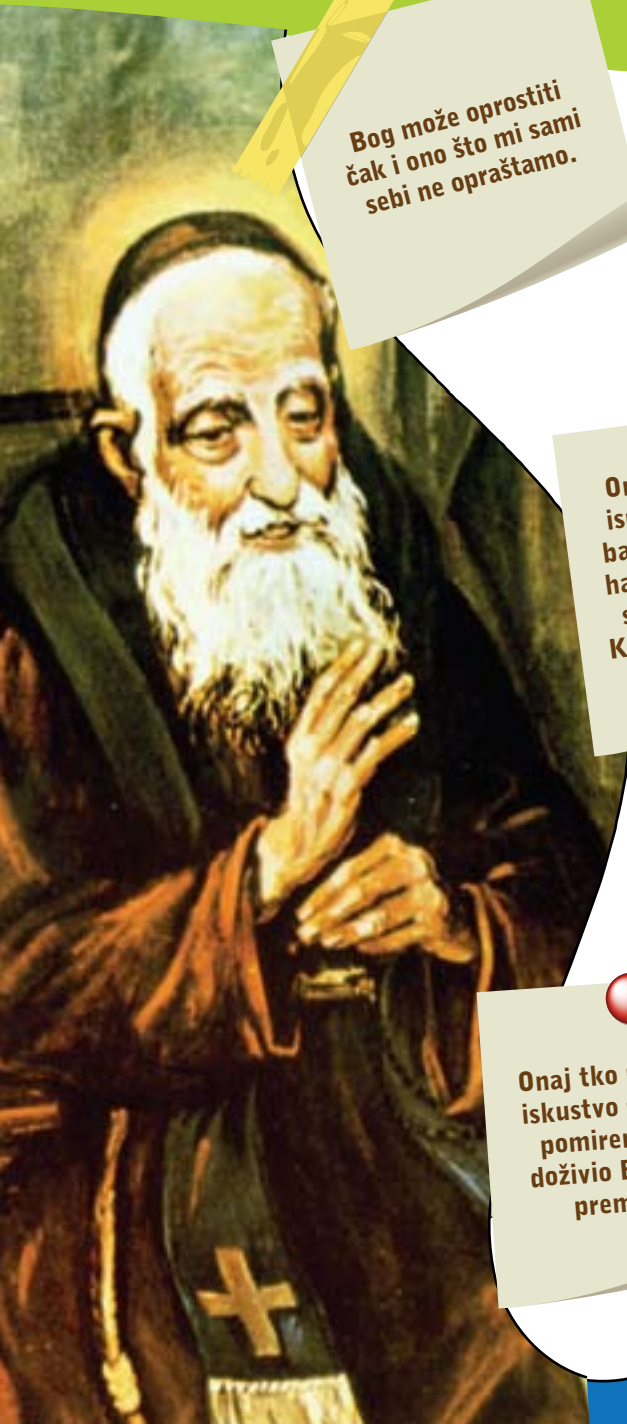
Sakrament pomirenja nazivamo još i ispovijed, obraćenje, pokora, oproštenje. Od svih ovih naziva nama je najbolje poznat izraz ispovijed. Doista, ovaj nam sakrament pruža mogućnost da po svećeniku, koji u ime Kristovo vrši poslanje Crkve, ispovjedimo Bogu - koji proniče naše srce i misli - sve naše poteškoće i padove u životu. Ovaj sakrament nazivamo i sakramentom obraćenja, jer nas uvijek potiče na nove

Ustat ću, poći svomu ocu

**Bog može oprostiti
čak i ono što mi sami
sebi ne opraštamo.**

**Onaj tko se redovito
ispovijeda siguran je
baštinik sreće i uspje-
ha već u ovom zemalj-
skom životu, kao i u
Kraljevstvu nebeskom.**

**Onaj tko nema pravo
iskustvo sakramenta
pomirenja taj nije
doživio Božju ljubav
prema nama.**

odluke, odvraća nas od grijeha i obraća k Bogu i Crkvi. Također, ovaj sakrament nazivamo sakramentom pokore, jer nas trajno potiče na poniznost i davanje zadovoljštine iz zahvalnosti prema Bogu zbog dara milosti. Ovaj sakrament nazivamo i sakramentom oprostjenja, jer vjerujemo da nam Bog može oprostiti čak i ono što mi sami sebi ne opraštamo. Snaga ovog sakramenta, kao i drugih, toliko je neizreciva da je se ne može obuhvatiti nijednom riječju ili skupom riječi. Sakrament se živi u vjeri, nadi i ljubavi Crkve.

Drago mi je što mladi prožeti Kristovom ljubavlju osjećaju potrebu pomirenja i učvršćivanja zajedništva s Bogom i Crkvom. To svjedoče brojni mladi vjernici koji rado pristupaju tom sakramentu, što se opaža po našim svetištima, u našoj katedrali i drugim crkvama. Osobito su mi draga svjedočanstva onih koji otvorena srca, svjesni svoje krhkosti, svjedoče doživljenu radost znajući da im je Bog oprostio sve grijeha i da ih je zamilovao snažnom rukom svoje ljubavi.

Potičem vas, dragi mladi, da ustrajete u učvršćivanju prijateljstva s Bogom po sakramentu pomirenja. Onaj tko se redovito ispovijeda siguran je baštinik sreće i uspjeha već u ovom zemaljskom životu, kao i u Kraljevstvu nebeskom. Onaj tko nema pravo iskustvo sakramenta pomirenja taj nije doživio Božju ljubav prema nama.

10.

Lijepo je živjeti Evandjelje

Doista, po spoznaji njega, koji nas pozva slavom svojom i krepošću, božanska nas je snaga njegova obdarila svime za život i pobožnost. Time smo obdareni dragocjenim, najvećim obećanjima da po njima postanete zajedničari božanske naravi umakavši pokvarenosti koja je u svijetu zbog požude. Zbog toga svim marom pri-
onite: vjerom osigurajte krepost, krepošću spoznanje, spoznanjem uzdržljivost, uzdržljivošću postojanost, postojanošću pobožnost, pobožnošću bratoljublje, bratoljubljem ljubav. Jer ako to imate i u tom napredujete, nećete biti besposleni i neplodni za spoznanje Isusa Krista. A tko toga nema, slijep je, kratkovidan; zaboravio je da je očišćen od svojih prijašnjih grijeha. Zato, braćo, to revnije uznastojte učvrstiti svoj poziv i izabranje: to čineći – ne, nećete posrnuti nikada! Tako će vam se bogato osigurati ulazak u vječno kraljevstvo Gospodina našega i Spasitelja Isusa Krista.

(2Pt 1,3-11)

Biti ili imati

Blaženi papa Ivan Pavao II. podsjetio je mlade 2003. godine u Rijeci »da se čovjekova vrijednost sastoji u onome što on jest, a ne u onome što on radi ili pak što on posjeduje; da mali niski ciljevi ne mogu nikada utažiti žeđ za srećom i puninom«⁸.

I ja vas, dragi mladi, pozivam da zajedno razmišljamo o *kreposti umjerenosti* jer je ona važna u svakodnevnom životu, čini nas smirenima i omogućuje nam da osjetimo pravu radost života. Primjerice, umjerenost nas uči da znamo vladati sami sobom, a to je izvor užitka u malim radostima i zadovoljstvima života. Dok su nestrpljivost, neumjerenost, želja da sve vidimo i posjedujemo, izvor nezadovoljstva, napetosti, te uzrok zasićenosti osjetila i dosade što uskraćuje vedrinu i mir.

Govoriti o umjerenosti s kršćanskog gledišta znači govoriti o hodu čovjeka koji se, pobjeđujući samoga sebe, usmjerio nasljedovanju Krista u težnji da postane sličan Bogu. U Bibliji postoje mjesta koja u kontekstu svladavanja vlastitih strasti, govore o nasljedovanju Krista u poslušnosti Duhu.

Umjerenost, dakle, znači nasljedovati Krista, jer je Isus primjer uravnoteženosti i vladanja sobom. Cijeli njegov život bio je skladan, a takva je bila i njegova muka i

Lijepo je živjeti Evanđelje

**Umjerenost
znači
nasljedovati
Krista.**

**Govoriti o umjerenosti s
kršćanskog gledišta
znači govoriti o hodu
čovjeka koji se, pobje-
đujući samoga sebe,
usmjerio nasljedovanju
Krista.**

**Isus i sveci svjedoče da
umjerenost nije sino-
nim za hladnoću, uko-
čenost i neosjetljivost
nego je sinonim sklada
i reda.**

smrt. Isus je umjeren u poletu, u živahnosti, u oduševljenju, u stvaralaštvu, u ljubavi prema svemu stvorenome. Isus ljubi ljude, s ljubavlju govori o životinjama, cvijeću, o nebu... U njemu je sklad koji združuje želje, strasti i osjećaje, povezujući ih u jedinstvenu cjelinu.

Životi svetaca također otkrivaju ljepotu umjerenosti. Prisjetimo se samo sv. Franje Asiškoga i njegova tako obuzdanog svetačkog žara, njegove ljubavi prema svim živim bićima, njegove radosti.

Isus i sveci svjedoče da umjerenost nije sinonim za hladnoću, ukočenost i neosjetljivost – kako se često misli – nego je sinonim sklada i reda, drugim riječima stvaralaštva i radosti.

Postojana mjera

U našim bismo danima krjepost umjerenosti mogli vježbati u jelu i piću; u čistoći, njegovanju osjećaja čistog pogleda, mašte i djela, suprotstavljajući se spolnom neredu koji seže sve do izopačenosti uzrokujući mnoga zla; u skromnosti, kao umjerenosti u uporabi materijalnih dobara, osobito novca; u zdravoj osobnoj i društvenoj afirmaciji, kao i umjerenosti u ispravnoj težnji za uspjehom i čašću kojoj je oprečna bahatost i pretjerana želja za vlašću; umjerenost u strasti za pobjedom te izbjegavanju radoznalosti, u razumnom korištenju vremena...

Lijepo je živjeti Evanđelje

Umjerenost je
krjepost koja osobi
daje snažan osjećaj
ravnoteže po kojoj se
dobro nosi u teškim
prilikama.

Umjerenost nas uči kako obuzdati nervozu, razdražljivost, ispade bijesa, male i velike želje za osvetom, ponekad i u krugu obitelji ili među prijateljima. Umjerenost je krjepost koja osobi daje snažan osjećaj ravnoteže po kojoj se dobro nosi u teškim prilikama, ispravno kori i pravedno kažnjava ako je potrebno. Ako ne znamo obuzdavati gnjev u obitelji ili u sredini u kojoj živimo, postoji opasnost da stalno dolazi do prepirki, svađa, prkosa, ili još gore da se sve prepusti slučaju. Umjerenost je srednji put, pomaže nam pravilno ocijeniti koliko je ozbiljnosti i strogosti potrebno u razumijevanju i opraštanju. Po definiciji, to je postojana mjera za udovoljavanje apetitima ili strastima. Jest i previše ni premalo, spavati ni predugo ni prekratko, naprosto, znači živjeti ispravno, pravedno.

»Umjerenost je moralna krepost koja obuzdava privlačnost naslada i osposobljuje za ravnotežu u upotrebi stvorenih stvari. Ona osigurava gospodstvo volje nad nagonima i drži želje u granicama čestitosti. Umjereni osoba vlastite osjetne želje usmjeruje prema dobru, čuva zdravu moć rasuđivanja, ne ide za vlastitim 'nagonom' i vlastitom snagom 'slijedeći strasti svoga srca' (*Sir 5,2*). Stari zavjet često hvali umjerenost: 'Ne idi za svojim strastima, kroti svoje požude' (*Sir 18,30*). Novi zavjet je naziva 'uzdržljivost' ili 'trije-

Lijepo je živjeti Evandjelje

Čovjek se određuje
i prepoznaje po
svojim mislima,
čežnjama, željama
i planovima.

Potrebno je da čovjek
posjeduje stvari,
da njima raspolaže,
a ne da bude
o njima ovisan.

znost'. Mi moramo živjeti 'triježno i pravedno i pobožno (...) na ovome svijetu'«. Tako nas uči Katekizam Katoličke Crkve⁹.

Poziv na mjeru i umjerenost nije upućen samo onima u obilju, ili barem u dostatno posjedujućem stanju materijalnih dobara. Taj nas poziv, jer se tiče upravo naše osobnosti, ljudske i vjerničke zrelosti, dohvaća i u trenucima i u stanju kad možda i ne mislimo da smo dobro stojeći, ili da smo čak bolje stojeći. U pitanju je, naime, naš temeljni stav spram onoga što posjedujemo, čime raspolažemo, što upotrebljavamo. Čovjek se određuje i prepoznaje po svojim mislima, čežnjama, željama i planovima.

Sloboda ili ovisnost

Isus, proglašujući blaženima siromašne, dodaje »u duhu« (*usp. Mt 5,3*). Time je htio istaknuti čovjekovu duhovnu slobodu prema svemu što posjeduje ili ne posjeduje, kao i slobodu glede želja za posjedovanjem. Nije u sebi loša želja za posjedovanjem potrebnih i korisnih, kao i rasonodnih stvari. Postoji li ispravan i pravedan omjer između te tri vrste dobara? Potrebno je da čovjek posjeduje stvari, da njima raspolaže, a ne obratno, da bude o njima ovisan, da o stvarima izvan njega ovisi njegovo duševno i duhovno stanje, njego-

Lijepo je živjeti Evanđelje

Čežnja i pohlepa za stvarima i dobrima, kadra je zaslijepiti i zasjeniti horizont duhovnih dobara.

Presudno je ne izgubiti duhovne oči: svjetlo za razlikovanje onoga što je uistinu potrebno i neophodno.

Živjet ćemo mirno i spokojno ako sebičnost zamijenimo solidarnošću

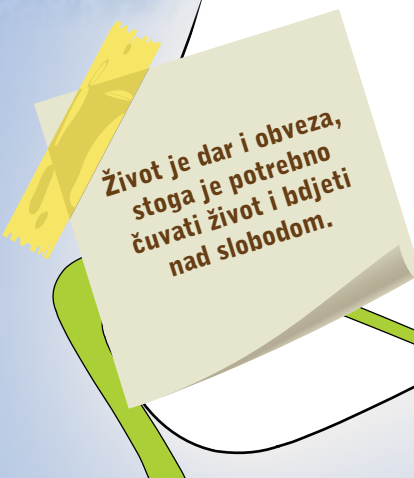
vo zadovoljstvo i njegova sreća. Posjedovanje obilja stvari za mnoge je značilo osobnu propast. Čeznja i pohlepa za stvarima i dobrima, kadra je zaslijepiti i zasjeniti horizont duhovnih dobara. Što nam govori krjepost umjerenosti u vremenu tranzicija, pretvorba, korupcija i zapanjujućeg materijalnog uspona jednih naočigled oskudice drugih, koji samo s krajnjim pouzdanjem mogu moliti: »Kruh naš svagdanji...«?

U vremenu krize i neizvjesnosti, pa i oskudice, svakako je presudno ne izgubiti duhovne oči: svjetlo za razlikovanje onoga što je uistinu potrebno i neophodno, od onoga što bi možda moglo biti dobro... Koje su želje razumne, a koje nerazumne! Moramo li to željeti? Ili to posjedovati? I to upravo sada?! I pod koju cijenu? Napasti su velike i dolaze lukavo: još jedan zalogaj, još jedna čaša, još jedan kredit, još jedna haljina, još jedno odijelo, još jedno računalo, još jedan automobil, još jedna vikendica... I to izgleda kao da nije ništa. Samo još jedna stepenica – na putu ovisnosti. Upravo je tu u pitanju krjepost umjerenosti. Živjet ćemo mirno i spokojno ako sebičnost zamijenimo solidarnošću, ako stilom života učinimo slobodan izbor prema stvarima, umjesto da se prepustimo ovisnosti o svemu i svačemu. Za krjepost umjerenosti potrebno je izmoliti i dar mudrosti: znati razlikovati sredstvo od sredstva, i nadasve sredstvo od cilja.

Lijepo je živjeti Evanđelje

**Potrošački mentalitet
uništava čovjeka, bilo
pretjeranim traženjem,
bilo pretjeranim
uskraćivanjem.**

**Život je dar i obveza,
stoga je potrebno
čuvati život i bdjeti
nad slobodom.**

Napast može ići i u suprotnom smjeru, u smjeru nerazumnog, neopravdanog odricanja. I to se protivi krjeposti umjerenosti. To je ne-umjerenost. Ne treba birati između dva zla: bulimija – vodi u pretilost do bolesti, a anoreksija – vodi u mršavljenje do uništenja organizma. Potrošački mentalitet uništava čovjeka, bilo pretjeranim traženjem, bilo pretjeranim uskraćivanjem. Život je dar i obveza, stoga je potrebno čuvati život i bdjeti nad slobodom.

Kršćanski stil života

Već smo spomenuli kako se Katekizam Katoličke Crkve oslanja na mudrost Svetog pisma. Krjepost umjerenosti ubraja se u stožerne, moralne krjeposti, pa je sveti pisci također spominju kao vlast nad sobom: »Grad razvaljen i bez zidova – takav je čovjek koji nema vlasti nad sobom« (*Izr 25,28*). I zato poručuje: »Ne idi za svojim strastima, kroti svoje požude« (*Sir 18,30*). A budući da je Sveto pismo trajna poruka, može biti nadahnuće i za neke sasvim nove vidove našega suvremenog života: »Ne upuštaj se u raskošan život, ne miješaj se u takvo društvo. Nemoj da osiromašiš gosteći se pozajmljenim novcem kad ništa nemaš u tobolcu svojem« (*Sir 18,32-33*). Kako li samo suvremeno zvuči ovo upozorenje dano tisuće godina prije pronalaska modernih

Lijepo je živjeti Evanđelje

**Koliko tjeskobe,
neizvjesnosti,
nemirnih i
neprospavanih noći
zbog nepotrebnih
prekoračenja na
bankovnim računima.**

**Prema drugoj Petrovoj
poslanici umjerenost je
karika u lancu krepo-
sti koje tvore kršćanski
stil života.**

**Isus nije od svih i
odmah tražio da prodaju
sve i pođu za njim. Ali je
od svih tražio da žive u
temeljnem osjećaju,
u ljubavi za druge.**

tobolaca – bankovnih kartica. Koliko tjeskobe, neizvjesnosti, nemirnih i neprospavanih noći zbog nepotrebnih prekoračenja na bankovnim računima. U prekoračenju vlastitih mogućnosti i u kobnom zaduživanju kao da se natječu i država i udruge, i pojedinci i obitelji. Ako je financijska logika divljeg kapitalizma živjeti na dugovima, ne znači li to živjeti u nesigurnosti, ucjenjivati čovjeka, učiniti ga posvema ovisnim o milosti i nemilosti određenih transakcija i ne/namjernih bankrota, i sve to pod izjedanjem kamata?

Prema drugoj Petrovoj poslanici umjerenost je karika u lancu krjeposti koje tvore kršćanski stil života. Bog nam je obećao nebo i »zbog toga svim marom prionite: vjerom osigurajte krepost, krepošću spoznanje, spoznanjem uzdržljivost, uzdržljivošću postojanost, postojanošću pobožnost... Tako će vam se bogato osigurati ulazak u vječno kraljevstvo Gospodina našega i Spasitelja Isusa Krista« (2Pt 1,5.11).

Isus nije od svih i odmah tražio da prodaju sve i pođu za njim. Ali je od svih tražio da žive u temeljnom osjećaju, u ljubavi za druge. Kako to ostvariti u svakodnevnom životu? To će svatko od njih otkriti i ostvariti po nadahnuću Duha, po darovanoj mudrosti, koju će dobiti u molitvi, meditaciji. I bit će kadri, poznavajući svoje sposobnosti i granice, trajno uspješno otkrivati crtu između umjerenosti i neumjerenosti.

Lijepo je živjeti Evanđelje

Kao što malo kormilo
upravlja lađom, tako
krjepost umjerenosti
upravlja našim
životom.

Nagoni prepušteni
sami sebi pretvaraju
se u rušilačku snagu.

Umjerenost nas
oslobađa od
pritiska »trebam«,
»moram«...

Lijep i skladan život

Umjerenost je doživotno nastojanje na mnogim područjima. Veliki i uspješni sportaši počeli su od malih napora, malih koraka, ali upornih, ustrajnih i trajnom vježbom povećavanih. Nema krjeposti na trenutak, instant krjeposti. Krjepost ne trpi nasilje. I krjepost umjerenosti postiže se vježbanjem u umjerenosti. Umjerenost je nezamjetna krjepost. Trajno postavlja na nas naizgled beznačajne zahtjeve. Kao što malo kormilo upravlja lađom, tako krjepost umjerenosti upravlja našim životom. Stoga je umjerenost važna krjepost, jer život čini lijepim i skladnim. S druge strane vrlo je važno bdjeti nad osjetilima, jer nagoni prepušteni sami sebi pretvaraju se u rušilačku snagu.

Stil života u krjeposti umjerenosti ne znači zlovolju, smrknutost; to ne znači biti umišljeni mučenik, bezosjećajni čovjek. Naprotiv, sasvim suprotno. Krjepost rađa radost. Radost je neodjeljiva od života po krjeposti. Vrlina i radost idu zajedno. Vrlina i sloboda idu zajedno. Vrlina i punina života idu zajedno. Umjerenost nas oslobađa od tiranije apetita, bolesnog gladovanja za užitkom. Oslobađa nas od pritiska »trebam«, »moram«... Vlast nad sobom ne niječe potrebe, ali se ne zakaupa u njih, ne zaustavlja se u njima, ne gubi se u njima. Krjepost umjerenosti oslobađa čovjeka od tričavih tjeskoba koje nameće ovaj svijet. Moram li, po kriterijima zemaljskim, biti najbolji? Moram li biti najpoznatiji?

Lijepo je živjeti Evandjelje

A hand is shown holding a gold credit card over a calculator. The calculator has several colorful buttons (purple, pink, yellow, green, red) and some buttons are labeled with numbers and symbols. The background is blurred, showing what appears to be a crowd of people.

Moram li se sav
predati
materijalnome,
a zaboravljati
duhovno, vječno?

A red pushpin is holding a note to the background.

Čovjek, za razliku
od životinja koje su
vođene instinktima,
mora naučiti upravljati
strastima svojim
razumom i voljom.

Moram li se sav predati materijalnome, a zaboravljati duhovno, vječno? Moram li biti osupnut blještavilom prolaznoga i ne uočavati vrjednote trajnoga?

Blaženi papa Ivan Pavao II. nam poručuje: »Nije zlo željeti da se živi bolje, ali je pogrešan stil života koji se smatra boljim kad je usmjeren prema imati, a ne prema biti, te želi imati više ne da bi bio više, nego da troši egzistenciju u užitku koji je svrha sam sebi. Zato je potrebno potruditi se da se izgrade stilovi života u kojima traženje istinitog, i lijepog, i dobrog, i zajedništvo s drugim ljudima u svrhu zajedničkog rasta budu elementi koji će vladati izborom potrošnje, štednje i investicija«¹⁰.

Punina radosti i života

Sveti Pavao govori o »zatoru i propasti« uzrokovanima »štetnim požudama« te o mnogim bolima koje muče čovjeka kada se njima prepusti (*usp. 1Tim 6,9*). Filozofsko objašnjenje leži u činjenici da čovjek, za razliku od životinja koje su vođene instinktima, mora naučiti upravljati strastima svojim razumom i voljom. Savjetuje starozavjetni mudrac: »Ne idi za svojom željom i svojom snagom, slijedeći strasti svoga srca« (*Sir 5,2*), tj. ne vjeruj u rušilačku snagu svojih nagona. Kad bismo govorili životinjama, mogli bismo mirne duše reći: slijedite svoj nagon. Ali čovjek svoje ponašanje mora oblikovati razumom te spoznajom koja je rasvi-

Lijepo je živjeti Evanđelje

Mudrost života nas
uči da se apetiti
ne smiruju sami po
sebi, time da im
udovoljavamo.

Iz iskustva znamo da
je veća radost života
u umjerenosti, u
posvećivanju pažnje
temeljnoj ljudskog gladi
– u potrazi za Bogom.

Što smo više kadri
reći zdravi i sveti NE
samima sebi, to ćemo
naravnije moći reći DA
drugima oko sebe.

jetljena vjerom. Riječ je o samoodgoju volje koji polazi od inteligencije i razuma.

Umjerenost stavlja određene apetite, želje i porive na stranu, privremeno ili trajno, radi većeg dobra. Mudrost života nas uči da se apetiti ne smiruju sami po sebi, time da im udovoljavamo. »Čim željenog cilja se dovreba, opet iz njega sto mu želja klije«¹¹. Iz iskustva znamo da je veća radost života u umjerenosti, u posvećivanju pažnje temeljnoj ljudskoj gladi – onoj duhovnoj, u potrazi za Bogom. »Ne živi čovjek samo o kruhu« (Mt 4,4).

Koliko bude rasla naša krjepost umjerenosti, toliko ćemo biti smireniji i staloženiji, bit ćemo kadri više moliti. I što smo više kadri reći zdravi i sveti NE samima sebi, to ćemo naravnije moći reći DA drugima oko sebe. Takvo zalaganje i nastojanje nazivamo asketizmom, vježbom, treningom. Svi znamo da je potrebno učiti dragovoljno činiti malene žrtvice i tako se vježbati vladati sobom, navikavajući se na mala odricanja. Djeca koja nisu naučila odreći se nečega, nego im je uvijek sve dopušteno, nikada se neće naučiti vladati sobom. Što ćemo više uvježbavati krjepost umjerenosti, to ćemo je više cijeniti, i umjerenost željeti da ona sve više i dublje prožima naš život. Po krjeposti umjerenosti naš će život prelaziti iz puke borbe za preživljavanjem u puninu radosti života: jednako osobnog, kao i obiteljskog i društvenog.

11.

**Andeli
otvaraju
prostor neba**

Nasta rat na nebu: Mihael i njegovi anđeli zarate se sa Zmajem. Zmaj uđe u rat i anđeli njegovi, ali ne nadvlada. I ne bijaše im više mjesta na nebu. Zbačen je Zmaj veliki, Stara zmija – imenom Đavao, Sotona, zavodnik svega svijeta. Bačen je na zemlju, a s njime su bačeni i anđeli njegovi. I začujem glas na nebu silan: »Sada nastaje spasenje i snaga i kraljevstvo Boga našega i vlast Pomazanika njegova! Jer zbačen je tužitelj braće naše koji ih je dan i noć optuživao pred Bogom našim. Ali oni ga pobijediše krvlju Jagarjčevom i riječju svojega svjedočanstva: nisu ljubili života svoga – sve do smrti. Zato veselite se, nebesa i svi nebesnici!«

(Otk 12,7-12a)

Anđeli Božji glasnici

Odlomak iz Knjige Otkrivenja vodi nam pogled i misli tamo gdje ljudsko oko, uho i srce nisu dostatni da obuhvate događaj pobjede Jaganjca nad stariim neprijateljem. Zlo je pobijeđeno Ljubavlju. Stoga smijemo živjeti sigurnost kršćanske nade i osjetiti se pozvanima u trenutku kada Radosna vijest odjekuje zemljom: »Veselite se, nebesa i svi nebesnici!« (*Otk 12,12a*). Euharistija nas čini nebesnicima. Mi već živimo ono što do kraja ne poznajemo. Tu spasonosnu zbilju ističe pobjednička pjesma silnoga mnoštva: »Aleluja! Spasenje i slava i moć Bogu našem!« (*Otk 19,1*). Nakon vremena nesigurnosti i tjeskobe, završetak je ispunjen hvalospjevom. Jer vremena nevolje su dioništvo učenika u Kristovu križu, a nada je dioništvo u njegovu uskrsnuću. Sadašnjost rađa uzdahe trpljenja, a nada pjeva o slavi spašenih.

I premda – kako piše apostol Pavao – sve stvočenje uzdiše (*usp. Rim 8,22*), ono je pozvano na pjesmu hvale. Hvalospjev otvara prostor neba. Uzdisajima i bolnim krikom nije sve rečeno o ovome svijetu, niti o današnjici, niti o budućnosti. Jer već danas, jer sada, imamo iskustvo Božje prisutnosti. To osobito vrijedi za okolnosti u kojima su nam anđeli Božji glasnici.

Anđeli su bića prijelaza iz Božje sadašnjosti u sadašnjost naše povijesti, a da pritom ne napuštaju nebo.

Anđeli otvaraju prostor neba

**Zlo je pobijeđeno
Ljubavlju.**

**Anđeli su bića prijelaza
iz Božje sadašnjosti u
sadašnjost naše
povijesti, a da pritom
ne napuštaju nebo.**

**Zadaća je anđela da
nam pomognu
klanjati se Bogu
po Kristu u Duhu
Svetomu.**

Oni su Božji glasnici upravo po tome što su istodobno okrenuti Božjoj slavi i nama ljudima. Sjetimo se Kristova rođenja i anđeoske pjesme koja je slavila Boga i mir naviještala ljudima, njegovim miljenicima (*usp. Lk 2,13*). Pred licem Božje slave ne može biti drukčije, niti išta drugo, doli radost i pjesma. Anđeoska pjesma je odraz slave Stvoritelja u stvorenjima. Anđeli »bez predaha dan i noć govore: 'Svet! Svet! Svet Gospodin, Bog, Svevladar, Onaj koji bijaše i koji jest i koji dolazi!' « Anđeli su već svojim bićem hvalospjev upućen Bogu.

Anđeli naši pomoćnici

Dragi mladi, skloni smo kao ljudi o anđelima graditi varljive predodžbe i od anđeoskoga života stvarati slatkastu iluziju. U umjetničkim opisima oni su najčešće predstavljeni kao ljudi umilna lica, kao razigrana djeca koja uokviruju slavu svetih. No, biblijski govor je daleko od takvih prikaza, jer se radi o tajanstvenim bićima prepunima snage, bićima koja očituju veličinu i uzvišenost Svevišnjega. Zadaća je anđela – kada smo mi u pitanju – ponajprije da nam pomognu klanjati se Bogu po Kristu u Duhu Svetomu. Anđelima nije predana vlast, čast i kraljevstvo. Vječna vlast i kraljevstvo koji nikada neće proći predani su Sinu Čovječjemu. Anđeoska pjesma je uzvisivanje onoga koji je sebe obespravio i ponizio do smrti na križu.

Anđeli otvaraju prostor neba

*Kada se Bog u svome
Sinu ponizio, objavio
se kao ljubav.*

*Na betlehemskim
poljanama u božićnoj
noći anđeli pjevaju;
u tami kalvarijske
muke anđeli tješe.*

*Suvremeni čovjek
je u opasnosti da
izgubi dio onoga što
odlikuje jednostavne,
iskrene ljude i djecu.*

Ako anđeo svojim hvalospjevom ne prati Božji put u betlehemsku spilju rođenja i na gologotski brežuljak umiranja i križa, postaje razdornik, đavao, onaj koji dijeli. Sjetimo se da je Isus i apostola Petra grubo prekorio u trenutku kada se želio isprijediti na njegovu putu prema križu. Kada se Bog u svome Sinu ponizio, objavio se kao ljubav. Na betlehemskim poljanama u božićnoj noći anđeli pjevaju; u tami kalvarijske muke anđeli tješše. Tako su anđeli i nama pomoć na putu prema Kristu, prema onomu koji je uzvišen nad sve anđele.

Anđeli i nevidljivi svijet

Dragi mladi vjernici, u našem, kako ga neki vole zvati, prosvjetljenom, naprednom, znanstvenom svijetu Zapada viđamo likove anđela, ali stavljene u kontekst bajkovite mašte koju ljudi žive poput paralelnoga svijeta svojemu zbiljskom životu. Nagrižen nam je osjećaj za divljenje, za ljepotu i Božju blizinu. Suvremeni čovjek je u opasnosti da izgubi dio onoga što odlikuje jednostavne, iskrene ljude i djecu. Čovjek našega doba upušta se u čudno odabiranje, čak i u odabiranje istina vjere. Želi razlikovati one koje treba izbaciti od onih koje mu kao suvremenom čovjeku izgledaju »prihvatljivima«, »dokazivima« i koje ne izazivaju promjenu njegovih životnih stavova.

Anđeli otvaraju prostor neba

**Govoriti o
anđelima znači
govoriti o Bogu.**

**Arkadeo Mihael
svojim imenom pita:
Tko je kao Bog?
Sv. Mihael ujedno
pita: Tko, ako ne
Bog?**

Tako je danas neodređenim i nejasnim ostao i govor o anđelima. Njih se gotovo izguralo iz »prava građanstva« u ozbiljnosti našega vjerskog poučavanja. No, ako se iz Biblije izbace anđeli, tada je ona uvelike nerazumljiva i osakaćena. Valja nam se truditi da govor o anđelima ne bude djetinjast i stran kršćanstvu, jer govoriti o anđelima znači govoriti o Bogu, otvoriti se vjeri u onostranost, priznati radosnu vijest da se svijet ne iscrpljuje pod našim osjetilima. Anđeli su skupno ime za ona područja stvorenoga svijeta koja u Vjerovanju spominjemo kao nevidljivi svijet: »Vjerujem u Boga... stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga«.

Anđeli otvaraju pogled za Božju zbilju

Biblija donosi mnoštvo susreta s Božjim poslanicima koji ljudima otvaraju oči za Božju zbilju. Rijetko im se spominju imena, pa su zbog toga ona koja su sačuvana dragocjena, jer tko su anđeli na najbolji način izražava se u onome što čine, a to je služenje koje im je Bog povjerio. O tom nam veoma zorno govore sveti arkandželi: Mihael, Gabriel i Rafael.

Arkandžeo Mihael svojim imenom pita: *Tko je kao Bog?* U tome je pitanju usporedba i nemjerljivost, neusporedivost koja pobjeđuje zlo. To je konačna pobjeda

Anđeli otvaraju prostor neba

**Gabriel svojim
imenom govori
o Božjoj snazi.
On je ujedno i anđeo
Radosne vijesti.**

**Rafaelovo ime
izriče istinu da Bog
liječi i da je naš
sputnik na
životnome putu.**

dobra nad zlom u povijesti svijeta. Sv. Mihael ujedno pita: *Tko, ako ne Bog?* Dragi mladi, sv. Mihael nam postavlja pitanje: na koji način u svome životu i samim svojim životom mi dajemo važnost istini da je samo Bog krajnje mjerilo, da je on gospodar našega života, da njemu pripada prvo mjesto u našem životu?

Gabriel svojim imenom govori o Božjoj snazi. On je ujedno i anđeo Radosne vijesti. Upravo on poziva Blaženu Djevicu Mariju da se posvema pouzda u Božju riječ, radi Božjega plana ljubavi. On nam govori na koji način prepoznati Božju volju u svome životu, kako ju prihvatiti i očitovati. On nas poučava kako prepoznati Božju ljubav prema čovjeku i svijetu; kako se predati Božjem nadahnuću.

Rafaelovo ime izriče istinu da Bog liječi i da je naš suputnik na životnome putu. Gospodin je *suputnik kao liječnik i supatnik*. Arkandeo Rafael govori tko vodi naš život i koji je naš cilj; tko ravna svijetom i koja mu je svrha?

Andeli – poticaj kako živjeti kršćanski poziv

Promatramo li kršćanski život u svjetlu ovih triju arkandela, shvatit ćemo kako pogađaju vjernički sakramentalni rast, osobito po sakramentima kršćanske inicijacije.

Anđeli otvaraju prostor neba

**Euharistija je
vrhunac našeg
povezivanja s Bogom.**

**Bog postaje našim
sputnikom, da bismo
snagom njegova Duha
bili kruh za druge, da
bismo bili tješitelji i
liječnici svojom
dobrotom.**

U krštenju odlučili smo se za Boga; prihvatili smo da je on naša najveća vrijednost te da smo puno toga spremni žrtvovati za tu istinu našega života u Bogu. Tu čujemo Mihaelov poziv: *Tko je kao Bog?*

U svetoj potvrdi smo ojačani Božjim darom Duha Svetoga koji nam omogućuje djelovati po Božju, biti Radosna vijest svijetu. Pozvani smo čuti što to Gabriel ima nama reći o Božjoj volji; na koji to način trebamo biti vidljivi Kristovi svjedoci, proroci kršćanske novosti; na koji način u ljubavi prema bližnjima i stvorenome okolišu možemo Bogu prinijeti žrtvu hvale i biti suradnicima Božjega djela stvaranja i spasenja u svijetu.

Euharistija je vrhunac našeg povezivanja s Bogom. Po njoj, kao Crkva, postajemo Kristovim tijelom. U svojoj prisutnosti, u posvećenom kruhu i vinu Bog nam daje »lijek besmrtnosti«, kako su u davnini nazivali Euharistiju. Bog postaje našim suputnikom, da bismo i mi, snagom njegova Duha bili kruh za druge, da bismo poput arkanđela Rafaela bili tješitelji i liječnici svojom dobrotom.

Ta tri anđeoska imena poticaj su nama kako u svijetu živjeti poziv koji smo primili u temeljnim sakramentima naše vjere: Krštenju, Potvrdi i Euharistiji.

Anđeli otvaraju prostor neba

Bijeg je nešto za
čim ljudi rado
posežu.

Bijeg znači
nesposobnost
suočavanja sa svojim
životom; nemogućnost
podnošenja vlastitih
granica.

Tamo gdje čovjek
računa s granicama
svojih mogućnosti,
tamo nas susreće
Bog. Bog nas vodi s
onu stranu naših
granica.

Andeoska blizina i ljudski bijeg

Dragi mladi, želim vam prizvati biblijsku sliku koja govori o snu patrijarha Jakova, kada je vidio anđele kako uzlaze i silaze ljestvama ispruženima od zemlje sve do neba. Ako tim ljestvama slijedimo put anđela prema nebu, promatramo Božju prisutnost, Boga s njegovim objavljenim imenom, ali s vrha ljestava se vidi Jakov koji umoran od bijega naslanja glavu na kamen (*usp. Post 28,10-19*).

Bijeg je čest biblijski motiv, jer je bijeg nešto za čim ljudi rado posežu: bijeg od prošlosti, bijeg od odgovornosti, bijeg od životnih zadataka, bijeg od vlastitih tamnih strana i životnih tjeskoba koje nas slijede poput sjene. Danas, nažalost, ima sve više vaših vršnjaka i vršnjakinja koji bježe u drogu, razuzdanost i druge oblike ovisnosti, u kaveze samoće, ravnodušnosti i uništenja vlastitoga života. Bijeg znači nesposobnost suočavanja sa svojim životom; nemogućnost podnošenja vlastitih granica; iscrpljenost koja ne dopušta tračak radosti. Upravo u takvome raspoloženju Jakov je iskusio anđeosku blizinu.

Biblija nam to uvijek iznova ponavlja: tamo gdje čovjek računa s granicama svojih mogućnosti, tamo postoji mogućnost rasta iznad i onkraj naših predodžbi – tamo nas susreće Bog. Bog nas vodi s onu stranu naših

Anđeli otvaraju prostor neba

Zazivajte pomoć svetih anđela kada vam je teško, ali i u svojoj radosti.

Bog nam daruje anđele da bismo svijet učinili anđeoskim po svome kršćanskom življenju.

Božja je zbilja uvijek veća od svake naše nevolje!

granica. Divna je to i radosna vijest da anđeli otvaraju pogled za Božju zbilju koja usmjeruje čovjeka prema prihvaćanju vlastite ograničenosti, ali i neizmjernosti poziva na vječnost kojim nam se Bog obraća.

Molite pomoć svetih anđela

Mi poznajemo vlastitu krhkost i zbog toga se ne oslanjamo samo na ljudske snage. Upravo po našoj ranjivosti očituje se Božja snaga koja djeluje u nama, uz uvjet da dopustimo Bogu da nas vodi i štiti; Bogu koji djeluje, koji nas vodi i liječi po svojim anđelima.

Dragi mladi vjernici, zazivajte pomoć svetih anđela kada vam je teško, ali i u svojoj radosti. Svakog se dana u molitvi preporučite svome anđelu čuvaru. Ne prihvaćajte bijeg u iluziju. Bog nam daruje anđele, ne da bismo pobjegli iz svijeta i bili manje ljudi, nego da bismo svijet učinili anđeoskim po svome kršćanskom življenju. Zbog toga molimo pomoć svetih anđela da ne bismo bježali od zbilje, od društvenih zadaća koje su povjerene nama kršćanima. U društvu anđela postoji pjesma, ali ne prijevarna, nego istinska, jer Božja je zbilja uvijek veća od svake naše nevolje!

BENEDIKT

16

12.

Zajedno u Kristu

Radost treba prenositi

Dragi mladi, potrebni ste svijetu! Potrebni ste Crkvi kao nositelji istine o čovjeku, da bi radost mogla živjeti. Papa Benedikt XVI. rekao je: »Tko je otkrio Krista, treba voditi druge prema njemu. Velika se radost ne može čuvati za sebe. Treba je prenositi. U mnogim dijelovima svijeta danas postoji čudna zaboravljenost Boga. Izgleda da sve može jednako funkcionirati i bez njega. No, istodobno postoji i osjećaj frustriranosti, nezadovoljstvo svime i svakime«. Dovoljno je samo čitati naše novine, ili gledati i slušati televizijske prikaze. »Ponekad čovjeku dođe da bi viknuo: *Nije moguće da je to život!* Uistinu nije«¹².

Dragi mladi, ne bojte se biti drukčiji u sredini izazvanoj uzdizanjem ljudske apsolutnosti koja gura u tamu zabluda. Ne bojte se biti drukčiji. Živite alternativu Evanđelja! Budite privlačeni evanđeoskom ljubavlju!

Ima toliko oblika uzajamnoga služenja koje tako hitno treba naše društvo. Nepopularno je pomagati starcima u njihovoj samoći; nepopularno je trošiti vri-

jeme s onima koji trpe; nepopularno je nesebično i bez interesa raditi za druge. Ali, dragi mladi, lijepo je živjeti Evanđelje!

Živimo u ovom vremenu

Pozvani smo živjeti u ovom vremenu, ne u nekom drugom. Dakako, ovo je vrijeme krize, ali istodobno i vrijeme bogato mogućnostima, »vrijeme milosti« (usp. Kor 6,2), upravo zbog misionarskog nastojanja oko nove evangelizacije i prenošenja vjere.

Ovo vrijeme zahtijeva više ljubavi i odgovornosti. Zahtijeva od nas živ, gorljiv i odvažan odgovor na poziv Uskrsloga Krista: »Bit ćete mi svjedoci«, unatoč strahu, ali s neugasivim i velikim povjerenjem u njegovu nazočnost, jer on reče: »Evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta« (Mt 28,20).

Kako konkretno obnoviti gorljivost i misijsko nastojanje naše Crkve? Treba započeti od postojećeg vjerskog života u našim župskim zajednicama i crkvenim stvarnostima. U njima još uvijek možemo pronaći uvje-

te, vrijeme i načine s kojima Crkva može i mora živjeti svoje poslanje navješćujući Evanđelje svakom čovjeku.

Biti kršćanin danas

Dolazimo tako do osnovnog pitanja našega kršćanskog hoda, a na koje želimo dati odgovor. Kakva je danas misionarska zauzetost Crkve i kako je učiniti što blistavijom i privlačnijom, što vjerodostojnijom i upečatljivijom?

Zahvaljujući Gospodinu za duhovnu i pastoralnu tradiciju te vitalnost brojnih naših crkvenih zajednica, ne smijemo se zavaravati i ne vidjeti današnju stvarnost u kojoj je život vjere i njezino prenošenje u opasnosti. Vjera je izložena napadima i nagrižena poznatim pojavama sekularizacije, vjerske ravnodušnosti i novoga poganstva.

Prenošenje vjere novim naraštajima jedna je od temeljnih zadaća naše Crkve, u što ona ulaže velike pastoralne napore i nastoji pronaći nove putove – suočavajući se s brojnim poteškoćama, nepoznatima u prošlosti.

Tradicionalni načini prenošenja vjere odgojem u obiteljima, školama, a katkad i kršćanskim zajednicama sve su krhkiji, a ponekad i potpuno izostaju. Često živimo u okolnostima koje su »nepropustljive« za Evanđelje, ono im je tuđe pa čak i neprihvatljivo. Stoga biti kršćanin danas, teška je i zahtjevna zadaća.

Zbog opće krize komunikacijskog procesa u hrvatskom društvu i proširene tendencije da se apsolutizira sadašnji trenutak, gubi se osjećaj za cjelinu i za povijesnost. Nadalje, sve širi kulturno-religiozni pluralizam dovodi u krizu jedinstvenost spasenja po Kristu, na neki način vodeći do poistovjećivanja svih vjera, do vizije čovjeka koji prihvaća samo prirodne i materijalne vrijednosti, umanjujući pritom ili čak nijećući duhovne i nadnaravne vrjednote.

Rascjep između Evanđelja i kulture, koji je sve naglašeniji u današnjem društvenom životu, otežava prakticiranje kršćanskog života. Upravo zbog toga dominantni kriteriji rasuđivanja i izbora danas nisu u skladu s Evanđeljem, a ponekad niti u skladu s ljudskim razumom.

Kršćanska dosljednost ovdje i uvijek

Riječi: »Bit ćete mi svjedoci« ne vrijede samo za život unutar crkvene zajednice, one vrijede i za život u društvu. Biti kršćanin i živjeti kršćanski u današnjem društvu zaista je zahtjevan izazov, nadasve zbog proširenog stava nekog razdvajanja ili/i kontradikcije između vjere ispovijedane, slavljene i življene u crkvenoj zajednici i vjere u svakodnevnom životu: u obitelji, na poslu, u školi, u slobodnom vremenu, u odmoru; u gospodarskim, društvenim i političkim odnosima. U opasnosti smo zatvaranja u vlastitu privatnost i priklanjanja nekoj neutjelovljenoj duhovnosti ili pak gubljenja svoga kršćanskog identiteta u svakidašnjem životu.

Vjera, međutim, zahtijeva poniznu i odvažnu dosljednost kako bi kršćanin bio »sol« i »svjetlo« poput Krista, prava sol zemlje i svjetlo svijeta. Vjera nas poziva da potpuno uronimo i sudjelujemo u kulturnim, ekonomskim, društvenim i političkim događanjima društva. Nije nam dopušteno pobjeći od svijeta! Vjera nas poziva na budno motrenje kako bismo uvijek dje-

lovali u cilju kraljevstva Božjega. Samo tako kršćani mogu biti duša svijeta.

Pozvani smo...

Osobito od Kristovih vjernika laika, vjera zahtijeva zalaganje za napredak »humane kvalitete« društva. Pozvani smo zauzimati se za nepovredivost dostojanstva i prava svake ljudske osobe, pozvani smo promicati pravo na život svakoga čovjeka od začeca do naravne smrti, te raditi za opće dobro. U tom će se smislu moći prihvatiti najveći izazov suvremenog društva: evangelizacija kulture, današnje dominirajuće kulture.

Svaki vjernik obdaren je mogućnošću – u Kristu i Crkvi – postati počelom novoga života, u službi Onoga koji nam poručuje: »Evo, sve činim novo!« (*Otk 21,5*).

Svi i svatko osobno pozvani smo i poslani biti aktivnim i odgovornim subjektima evangelizacije i prenošenja vjere; svi: vjernici laici, redovnici i redovnice,

obitelji, pastoralni djelatnici, vjeroučitelji, katehete, svećenici. Svakome, u njegovoj jedinstvenosti i neponovljivosti, Krist upućuje riječi: »Bit ćeš mi svjedokom!«

U obnavljanju i pomlađivanju lica Crkve svatko ima vlastiti, nezamjenjiv i nenadoknativ zadatak. Posebno mladi kojima su s osobitim pouzdanjem upravljene ove riječi.

I kao što su apostoli ispunili Jeruzalem, a kasnije i čitav svijet svojim naukom (*usp. Dj 5,28*), i vi ste, dragi mladi, pozvani Isusovim naukom ispuniti svoj životni prostor, svoje obitelji, svoje škole i fakultete, svoja radna mjesta, upoznati s njime svoje prijatelje i vršnjake. Na poseban ste način poslani svojim vršnjacima, jer se mladi najbolje osjećaju među mladima i traže društvo svojih vršnjaka.

Usudite se biti...

Dragi mladi, ne dopustite da vas zarobe različite ponude pod smrekom u očajavanju i umiranju; ne dajte da vas prolazne ponude i privlačnosti odvedu

kao najamnike na tuđa polja gdje ćete biti prisiljeni prodati svoju vjeru i mladost za nekoliko plodova kojima se hrane životinje. Usudite se biti **vjernici, kršćani, katolici!**

Hrvatskom društvu potrebni su kriteriji razlučivanja; govor i stručnost koji nisu potkupljeni; stavovi u kojima ne može sve biti svedeno na istu razinu, jer ma kako visoka ona izgledala, ostaje površnom i praznom. Bog nas u Crkvi, sa svim njezinim poteškoćama i nesavršenostima, poziva da se ne damo uspavati.

Povezujte se...

Nađite i gradite prostore u Crkvi u kojima ćete dragovoljnim radom na dobro drugih, osobito siromašnih, pronaći dubinu, nedostupnu onima koji vama žele manipulirati. Stvorite okvire, povezujte se u zajednice i udruge mladih katolika, u kojima ćete u Kristovu duhu moći propitivati ponude koje se u buci riječi i obilju slika svakoga dana neprovjereno, a rekao bih i koristoljubno stavljaju pred vas.

Crkva je stvarnost u kojoj, sa svim svojim nedostacima i nejasnoćama, grijesima i strahovima, možete pronaći nepoljuljanost i biti zaštita jedni drugima, u zajedništvu protiv izgubljenosti i razočaranosti u kojima se olako posegne za kraćim putovima, najčešće s okusom droge ili zadahom alkohola.

Gradite duh volonterstva u župi

Potičem vas da u svojim vjerničkim zajednicama, osobito župnima, gradite *duh dragovoljstva, volonterstva* koji će se očitovati na svim razinama. Znam da se okupljate s vršnjacima u mnogobrojnim športskim, kulturnim i općedruštvenim aktivnostima; znam da imate svoja povlaštena mjesta zabave, no danas dublje razmislite na koji način snaga darivanja drugima u okvirima evanđeoske nade, može roditi nepatvoren govor Crkve svim ljudima, pa kada je to potrebno biti i životna kritika društvenim i političkim zabudama.

Drage djevojke i mladići, želim biti produženi glas proroka i ohrabriti preplašena, malodušna srca,

te vas pred malodušjem pozivam na velikodušnost. Zato vam na srce stavljam da organizirate prostore zajedništva i dragovoljstva unutar župa. Širite ih na području dekanata, grada, regije, u povezanosti s cijelom Nadbiskupijom i Crkvom u svijetu.

Samo zajedno u Kristu, zahvaćeni slobodom Evanđelja, otvoreni za slušanje Riječi Božje, nećete postati plijenom lovaca vaše mladosti; samo takvima će vam biti dana odvažna riječ koja proniče društvenu zbilju i protivi se svemu što je oprečno Božjemu planu stvaranja i spasenja.

Modernizacija – uspavljanje Crkve

Danas, nas kršćane – uostalom kao i nekoć – mnogi žele navodno modernizirati, nudeći modu koja gura u pomodarstvo, jer bi vjera, ali onakva kakvom je oni nude, trebala biti zalag novoga društva. Takvi, razni »napredni« i »osviješteni«, jasno znaju što je Crkvi potrebno, nudeći napredak koji se veoma brzo pretvara u uspavljanje Crkve.

A Bog? On ne nudi puno: skromnu hranu, pomoć da se pridignemo i zahtjevan put pred nama. Mi nismo gospodari toga puta, nego gosti kojima se otvara otajstvo, kao dar! I svaki koji nam navodno nudi nešto više, ili nešto drugo; svaki tko nam nudi obilje i životnu istinu bez pitanja, zacijelo ne želi dobro Crkvi ni njezinom hodočašću zemljom. Naprotiv, ono čemu se pak mi iskreno radujemo jest: svaki čovjek i svaki napor onoga tko želi hoditi s nama i jesti nebeski kruh osluškujući Božju riječ.

Crkvu kritizirati – iz ljubavi

Dragi mladi, znam da poznajete slabosti Crkve, znam da osjećate njezinu krhkost, no jednako tako znam da žudite za onim što samo Crkva u sebi nosi, s čime se lako poistovjetiti. Papa Benedikt XVI. rekao je mladima u Kölnu: »Crkvu se može jako kritizirati. Mi znamo, a i sam nam je Gospodin rekao: ona je mreža dobrih i loših riba, polje s pšenicom i kukoljem... Zapravo utješna je činjenica da u Crkvi postoji kukolj,

jer se tako možemo nadati da sa svim svojim nedostacima još možemo nasljedovati Isusa, koji je pozvao upravo grješnike«¹³. Crkvu se može kritizirati. To zna svaki vjernik. Ali postoji velika razlika između onih koji to čine iz ljubavi i onih koji to čine iz interesa.

Osjetite da Bog treba vašu krhkost, prepunu oduševljenja; da treba vaše osjećaje i prepoznatljivost vaše vjere. Bog treba vašu tjelesnost i vašu smrtnost, vaše ljudske granice, da bi očitovao svoju bezgraničnost.

Što je s tvojim oduševljenjem?

Rekao sam da je kršćanin prožet velikodušnošću, a ona živi od oduševljenja. A što je s tvojim oduševljenjem? Možemo li očekivati nove ljude, bolje društvo, bez oduševljenja?

Nedjeljna euharistija nas uči da je život susret u zajedništvu koje svoje temelje ima u Isusu Kristu, jer on je ponio naše brige, naše tegobe. Nedjelja nam nudi iscjeljenje i uči nas da su za susret s Bogom potrebni ljudi, a za čudo u nama, osobni susret s njim. Iz toga

se osobnoga susreta rađa duboka sućut prema ljudskoj bijedi, a samo je ona sposobna poticati zalaganje za čovjeka nasuprot ravnodušnosti. Kao vjernici nećemo uspjeti stvoriti novi život, ako ne oživimo nedjeljno slavlje koje oduševljava.

Krist nam progovara i danas oporim rječnikom iz kojega prodire istina. Svaki put kad se među vama i u vama želi usaditi malodušje i pomisao kako je nemoguće bilo što učiniti, sjetite se Euharistije. U njoj živi snaga koja nas obvezuje da kao kršćani budemo glasniji i odlučniji. Krhke su naše posude, ali u njima je blago.

Dragi mladi, nemojte to nikada zaboraviti i jasno dajte to do znanja svakomu tko bi vas htio obeshrabriti. Oduprite se svakomu tko bi htio zanemariti blago i iskoristiti krhkost u kojoj se ono nalazi. Imajte snage ne vulgarizirati životni smisao novcem i besmisлом koji vodi u razočaranja. Žarko bih želio i molim za vas, molim za sve nas da razmatramo lice Boga koji je postao blizak čovjeku, da budemo navjestitelji ljepote susreta s Božjom sigurnošću koja ne nudi tlapnje.

Osluškujte Božju volju

Mnogi se od vas nalaze pred životnim odlukama o kojima će ovisiti vaša vjernička, društvena, profesionalna i osobna budućnost. Stoga otvorite srce i stalno osluškujte Božju volju. On najbolje zna što vam je najpotrebnije i kojim vam je životnim stazama ići. Poput Abrahama koji se na Božji poziv zaputio u neizvjesnost i vi budite uvijek spremni upustiti se u avanturu s Gospodinom – poslušati njegov poziv. Ako osjećate poziv za neko duhovno zvanje hrabro se odazovite, jer Crkva vas treba.

Svjedočite snagom Evandjelja

Dragi mladi, razmišljajte o Bogu, o neizmjerljivoj Božjoj ljubavi koja mijenja čovjeka i svijet. Neka Evandjelje postane vaša najdraža knjiga. U pažljivom proučavanju i velikodušnom prihvaćanju Riječi Božje naći ćete hranu i snagu za svakodnevni život, naći ćete razloge da se zauzimate za izgradnju civilizacije ljubavi. Kao zauzeti i odgovorni članovi Crkve, budite u našoj Domovini i

gdje god se krećete, svjedoci Krista Isusa koji objavljuje Oca nebeskog i ostanite u zajedništvu Duha Svetoga koji dariva život.

Molite Duha Svetoga da vam podari Isusovu nazočnost i mir kako biste obnovljene vjere, poput Marije čuli radostan usklik: Blažena ti što povjerova.

Molite...

Pozivam vas da molite jedni za druge i za one između vas koji možda ne vide smisao odlaska u Crkvu i pohađanja vjeronauka u školi i kateheza u župi. Molite za one svoje vršnjake koji možda više ne vide smisla u ovom životu, jer im ga nitko nije otkrio, a mnogi su im ga svojim lošim primjerom zamutili i zamračili.

Molite i za svoje vršnjake koji noć provode zabavljajući se uz alkohol i druge poroke, a potom sjedaju za volan i ubijaju ili ugrožavaju vlastiti život, a često i živote drugih.

Molite za duše tolikih mladih stradalih u prometu. I oni su dio vaše generacije, ali su im životne šanse

vlastitom ili nečijom kobnom pogreškom uskraćene i otete.

Molite za svoje vršnjake koji su upali u pakao droge i alkohola, a vi najbolje znate koliko ih ima takvih. Molite za sve svoje vršnjake da ih Isus privuče k sebi.

Zazivam Božji blagoslov

Dragi mladi, hvala vam za vašu zauzetost i oduševljenje, za vaš smijeh i radost, za svježinu koju dajete Crkvi i društvu. Našim je vjerničkim zajednicama potrebna vaša vjera. Radujem se zbog vaših kreativnih inicijativa koje na najbolji način govore o ljepoti kršćanskog poziva i o vašem oduševljenju Kristovom porukom. Na sve vaše pothvate zazivam Božji blagoslov i molim Gospodina da vas zadrži na pravome putu, da se ne obeshrabrite zloćom svijeta, lošim primjerima i vlastitim nesavršenostima. Svojom mladosti budite glasnici nade i boljega svijeta u ovom našem umornom vremenu. Učitelj je ovdje i zove vas, hrabro se odazovite i vjerno ga nasljedujte!

Preporučite se zagovoru Presvete Bogorodice Marije

O, Marijo, Majko naše vjere, nade i ljubavi!

Ti koja s neba bdiješ nad nama,
obdari nas snagom svoje vjere,
čvrstoćom svoje nade, žarom svoje ljubavi;
dubinom svoje poniznosti,
ljepotom svoje jednostavnosti,
milinom svoje blagosti.

Nauči nas moliti po uzoru na svoju molitvu.

Isprosi nam od Oca darove Duha Svetoga.
Vodi nas k svome Sinu koji je Put, Istina i Život naš.

Ti, ljubljena naša Majko,
pomozi nam kako bismo iz dana u dan
sve više bili ljudi Euharistije i Crkve.

Nauči nas zajedno u Kristu
graditi kraljevstvo Tvoga Sina,
kraljevstvo istine i života,
kraljevstvo pravde, ljubavi i mira.

Amen.

POGOVOR

Čitajući ove sadržaje dolazi mi u sjećanje sv. Ivan Bosco koji je poučen iskustvom dugogodišnjeg rada i života s mladima ustvrdio da nije dovoljno mlade samo voljeti, već je i potrebno da oni to i znaju, tj. da to čuju. I to vrijedi u svakom vremenu. Mnogi odlaze iz Crkve jer nisu imali iskustvo nekog tko će ih osobno čuti, vidjeti, voljeti, svojim životom uputiti Isusu. Mladima je Crkva *dosadna*, jer nisu na svojoj koži osjetili njezin prekrasni dinamizam. To nas ne smije baciti u depresiju, već u novi polet i *zasukavanje rukava* za rad na Božjem polju. Ova knjiga je doprinos tome i usmjerena je svima – mladima koji traže, koji postavljaju pitanja, koji imaju nejasnoća, koji tvrde da crkvenu hijerarhiju nije briga, svima koji rade s mladima u Crkvi...

Nije to ni filozofsko ni pjesničko djelo, nego konkretne Bogom nadahnute riječi za sadašnji trenutak upućene mladima utemeljene na Svetom pismu, molitvi i promišljanju.

Ovu knjigu vidim kao još jedan u nizu očitih znakova i potvrda Isusove ljubavi i podrške mladima na životnom putu. On ih jako voli i vodi na razne načine, a osobito po ljubavi crkvenih pastira, u ovom slučaju našeg kardinala Josipa Bozanića. Da, on to već godinama pokazuje osobno svojim gestama, riječima, inicijativama, podrškama, ali po njegovoj službi to očitu-

je i čitava Crkva. Držim bitnima ta dva elementa, jer mladi ne prihvaćaju ništa bez svjedočke dimenzije i primjera koji će im na konkretan način pokazati da se misli i živi ono što se govori.

Smatram ovu knjigu i korisnim katehetskim materijalom s vrlo aktualnom i sadržajnom građom, jer svaka od tema u ovoj knjizi može biti vrlo zanimljiva i poučna kateheza s mladima, ali ne samo to, već i ispit savjesti vjernika baš po tim pitanjima, tj. prema ponuđenim temama.

Vrijeme mladosti je vrijeme izgradnje – osim u fizičkom i psihičkom pogledu, rekla bih da je ključna izgradnja vjerskog mentaliteta koji određuje cjelovitu osobnost. S izazovima koje pred nas stavlja Isus i život u crkvenom zajedništvu – u današnjem mentalitetu društva – to znači vječita borba na svim frontama – borba u sebi i oko sebe.

Sakramenti, Sveto pismo, život u crkvenoj zajednici, molitva i rad na sebi – sve je to pomoć na putu pobjede koja je zagarantirana samo ukoliko iznova slobodno biramo Isusa. Borbe ne prestaju, padovi su normalni, križ je neizostavan put do Uskrsa. Ali nitko i ništa ne nudi toliku sreću, ljubav, ostvarenje i mir kao Isus.

SAM NE MOŽEŠ NIŠTA, A ZAJEDNO S KRISTOM MOŽEŠ SVE.

**s. Marija Dijana Mlinarić,
karmelićanka Božanskog Srca Isusova**

BILJEŠKE

- 1 IVAN PAVAO II., Anđeosko pozdravljenje, Zagreb, 11. rujna 1994., u: *Govori u Hrvatskoj (10. i 11. rujna 1994.)*, Zagreb, 1994., 29-30.
- 2 IVAN PAVAO II., Homilija pred katedralom u Münsteru, 1. svibnja 1987., u: *Testament za treće tisućljeće*, Zagreb, 2000., 36.
- 3 usp. DRUGI VATIKANSKI KONCIL, *Lumen gentium. Dogmatska konstitucija o Crkvi* (21. XI. 1964.), br. 41, u: *Dokumenti*, Zagreb, 2008.
- 4 IVAN PAVAO II., *Novo millennio ineunte – Ulaskom u novo tisućljeće. Apostolsko pismo episkopatu, kleru i vjernicima na zaoršetku Velikoga jubileja godine 2000.* (6. I. 2001.), Zagreb, 2001., 31.
- 5 IVAN PAVAO II., Propovijed Svetog Oca, u: *Zemljo Bosno i Hercegovino, Papa te nosi u srcu... Drugi pastorani pohod pape Ivana Pavla II. Bosni i Hercegovini*, Banja Luka 22. lipnja 2003., 2003., 92.
- 6 Ante PUNTIGAM D.I., *Petar Barbarić 1874.-1897.*; Miroslav Vanino D.I. (ur.), reprint drugog proširenog izdanja, Travnik 2000., 236.
- 7 BENEDIKT XVI., Obitelj i kršćanska zajednica – odgoj osobe i prenošenje vjere. Govor na otvorenju Kongresa Rimske biskupije, 6. lipnja 2005.
- 8 IVAN PAVAO II., Pozdrav mladeži Svetog Oca Ivana Pavla II. u molitvi Kraljice neba, Rijeka, Delta (8. VI. 2003.), u: *Sveti Otac Ivan Pavao II. u III. pastirskom pohodu Hrvatskoj 5.-9. VI. 2003. Dubrovnik, Osijek, Đakovo, Rijeka, Zadar*, Zagreb, 2003., 93.
- 9 Katekizam Katoličke Crkve, Zagreb, 1994., 1809.
- 10 IVAN PAVAO II., *Centesimus annus – Stota godina. Enciklika.* (1. V. 1991.), Zagreb, 2001., 36.

- 11 Petar PRERADOVIĆ, *Ljudsko srce*, u: Ante STAMAC, *Antologija hrvatskoga pjesništva od davnina pa do naših dana*, Zagreb, 2007., 234.
- 12 BENEDIKT XVI., Homilija na svečanom koncelebriranom euharistijskom slavlju na poljani Marienfeld, nedjelja, 21. kolovoza 2005., u: *Božja revolucija*, Split, 2005., 84.
- 13 BENEDIKT XVI., Nagovor na molitvenom bdijenju s mladima na poljani Marienfeld, subota, 20. kolovoza 2005., u: *Božja revolucija*, Split, 2005., 76-77.

IZVORI

1. Uskrsli Isus – izvor nade
iz Nadbiskupove homilije prigodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Rijeci, 29. travnja 2000.
2. A ti, što ti kažeš tko je Isus?
iz Kardinalove homilije prigodom 278. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 13. rujna 2009.
3. Učitelj je ovdje i zove te
iz Kardinalove homilije prigodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Puli, 29. travnja 2006.
4. Učitelju, što mi je činiti?
iz Kardinalove homilije prigodom 276. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 9. rujna 2007.
iz Kardinalove homilije prigodom 277. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 14. rujna 2008.
5. Ne boj se odgovoriti Isusovu pozivu
iz Kardinalove homilije prigodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Šibeniku, 24. travnja 2004.
iz Kardinalove homilije prigodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Puli, 29. travnja 2006.
6. Effatà! Otvori se!
iz Kardinalove homilije prigodom 275. jubilarnog zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 10. rujna 2006.

7. Uvijek treba oprostiti!

iz Kardinalove homilije prigodom 274. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 11. rujna 2005.

8. Ustani! Poslušaj! Kreni na put!

iz Kardinalove homilije prigodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Šibeniku, 24. travnja 2004.

iz Kardinalove homilije prigodom 273. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 12. rujna 2004.

9. Ustat ću, poći svomu ocu

iz Kardinalove homilije prigodom 273. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 12. rujna 2004.

iz Kardinalove homilije prigodom 274. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 11. rujna 2005.

10. Lijepo je živjeti Evandjelje

iz Kardinalove korizmene poruke, 2004.

11. Anđeli otvaraju prostor neba

iz Kardinalove homilije prigodom 950. obljetnice župe svetog Mihaela Arkandela, Donji Miholjac, 24. rujna 2007.

iz Kardinalove homilije prigodom 10. obljetnice Varaždinske biskupije, Varaždin, 29. rujna 2007.

12. Zajedno u Kristu

- iz Nadbiskupove homilije prigodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Rijeci, 29. travnja 2000.
- iz Nadbiskupove homilije prigodom 272. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 14. rujna 2003.
- iz Kardinalove homilije prigodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Šibeniku, 24. travnja 2004.
- iz Kardinalove homilije prigodom 273. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 12. rujna 2004.
- iz Kardinalove homilije prigodom 274. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 11. rujna 2005.
- iz Kardinalove homilije prigodom Susreta hrvatske katoličke mladeži u Puli, 29. travnja 2006.
- iz Kardinalove homilije prigodom 275. jubilarnog zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba te hodočašća mladih Zagrebačke nadbiskupije u Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, 10. rujna 2006.

O AUTORU

Josip Bozanić rođen je 20. ožujka 1949. u Rijeci, od oca Ivana i majke Dinke rođene Valković. Roditelji su mu živjeli u Vrbniku na otoku Krku, gdje je rastao i završio osnovnu školu.

Kao svećenički kandidat Krčke biskupije završio je klasičnu gimnaziju u Biskupskom sjemeništu u Pazinu gdje je maturirao 1968. godine. Studij filozofije i teologije započeo je u Rijeci, a nastavio u Zagrebu, gdje je diplomirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu 1975. godine.

Za svećenika Krčke biskupije zaređen je 29. lipnja 1975. godine u Krku. Prvu svećeničku službu vršio je kao biskupski tajnik krčkoga biskupa dr. Karmela Zazinovića. Od 1976. do 1978. vršio je službu kapelana u Malom Lošinj i upravitelja župe Ćunski, a potom upravitelja župe Veli Lošinj. Od 1978. godine ponovo je u službi biskupskoga tajnika u Krku. Istodobno je upisao poslijediplomski studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, gdje je u jesen 1979. postigao akademski stupanj magistra teologije u dogmatskoj specijalizaciji.

Krčki biskup ga je potom poslao u Rim, gdje je kao pitomac Papinskoga hrvatskog zavoda svetog Jeronima

nastavio studij teologije na Papinskom sveučilištu Gregorijana, a na Papinskom lateranskom sveučilištu studij crkvenoga prava. Ondje je postigao akademski stupanj licencijata iz kanonskoga prava.

Po povratku iz Rima imenovan je kancelarom Biskupskoga ordinarijata u Krku (1986. – 1987.) i generalnim vikarom Krčke biskupije (1987. – 1989.). Od godine 1988. do 1997. bio je predavač dogmatske teologije i kanonskoga prava na Teologiji u Rijeci.

Sveti otac Ivan Pavao II. imenovao ga je 10. svibnja 1989. godine biskupom koadjutorom krčkim. Za biskupa je zaređen 25. lipnja 1989. u krčkoj katedrali. Glavni zaređitelj bio je zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić, a suzaređitelji bili su mons. Josip Pavlišić, nadbiskup metropolit riječko-senjski i mons. Karmelo Zazinović, biskup krčki. Iste godine 14. studenoga postao je dijecezanskim biskupom krčkim.

U Biskupskoj konferenciji Jugoslavije, a potom u Hrvatskoj biskupskoj konferenciji, vršio je službu predsjednika Vijeća za laike, potpredsjednika novoosnovane Komisije »Justitia et pax« te predsjednika Odbora za Veliki jubilej. Bio je član i predsjednik Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima u Rimu. Od konstituiranja Hrvatske biskupske konferencije (1993.) bio je u svim mandatima član Stalnoga vijeća HBK. Godine 1993. izabran je za člana, a potom i predsjednika Komisije HBK za odnose s državom. U tom su razdoblju pripremljeni i potpisani Ugovori između Svete Stolice i Republike Hrvatske. Od 5. lipnja 1996. do 22. studenoga 1996.

godine bio je i apostolski administrator Riječko-senjske nadbiskupije.

Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je zagrebačkim nadbiskupom 5. srpnja 1997. godine. Službu zagrebačkoga nadbiskupa i metropolita preuzeo je 4. listopada iste godine u zagrebačkoj katedrali, od dotadašnjega nadbiskupa kardinala Franje Kuharića. Iste je godine izabran za predsjednika HBK. Tu je službu vršio u dva uzastopna mandata do 2007. godine. Kao zagrebački nadbiskup veliki je kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te veliki kancelar Hrvatskog katoličkog sveučilišta.

Na 36. plenarnom zasjedanju HBK 2008. godine izabran je za predsjednika Komisije HBK za odnose s Europskom unijom, a na 41. plenarnom zasjedanju HBK 2010. godine izabran je za potpredsjednika HBK te ponovno za predsjednika Biskupske komisije HBK za odnose s državom.

U travnju 2001. izabran je za prvoga potpredsjednika Vijeća biskupskih konferencija Europe (CCEE), a 2006. je reizabran na istu dužnost. Sudjelovao je na prvoj (1991.) i drugoj (1999.) posebnoj Sinodi biskupa za Europu u Rimu. Na drugoj je izabran za člana Posebnoga vijeća Generalnoga tajništva Biskupske sinode za Europu. U listopadu 2008. godine sudjelovao je u radu 12. opće skupštine Sinode biskupa u Rimu na temu: Božja riječ u životu i poslanju Crkve.

Član je Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, Kongregacije za katolički odgoj, Papinskoga vijeća za laike te novoosnovanog Papinskog vijeća za pro-

micanje nove evangelizacije, kao i član nekoliko posebnih komisija Svete Stolice.

Godine 1998., kao zagrebački nadbiskup i predsjednik HBK, pozdravio je u Zagrebu papu Ivana Pavla II. za njegova drugoga apostolskog pohoda Hrvatskoj, a u Mariji Bistrici, u obredu beatifikacije, zamolio ga je da kardinala Alojzija Stepinca proglasi blaženim. Godine 2003. ponovo je, kao predsjednik HBK, pozdravio papu Ivana Pavla II. za njegova trećega apostolskog pohoda Hrvatskoj, kada je pohodio Rijeku i Trsat, Dubrovnik, Osijek i Đakovo te Zadar.

Za pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj, 4. i 5. lipnja 2011. godine u Zagrebu, pozdravio je Svetog Oca na hipodromu prigodom proslave prvog Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji, te u zagrebačkoj katedrali na slavlju Večernje i molitvi na grobu blaženog Alojzija Stepinca s biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima i sjemeništarcima, novacima i novakinjama.

Papa Ivan Pavao II. uvrstio ga je u Zbor kardinala Svete Rimske Crkve na svečanom Konzistoriju u Rimu, 21. listopada 2003. godine.

Sudjelovao je na više međunarodnih simpozija u domovini i inozemstvu te objavio više stručnih članaka u domaćim i međunarodnim časopisima. Godine 2008. objavljene su njegove knjige: *Istina u ljubavi* i *Blaženi Alojzije Stepinac – baština koja obvezuje*, a 2009. godine: *Čovjek, Crkva i domovina u otajstvu Uskrsa i Božića*.

SADRŽAJ

PROSLOV	5
UVOD	8
Pastirska briga za mlade	8
U prigodi Papinog pohoda Hrvatskoj	9
Poruke mladima	10
Za Tebe i prijatelje	12
1. USKRSLI ISUS – IZVOR NADE	15
Krist je uskrsnuo i živi u Crkvi	17
Isus među nama	17
Mir – dar Uskrsloga	19
Kušnja zatvorenih vrata	23
Isus otvara vrata našega srca	27
2. A TI, ŠTO TI KAŽEŠ TKO JE ISUS?	29
U Petru spoznajemo uspone i padove vjere	31
Isus je Bog	33
Kršćanin ne odvrća lice od bližnjega	35
Bezličnost je opasnost sadašnjeg trenutka	39
Križ je načelo kritike i promjena	41
3. UČITELJ JE OVDJE I ZOVE TE	47
Sve najvažnije u životu je besplatno	49
Valja nam izabrati bolji dio	51
Od vjere do ljubavi	57
Na kušnji će se naći poštenje, istina i ljubav	59
Draga djevojko, dragi mladiću!	61

4. UČITELJU, ŠTO MI JE ČINITI?	63
Mudrost križa	65
Nismo mjera sami sebi	67
Odreći se samoga sebe.....	69
Kristov križ ne ucjenjuje.....	73
Stepinčeva zagledanost u privlačnost križa	77
Stepinac - uzor	77
Ljubav - brak - duhovno zvanje.....	79
5. NE BOJ SE ODGOVORITI ISUSOVU POZIVU	85
Isus računa s našim neuspjehom	87
Isusova riječ - putokaz uspjeha	89
Iskustvo Božje pomoći.....	91
Ništa manje od svetosti	97
S Kristom na duge staze.....	103
6. EFFATÁ! OTVORI SE!	105
Bog otvara naše uši i usta.....	107
Gluhoća i nijemost u našoj sredini.....	109
Odgovornost ljudske riječi.....	113
Vrijednost i važnost riječi.....	115
Riječ u šutnji.....	117
7. UVIJEK TREBA OPROSTITI	119
Opraštanje - redovitost u vjerničkom životu.....	121
Gospodine, koliko puta trebam oprostiti?	123
Svi smo dužnici Božje dobrote.....	125
Čovjeku je oprošteno	127
Opraštanje - čin preobrazbe svijeta.....	129
Božja strpljivost u ljudskoj nestrpljivosti.....	133
8. USTANI! POSLUŠAJ! KRENI NA PUT!	135
Strah umara do umiranja	137
Božja blizina oživljuje i daje poslanje.....	139
Život koji treba obojati bojama.....	143

9. USTAT ĆU, POĆI SVOMU OCU.....	145
Mladi, ogledalo starijih.....	147
Bog se raduje povratku	149
Mladi vjernici i ispovijed.....	151
10. LIJEPO JE ŽIVJETI EVANĐELJE.....	155
Biti ili imati.....	157
Postojana mjera.....	159
Sloboda ili ovisnost.....	163
Kršćanski stil života	167
Lijep i skladan život.....	171
Punina radosti i života	173
11. ANĐELI OTVARAJU PROSTOR NEBA	177
Anđeli Božji glasnici	179
Anđeli naši pomoćnici.....	181
Anđeli i nevidljivi svijet	183
Anđeli otvaraju pogled za Božju zbilju.....	185
Anđeli – poticaj kako živjeti kršćanski poziv.....	187
Anđeoska blizina i ljudski bijeg	191
Molite pomoć svetih anđela	193
12. ZAJEDNO U KRISTU	195
Radost treba prenositi	197
Živimo u ovom vremenu	198
Biti kršćanin danas	199
Kršćanska dosljednost ovdje i uvijek	201
Pozvani smo.....	202
Usudite se biti.....	203
Povezujte se.....	204
Gradite duh volonterstva u župi	205
Modernizacija - uspavljanje Crkve.....	206
Crkvu kritizirati - iz ljubavi	207
Što je s tvojim oduševljenjem?.....	208
Oslušajte Božju volju.....	210

Svjedočite snagom Evandjelja	210
Molite.....	211
Zazivam Božji blagoslov	212
Preporučite se zagovoru Presvete Bogorodice Marije	213
POGOVOR	214
BILJEŠKE	216
IZVORI	218
O AUTORU	221

»**Učitelj je ovdje i zove te**«. To je Božji dodir koji smo i sami u svome životu, na različitim mjestima i u različitim okolnostima, često doživjeli u vjeri.

»**Učitelj je ovdje i zove te**«, i onda kada si na kušnji da se udaljiš od Krista, osobito ako vidiš proturječja i nedosljednosti u kršćanskome životu vjernika; ako se suočiš s Crkvom grješnikā.

»**Učitelj je ovdje i zove te**«, i onda kada si na kušnji tuđega mišljenja da Crkva zatvara tvoju budućnost u nazadne ideje i da je Bog izbačen iz igre društvenoga i znanstvenoga napretka.

»**Učitelj je ovdje i zove te**«, i onda kada ćeš se sukobiti s prisutnim praktičnim bezboštvom koje ostavlja duboku brazdu pustoši i razočaranja, često zalijevanu očajem droge.

»**Učitelj je ovdje i zove te**«, da čuješ govor njegova vazma i uskrsnuća u svim okolnostima svoga življenja: u obitelji, u školi, na radnome mjestu; u zaljubljenosti, u prijateljstvima i u osjećaju promašenosti. Zove te da činiš dobro i gradiš zajedništvo.

ISBN 978-953-241-285-7

9 789532 412857

www.glas-koncila.hr

Cijena: 120 kn